T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANA BİLİM DALI
KLASİK ARKEOLOJİ BİLİM DALI

LAGİNA HEKATE TAPINAĞI ARŞİTRAVLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

PROF.DR. AHMET A. TIRPAN

HAZIRLAYAN

Halime ASLAN

KONYA 2006

ÖZET

Bu çalışma, konusu Lagina Hekate Tapınağı Arşitravları olan bir Master tezidir. Arşitrav naos ve pronaos duvarları veya sütun başlıkları üzerinde, yatay eksende kullanılan bir mimari elemandır. Vitruvius, arşitrav yüksekliği ile sütun yükseklikleri oranlarını kurala bağlamaktadır. Arşitravlar çoğu zaman fascia adı verilen kademeli bölümlerden oluşurlar. Hekate tapınağı arşitravları, sütun üzerine gelen arşitravların dış kısmı hariç, hepsi taç kısmında ion kymationuna sahiptir. Sütun arşitravlarının dışa bakan yüzü üç fascialı ve bezemesizdir. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi kullanılmıştır. Alt kısmı ise sofitli olup, burada da sofit çerçevesi içine inci-payet işlenmiştir. Sütun arşitravlarının pterona bakan kısmında, üstten birinci fascia üzerinde anthemion işlenmiştir. Bazı duvar arşitravlarında da pteron kısmına gelen tarafta, üstten birinci fascia üzerine anthemion işlidir. Üzerinde anthemion bezemesi bulunmayan bütün arşitravların iki yüzü de iki fascialı yapılmış ve iki yüzün taç kısmı da ion kymationu ile bezelidir. Fascialar ise bezemesiz bırakılmıştır. Pronaos önüne gelen, iki ion sütunu üzerinde yer alan arşitravların her iki yönünde de taç kısmında ion kymationu kullanılmıştır. Yapılan çalışmada, bu süslemelerin daha iyi vurgulanması amacıyla fotoğrafları verilmiş ve çizimleri yapılmıştır.Lagina'nın Karya bölgesindeki yeri ve önemi yapılarıyla birlikte anlatılmış, bölgenin tarihi coğrafyasından da detaylı olarak söz edilmiştir. Lagina'da bugüne kadar yapılan kazı ve araştırmalar, Tanrıça Hekate'nin mitosu ve onunla ilgili tapınımlar da konuya dahil edilmiştir.Hekate tapınağı farklı inşa evreleri bulunan bir yapıdır. Bu nedenle burada bazı Hellenistik devir yapılarının arşitrav süslemeleri ile ilgili bir tablo oluşturulmuştur. Yine aynı şekilde ion kymationu ve anthemion süslemesinin genel tarihsel gelişiminden de burada kısaca bahsedilmiştir. arşitravlar üzerinde bulunan ion kymationu ve anthemion bezemeleri hakkında bir sınıflandırmaya gidilmiş, ana ve alt gruplar belirlenmiştir. Bu süslemelerden bazı yapılara ait örnekler verilmiş, Lagina Hekate Arşitrav bezemeleri ile karşılaştırma yapılmıştır. Tapınak alanında kazılar sonucu açığa çıkan arşitrav blokları burada bir katalog çalışması ile sunulmuştur.

ABSTRACT

This work,that's subject is architravs of the Hekate Temple at Lagina. Architrav is architectural staff which over the walls or column capital used at the horizontal axis. Vitruvius attachs to the rule column height and architravs height rates. Architravs occurrence from the graded sections which name is fascia mostly time. The Architravs of the Hekate Temple's it is the column is on inappropriate throw architravs outer parts it's an outside, all it's from crown aparts ionic kymation an owner.The column architravs it is an outer minister to three fascia and not decoration.Fascia is at that's crossing pearl row has become used. This kind on bottom side of the architravs becoming with sofits. and it is here frame to her inside pearl row she has got processed. It is a column architravs in pteron it is a minister part of the overhead a first fascia it is at her surface anthemion that she decorates it has got processed.Again the some architravs of the walls to the soot pteron is at the side,overhead a first fascia it on surface anthemion decoration processed is seen. It is not that with anthemion decorates it all architravs that's every two faces has been done two fascia. Two faces are at crown has been decorated with ionic kymations. This at the kind faces of fascias on architravs, has been not decorated.Every two sides on architravs, that's over the ionic columns from the front the Pronaos, at crown ionic kymation is used. In this working the decorations that aim better is emphasized has been given the photografs and the drawing autocad is made have become at their environment. It is besides Lagina, the one at Caria region is her place and is made the importance have understood with their building. Namely from the region's historical geography detail it is a remark while becoming. Lagina it is the excavation and sourches which is done until today, it is a goddess Hekate's mythos and it is related has joined the guest. Hekate Temple is building which construction phases are found that it is different. This is here with the reason some hellenistic the revolution is her buildings architrav they decorate it and related graphic have been formed.Again it is at the same shape ionic kymation and anthemion decorates it general is here rather short from her historic development. From this decorations it is to some buildings belong model has been given.The architravs, is at the crown and the anthemion decorations face on first fascia, their classification and groups have been determined. This from decorations it is to some buildings belong models has been given and they decorate architravs of the Hekate temple at Lagina confront it has been done. In the area of the temple axcavated result is clear subtracted becomes the blocks of the architravs is a catalog.

ÖZET

Bu çalışma, konusu Lagina Hekate Tapınağı Arşitravları olan bir Master tezidir. Arşitrav naos ve pronaos duvarları veya sütun başlıkları üzerinde, yatay eksende kullanılan bir mimari elemandır. Vitruvius, arşitrav yüksekliği ile sütun yükseklikleri oranlarını kurala bağlamaktadır. Arşitravlar çoğu zaman fascia adı verilen kademeli bölümlerden oluşurlar. Hekate tapınağı arşitravları, sütun üzerine gelen arşitravların dış kısmı hariç, hepsi taç kısmında ion kymationuna sahiptir. Sütun arşitravlarının dışa bakan yüzü üç fascialı ve bezemesizdir. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi kullanılmıştır. Alt kısmı ise sofitli olup, burada da sofit çerçevesi içine inci-payet işlenmiştir. Sütun arşitravlarının pterona bakan kısmında, üstten birinci fascia üzerinde anthemion işlenmiştir. Bazı duvar arşitravlarında da pteron kısmına gelen tarafta, üstten birinci fascia üzerine anthemion işlidir. Üzerinde anthemion bezemesi bulunmayan bütün arşitravların iki yüzü de iki fascialı yapılmış ve iki yüzün taç kısmı da ion kymationu ile bezelidir. Fascialar ise bezemesiz bırakılmıştır. Pronaos önüne gelen, iki ion sütunu üzerinde yer alan arşitravların her iki yönünde de taç kısmında ion kymationu kullanılmıştır. Yapılan çalışmada, bu süslemelerin daha iyi vurgulanması amacıyla fotoğrafları verilmiş ve çizimleri yapılmıştır.Lagina'nın Karya bölgesindeki yeri ve önemi yapılarıyla birlikte anlatılmış, bölgenin tarihi coğrafyasından da detaylı olarak söz edilmiştir. Lagina'da bugüne kadar yapılan kazı ve araştırmalar, Tanrıça Hekate'nin mitosu ve onunla ilgili tapınımlar da konuya dahil edilmiştir.Hekate tapınağı farklı inşa evreleri bulunan bir yapıdır. Bu nedenle burada bazı Hellenistik devir yapılarının arşitrav süslemeleri ile ilgili bir tablo oluşturulmuştur. Yine aynı şekilde ion kymationu ve anthemion süslemesinin genel tarihsel gelişiminden de burada kısaca bahsedilmiştir. arşitravlar üzerinde bulunan ion kymationu ve anthemion bezemeleri hakkında bir sınıflandırmaya gidilmiş, ana ve alt gruplar belirlenmiştir. Bu süslemelerden bazı yapılara ait örnekler verilmiş, Lagina Hekate Arşitrav bezemeleri ile karşılaştırma yapılmıştır. Tapınak alanında kazılar sonucu açığa çıkan arşitrav blokları burada bir katalog çalışması ile sunulmuştur.

ABSTRACT

This work,that's subject is architravs of the Hekate Temple at Lagina. Architrav is architectural staff which over the walls or column capital used at the horizontal axis. Vitruvius attachs to the rule column height and architravs height rates. Architravs occurrence from the graded sections which name is fascia mostly time. The Architravs of the Hekate Temple's it is the column is on inappropriate throw architravs outer parts it's an outside, all it's from crown aparts ionic kymation an owner.The column architravs it is an outer minister to three fascia and not decoration.Fascia is at that's crossing pearl row has become used. This kind on bottom side of the architravs becoming with sofits. and it is here frame to her inside pearl row she has got processed. It is a column architravs in pteron it is a minister part of the overhead a first fascia it is at her surface anthemion that she decorates it has got processed.Again the some architravs of the walls to the soot pteron is at the side,overhead a first fascia it on surface anthemion decoration processed is seen. It is not that with anthemion decorates it all architravs that's every two faces has been done two fascia. Two faces are at crown has been decorated with ionic kymations. This at the kind faces of fascias on architravs, has been not decorated.Every two sides on architravs, that's over the ionic columns from the front the Pronaos, at crown ionic kymation is used. In this working the decorations that aim better is emphasized has been given the photografs and the drawing autocad is made have become at their environment. It is besides Lagina, the one at Caria region is her place and is made the importance have understood with their building. Namely from the region's historical geography detail it is a remark while becoming. Lagina it is the excavation and sourches which is done until today, it is a goddess Hekate's mythos and it is related has joined the guest. Hekate Temple is building which construction phases are found that it is different. This is here with the reason some hellenistic the revolution is her buildings architrav they decorate it and related graphic have been formed.Again it is at the same shape ionic kymation and anthemion decorates it general is here rather short from her historic development. From this decorations it is to some buildings belong model has been given.The architravs, is at the crown and the anthemion decorations face on first fascia, their classification and groups have been determined. This from decorations it is to some buildings belong models has been given and they decorate architravs of the Hekate temple at Lagina confront it has been done. In the area of the temple axcavated result is clear subtracted becomes the blocks of the architravs is a catalog.

ÖZET……i

ABSTRACT…….....ii

İÇİNDEKİLER.……iii

KISALTMALAR VE KAYNAKÇA……vi

ÖNSÖZ……....xii

1.GİRİŞ...……1

1.1 Konu.....1

1.2 Tanım ve Terminoloji.....1

1.3 Amaç ve Kapsam.....3

1.4Yöntem.....5

2. KARYA BÖLGESİ VE LAGİNA HEKATE KUTSALALANI.....6

2.1 Karya Bölgesinin Genel Tarihi.....6

2.2 Lagina ve Çevresi Tarihi Coğrafyası.....8

2.3 Lagina'da Yapılan Kazı ve Araştırmalar.....10

2.4 Hekate Mitosu ve Tapınımı.....11

2.5 Lagina Hekate Kutsal Alanı.....14

2.5.1 Tapınak.....14

2.5.2 Propylon.....16

2.5.3 Altar.....17

2.5.4. Stoalar.....19

3. LAGİNA HEKATE TAPINAĞI ARŞİTRAVLARI.....20

3.1. Arşitrav Blokları.....20

3.2. Arşitrav Bezemeleri.....21

3.2.1. İon kymationu ve İnci Payet Dizisi.....27

3.2.1.1. İon Kymationuve İnci- Payet Dizisinin Gelişimi.....27

3.2.1.2. Arşitravlar Üzerindeki İon Kymationu ve İnci-Payet Tipolojisi.33

3.2.2 Anthemion Dizimi.....37

3.2.2.1 Anthemion Diziminin Gelişimi.....37

3.2.2.2 Arşitravlar Üzerindeki Anthemion Diziminin tipolojisi.....44

4. KATALOG…….....55

5. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ.....140

6. TABLOLAR……....148

7.ÇİZİMLER……...165

RESİMLER…….177

KISALTMALAR VE KAYNAKÇA

Akarca,1954,	A.Akarca, Milas Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi, İstanbul,1954
Akşit, 1967,	O.Akşit, Likya Tarihi, İstanbul,1967.
Akurgal, 1961,	E.Akurgal, Die Kunst Anatoliens von Homer bis Alexander. Berlin 1961.
Akurgal, 1978,	E.Akurgal, Ancient Civilizations and Ruins of Turkey,1978.
Akurgal, 1987,	E.Akurgal, Griechische und Römische Kunst in der Türkei. München 1987 .
Akurgal, 1988,	E.Akurgal, Anadolu Uygarlıkları,1988.
Alzinger, 1974,	W.Alzinger, Augusteische Architectur in Ephesos, Wien, 1974.
Alzinger, 1979,	W.Alzinger, Das Mausoleum von Belevi, FİE VI, 1979.
Alzinger, 1997,	W. Alzinger, ' Ende und Anfang, Zur Entwicklung der Griechischen Kunst im Spaten Sechsten Jahrhundert v. Chr. Anadolu XXIII s.299-308. Ankara 1997.
Başaran, 1995,	C.Başaran, Roma Çağı Lotus - Palmet Örgesi, Erzurum,1995.
Bean, 1987,	G. E. Bean, Karia, Çev. Burak Akgüç, İstanbul, 1987.
Bilgiç, 1940,	Anadolu'nun İlk Yazılı Kaynaklarındaki Yer Adları ve Yerlerinin Tayini Üzerine İncelemeler, Belleten X,
Bingöl, 1980,	O.Bingöl, Das Ionische Normalkapitell in Hellenistischen und Römischer zeit in Kleinasiens. IstMitt. Beiheft 20, 1980.
Bommelaer, 1985,	F. Bommelaer, Le Monument des nereides et l'analyse Architecturale. BCH.110 (1985) s.249-271.

Boysal, 1970, Y.Boysal, 'Turgut Kazıları 1969 Raporu' Anatolia 12. Ankara 1970, s.63-93.

Boysal ,1987, Y.Boysal, ' Stratonikeia Nekropolünün Tarihsel Süreci', Remzi Oğuz Arık Armağanı, Ankara 1987. s.51-69.

Buluç, 1978, S. Buluç, ' The Tomb Monument at Belevi Near Ephesos.' The Procedings of the X.th International Congress of Classical Archaeology. Ankara. 1978. s. 1085-1092.

Butler, 1925, H.C. Butler, Sardeis II.1 Architecture. The Temple of Artemis,1925.

Cook-Pommer,1966, J.M. Cook-Pommer W.H., The Sanctuary of Hemithea at Kastabos, Cambridge University Press, 1966.

Drerup,1964, H.Drerup, "Zum Artemistempel von Magnesia" MarbWpr 1964.

Dinsmoor, 1973, B.W.Dinsmoor, The Architecture of Ancient Greece, London,1973.

Erder, 1967, C.Erder, Helenistik Devir Anadolu Mimarisinde Kyma Rekta – Kyma Reversa. Ankara, 1967.

Erhat, 1996, A.Erhat, Mitoloji Sözlüğü. Ankara 1996.

Eyüboğlu-Erhat, 1991, S. Eyüboğlu-A. Erhat, Hesiodos Eserleri ve Kaynakları. Ankara 1991.

Ganzert, 1983, J.Ganzert, " Zur Entwicklung Lesbischer Kymations Formen " Jdl 98, 1983.

Gerkan, 1929, A.v.Gerkan, Der Altar des Artemis-Tempels in Magnesia am Meänder, Berlin, 1929.

Gerkan, 1942, A.v. Gerkan, "Der Naiskos im Tempel von Didyma" Jdl 57, 1942.

Gruben, 1961, G.Gruben, “Beobachtungen zum Artemis – Tempel von Sardis” AM 76, 1961

Gündüzalp, 1984, N.Gündüzalp, Anadolu Yapılarında Akanthuslu Sarmal Dal Süslemeleri, Trabzon, 1984

Hahland, 1950, W.Hahland, “Der Fries des Dionysostempels in Teos” Öjh 38, 1950.

Hanfmann-Waldmaum, 1968, G.M.A. Hanfmann-J.C. Waldmaum, ‘two Submycenean Vases and a Tablet from Stratonikeia in Caria’, AJA 72, 1968,s.51-56.

Haselberger,1980, L.Haselberger, “Werkzeichnungen am Jungeren Didymeion Vorbericht” IstMitt 30, 1980.

Haselberger, 1983, L.Haselberger, İstMitt 33, 1983.

Humann, 1904, C.Humann, Magnesia am Maeander, Berlin,1904.

Karaosmanoğlu, 1996, M.Karaosmanoğlu, Anadolu Mimari Bezemeleri III, Roma Çağı Yumurta Dizisi, Erzurum,1996.

Keil, 1937, J.Keil, XIX. Vorlaufiger Bericht uber die Ausgrabungen in Ephesos, Öjh 30, 1937.

Kızıl, 2002, A.Kızıl, Uygarlıkların Başkenti Mylasa ve Çevresi, Milas,2002.

Kleiner,1973/74, G.Kleiner, “Milet 1972” IstMitt 23/24, 1973/74.

Kleemann, 1958, İ.Kleemann, Der Satrapen Sarkophag aus Sidon, IstForsch. 20, 1958.

Knackfuss, 1908, H. Knackfuss, Das Rathaus von Milet. Milet , 1908.

Koenigs, 1983, W. Koenigs, “Der Athenatempel von Priene” IstMitt 33, 1983.

Koçhan, 1990, N. Koçhan, ‘Bezemeler Işığında Magnesia Artemis Tapınağı’nın Yapım Tarihi Üzerine’ X. Türk Tarih Kongresi. s. 219-229. Ankara. 1990.

Koçhan, 1995, N. Koçhan, Helenistik Çağ Anadolu Mimarisinde Lotus - Palmet ve Yumurta Bezekleri, Erzurum. 1995.

Kraus, 1960, T.Kraus, Hekate. Heidelberg, 1960.

Lawrence,1957, W.A. Lawrence, Greek Architecture, 1957.

Lehmann, 1971, P.W.Lehmann, The Hieron Samothrace 3. I, 1971.

Lloyd,1971, S.Lloyd, 'Early Hıghland Peoples of Anatolia' Anadolu. s.85-88. Ankara, 1971.

Mansel,1971, A.M.Mansel, Ege ve Yunan Tarihi, 1971.

Mendel, 1912/1914, G.Mendel, Museem İmperiaux Ottomans. Catalogue des Sculptures Greeeques, Romaines et Byzantines. I-III, 1912-1914.

Meurer, 1896, M. Meurer, "Das Griechische Akanthus Ornament und Seine Naturlichen Vorbilder" Jdl 11, 1896.

Özgünel, 1980, C. Özgünel, ' Batı Anadolu ve İçerilerinde Miken Etkinlikleri' Belleten 1980,10. s.697-743.

Peshlow, 1998, A.Peshlow, ' Die Arbeiten des Jahres1997 in Herakleia am Latmos und umgebung. XVI. Araştırma Sonuçları Toplantısı.II Cilt. s.461-475.

Praschniker, 1979, C. Praschniker, Das Mausoleum von Belevi, FİE VI 1979.

Ramsay, 1960, M.W.Ramsay, Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası, Çev.M.Pektaş, İstanbul,1960.

Ramsay, 1895, W.M. Ramsay, The Cities and Bishopries of Phrygia, Oxford,1895.

Rumscheid,1994, F. Rumscheid, 'Untersuchungen Zur Kleinasiatischen Bauornamentik Des Hellenismus,' İst-Mitt 1994. Meinz.

Rumscheid, 1995, F.Rumscheid, Die Ornamentik des Apollon Smintheus Tempels in der Troas, IstMitt 45, 1995.

Schede, 1909, M.Schede, Antikes Traufleisten Ornament zur Kunstgeschicte des Auslandes, Strassburg, 1909.

Schede, 1934, M.Schede, "Helligtümer in Priene" Jdl 49, 1934.

Schober, 1933, A.Schober, "Der Fries des Hekateions von Lagina" Ist.Forsch Wien, 1933.

Serdaroğlu, 1971, Ü. Serdaroğlu, 'Hacıbayramlar Höyüğü Kazısı 1971-1972. Anadolu XVI, Ankara 1972 s.84 v.d.

Strabon, 1987, Strabon, Coğrafya, (Anadolu), Çev. A. Pekman, İstanbul,1987.

Şahin, 1972, Die Entwicklung der Griechischen Monümental Altare. Bonn. 1972.

Şahin, 1975, M.Ç.Şahin, Lagina'dan (Koronza) İki Yazıt, Anadolu XVII, 1973. s.177-185. Ankara 1975.

Tırpan, 1990, A.Tırpan, Buluntular Işığında Lagina ve Yakın Çevresinin Tarihi Süreci, S.Ü. Edebiyat Dergisi, Sayı 5, Konya 1990.

Tırpan,1998 a , A.Tırpan, Stratonikeia Augustus İmparatorlar Tapınağı, Konya 1998.

Tırpan, 1997 , A. Tırpan, 'Lagina Hekate Propylon'u 1996.' XIX. Kazı Sonuçları Toplantısı II. s. 173-194. Ankara 1997

Tırpan, 1998 b , A.Tırpan, ‘Lagina Hekate Temenos’u, Propylon ve Atlar’daki Kazı Çalışmaları 1997.’ XX. Kazı Sonuçları Toplantısı II. s.237-256. Tarsus 1998.

Tırpan-Söğüt, 2000, A.A. Tırpan-Söğüt, ‘Koranza Kazıları’ 21. kazı Sonuçları Toplantısı-2. s.153-162.Ankara 2000.

Tırpan-Söğüt, 2002, A.A. Tırpan-B.Söğüt, ‘Hekate Temenosu 2000 Çalışmaları’ 23.Kazı Sonuçları Toplantısı. S.343-350. Ankara 2002.

Tırpan-Söğüt, 2004, A.A. Tırpan-B.Söğüt, ‘Lagina 2002 Yılı Çalışmaları’ 25. Kazı Sonuçları Toplantısı-II s. 87-100. Ankara2004

Tırpan-Söğüt, 2005 a, A.A. Tırpan-B.Söğüt, ‘ Lagina ve Börükçü 2003 Yılı Çalışmaları’ 26. Kazı Sonuçları Toplantısı-I, Ankara 2005.

Tırpan-Söğüt, 2005 b, A.A. Tırpan-B.Söğüt, Lagina. Yatağan 2005.

Weickert,1933, C.Weickert, Das Lesbische Kymation Ein Beitrage zur Geschichte der Antiken Ornamentik, Leibzig, 1933.

Weber, 1966, H.Weber, “Zum Apollon Smintheus Tempel in der Troas” İstMitt 16, 1966.

Umar,1993, B.Umar, Türkiye’deki Tarihsel Adlar, İstanbul,1993.

Vitruvius, 1993, Vitruvius, Mimarlık üzerine On Kitap, Çev. Şevki Vanlı, İstanbul, 1993.

Voigtlaender, 1975, W.Voigtlaender, “Der Jungste Apollontempel von Didyma” IstMitt. Beiheft 14, 1975.

Wilamovitz, 1931, U. Von Wilamowitz, ‘Die Glaube der Hellenen I’ (GdH I) Berlin 1931.

Yaylalı, 1976, A.Yaylalı, Der Fries des Artemisions von Magnesia am Meander. IstMitt. 15, 1976.

Diğer Kısaltmalar

a.e. : aynı eser.

A.g.e. : Adı geçen eser.

Alt G : Alt genişlik

Bd. : band.

Bkz. : bakınız .

cm. : santimetre.

Çev. : çeviri.

Çiz. : çizim.

Dn. : dipnot.

Der. : derinlik

Env.N: envanter no

Gen. : genişlik

Res. : resim .

s. : sayfa.

L. : levha

Kat. : katalog

Kym. : kymation

Tb. : tabela

Üst G : üst genişlik

Uz. : uzunluk

Yük : yükseklik

ÖNSÖZ

Tezimin konusunu ‘Lagina Hekate Tapınağı Arşitravları’ belirlememde Sayın Hocam, Prof. Dr. Ahmet A. TIRPAN’IN yönlendirmeleri ve tavsiyeleri çok etkili olmuştur. Antik dönem mimarlığı gerek plan açısından gerek mimari elemanların üzerine işlenen bezemeleri ya da kabartmaları açısından her zaman ilgimi çekmiştir. Sayın hocamın yönlendirmeleri ile üzerinde fazla bilgi sahibi olmadığım arşitrav ve bezemelerini araştırma fırsatı buldum.

Çalışmalarım sırasında, beni yapıcı eleştirileri ile yönlendiren danışmanım Sayın Hocam, Prof. Dr. Ahmet A. TIRPAN ‘A yönlendirici fikirleri için teşekkürü bir borç bilirim. Fikirleri ile bana yardımcı olan Sayın Yrd. Doç. Dr. Bilal SÖĞÜT’E, fotoğraf çekiminde bana yardımcı olan kardeşim Yusuf ASLAN’A, Arş. Gör. Tunç SEZGİN’E, blokların arazide ölçülerini almamda bana yardımcı olan Arkeolog Didem TEKİNAY’A, katalog fotoğraflarını yerleştirmemde yardımlarını esirgemeyen Antropolog Bahtiyar RIZA NUGRAL’A, Arkeolog Tuncay ÖZDEMİR’E, Konservatör Ufuk DENİZLİ’YE ne kadar teşekkür etsem azdır. Ayrıca Lagina’da yürüttüğümüz çalışma ortamında oda arkadaşım olan Vildan KONAÇ’A tezi hazırlama safhasında gösterdiği destekleri için kendisine çok teşekkür ediyorum.

Halime ASLAN

1. GİRİŞ

1.1 Konu

Bu tezin konusu Lagina Hekate Tapınağı arşitravlarıdır. Gerek sütun arşitravları, gerekse Naos ve Pronaos duvarları üzerine gelen arşitravlar, burada bir arada değerlendirilmiş olacaktır. Arşitravlar hem blok olarak, hem de arşitrav üzerine gelen bezemeler açısından ayrı olarak ele alınacaktır. Ayrıca yapılan kazı çalışmaları sonucu, kadar ortaya çıkartılan arşitrav bloklarının katalog çalışması yapılacaktır.

1.2 Tanım ve Terminoloji

Arşitrav Yunan ve Roma mimarisinde iki sütun aksı arasına yatay olarak denk gelecek ölçüde başlıklar üzerine oturan mimari bloktur. Bütün yapılar da olmasa da, duvarlar üzerine gelen ya da duvar ile sütun arasına yerleştirilen arşitrav blokları da bulunmaktadır. Yunanca *Epistylion,* Latince ismiyle *Architrav,* Türkçe ismiyle de *baştaban* olarak adlandırılır.[1]

Bilindiği üzere arkeolojik mimaride arşitravlar sütun düzenine sahip bütün yapılarda kullanılmışlardır. Ancak en çok tapınaklarda dikkat çekicilerdir. Gerek sütun başlıklarının hemen üstünde, gerekse naos duvarları ya da anteler üzerinde yapısal işlevleri dikkati çekmektedir. Bu yapı elemanının özellikle sütun başlıkları üzerinde, yatay eksende bu derece kurala uygun bir biçimde kullanılışları hayranlık uyandırıcıdır. Şöyleki; bir arşitrav bloğu iki sütun aksının tam ortasına gelecek ölçüdedir. Bu nedenle özellikle tapınakların sütun araları problemine de açıklık kazandıran yapı elamanlarıdır. Arşitravlar daha üstte yer alan friz, diş sırası, geison, sima gibi mimari elamanların yükünü, yatay olarak taşır. Bu yükü dengeli bir biçimde sütunlar aracılığıyla stylobat seviyesine aktarır. Bir diğer deyişle arşitrav, tapınak mimarlığında yatay elemanların aşağıdan yukarıya doğru dizimlerinde ilk sırada bulunan yapı elemanıdır. Statik olarak, üst örtü yükünü sütunlar aracılığı ile stylobata ve oradan da varsa temele aktarma görevini üstlenirler. Böylece statik ve görsel açıdan yapı içinde çok önemli bir yere sahiptirler.

Vitruvius[2] arşitrav yüksekliği ile sütun yükseklikleri oranlarını da kurala bağlamaktadır. Vitruvius'a göre sütun yüksekliği on iki-on beş ayak arasında ise arşitrav yüksekliği sütun alt çapının yarısına eşit olmalıdır. Sütun yüksekliği on beş-yirmi ayak

[1] Saltuk, 1997,s. 31. Bu yapı elemanının terminolojik açıdan en fazla tercih edilen türü Latincesi, yani *'Arşitrav'*dır. Epistylion ve Baştaban hemen hemen hiç kullanılmamaktadır.
[2] Vitruvius, 1993, s. 67 - 68.

arasında olunca sütun ve arşitrav, biri arşitravın yüksekliğine ayrılmış on üç bölümden oluşmalıdır. Sütun yükseklikleri yirmi-yirmi beş ayak arasında olanlarda bu yükseklik on iki buçuk bölüme ayrılarak, yine biri arşitrav yüksekliğini oluşturacak şekilde düzenlenmelidir. Eğer yirmi beş-otuz ayak arasında ölçüye sahip iseler bu ölçü on iki bölüme ayrılarak bir tanesi arşitrav yüksekliğini oluşturmalıdır. Daha yüksek olanlarda da arşitravların yüksekliği aynı oranla sütunların yüksekliğinden hesaplanacağı Vitruvius tarafından bize aktarılan bilgiler arasındadır.

Vitruvius'a göre, arşitravın başlığın hemen üstüne denk gelen alt yüzünün derinliğinin, sütun başlığının hemen altındaki tepe kısmının kalınlığına ve üst kısmı da sütun alt çapına eşit olmalıdır. Arşitravlardaki kymationlar ve çıkıntısı da Vitruvıus tarafından kurala bağlanan detaylar arasındadır. Arşitrav tam yüksekliğinin kymation ve çıkıntısına oranı 1 / 7 olmalıdır. Yine kymation dışında arşitravın geriye kalan kısmı on iki bölüme ayrılır. Bunlardan beşi en üstteki fasciayı, dördü ortadaki fasciayı ve son kalan üçü de en alt fasciayı oluşturması gerektiği Vitruvıus tarafından aktarılır[3]. Yine Vitruvius'a göre arşitrav üzerindeki friz, arşitravdan 1 / 4 oranında daha yüksek yapılarak kabartmaların daha etkileyici görünmesi sağlanmalıdır.

Arşitravların antik mimarideki en erken örnekleri ahşap olmalıdır. Dor düzeninde düz görüntülüdürler. Üst kısımlarında *taenia* denilen taç kısmı, Dor arşitravlarına özgü bir uygulamadır. İon ve Korinth düzenindeki arşitravlar ise kendi içinde ortak özelliklere sahiptirler. Her birine *fascia* denilen kademeli yüzeylerden oluşurlar. Söz konusu bu ion ve Korinth düzenindeki arşitravlar da en üst kısımlarında çoğu zaman bir silme profiline sahiptirler. Bu silme profilinden ilk fasciaya geçiş çoğunlukla bir ion kymationu veya ender olarak lesbos kymationu ve bunların hemen altındaki inci-payet dizisi ile sağlanır. Fascialar ise kural olarak iki veya üç tanedirler. Daha fazla sayıda fascia örneğine rastlanmamıştır. Bir arşitravda fascialar yukarıdan aşağıya doğru boyut olarak küçülür ve çok az da olsa profillendirmeden dolayı daralırlar[4]. Fascialar arası geçiş sade bir şekilde olduğu gibi *inci-payet* dizisi ile de sağlanan örnekler çoğunluktadır. Bir arşitrav bloğu yüzeyinde en fazla kullanılan bezeme biçimi *Anthemion*'dur[5]. Bu bitkisel süsleme diğer yapı elamanlarındaki süslemelerle bir uyum içinde görsel çekiciliği arttırır, yapıya zenginlik katar.

[3] Vitruvius, 1993, s. 68.
[4] İon düzeninde dekore edilmiş kapılar da fascialı biçimleriyle arşitravları hatırlatır. Bkz. Rumscheid, 1994, s. 315.
[5] '*Anthemion'* Lotus- Palmet bezemesi demektir.

Arşitravlar konusunda en dikkat edilmesi gereken bir nokta da sütunlar üzerine gelecek arşitravlar ile naos duvarları üzerine gelecek arşitravların birbirinden ayırt edilmesidir. Sütun arşitravlarının stylobat seviyesine bakan alt kısımlarında *'sofit'* bezemesi bulunur. Duvar arşitravlarında alttan görünme kaygısı olmadığı için sofit yoktur. Çoğunlukla anathyrosisli biçimde işlenmişlerdir. Sofit bezemesi bir şeridi andırır biçimdedir. En erken örneklerine geç klasik dönem yapılarında rastlanır[6]. Sofit oluklu bir alt şeritle birlikte onu çevreleyen bir inci-payet dizisi veya lesbos kymationuna da sahip olabilir. Bunlar özellikle olgun Hellenistik dönem içinde İonia ve Karya mimarisinde sık kullanılan uygulamalardır. Sofitlerdeki bu yüzeysel kabartma süslemesi M.Ö: 2. yy. Didyma Naiskos'undan itibaren kendini gösteren bir detay olarak karşımıza çıkar[7].

1.3 Amaç ve Kapsam

Lagina Hekate Tapınağı arşitravlarının burada detaylı bir biçimde incelenmesinin farklı amaçları vardır. Esas amaç Lagina Hekate Tapınağı'ndaki arşitravların tanıtılması, farklı türdeki yumurta-ok silmesi ve üst fascialarında yer alan Anthemion(Lotus-Palmet) bezemesi ile dönemi içinde nasıl bir yere sahip olduğunun vurgulanması, tarihlendirme problemi üzerinde durulmasıdır. Ayrıca 1993 yılından beri kazı çalışmaları yapılan tapınakta, şimdiye kadar arşitravların ne kadarının gün ışığına çıkmış olduğu, daha ne kadarının toprak altında kaldığı, restorasyon çalışması başladığı takdirde eldeki arşitravların yapının neresine konabileceği, verilerin ölçüleri dikkate alındığında tapınağın sütun aralığı saptamasının doğru olup olmadığı gibi sorulara maksimum derecede cevap bulunması amaçlanmaktadır.

Bu amaç göz önüne alınıp kapsam olarak düşünüldüğünde, Lagina Hekate Tapınağı'nın yaklaşık çağdaşları arasındaki belli üstünlükleri açığa çıkacaktır. Buradaki arşitravların yapı süslemesi açısından batı Anadolu'daki benzer örnekleri de önemlidir. Tapınağın ikinci yapım evresi her ne kadar tam olarak bilinmekte ise de bezemelerin bunu desteklemesi gerekir. Tarihsel farklılıklar çok az bir zaman dilimi içinde fazla göz alıcı olmayabilir. Burada asıl ön plana çıkan usta farklılıklarının boyutlarıdır. Hekate tapınağı arşitravlarının özellikle Anthemion süslemeli olan örnekleri bu anlamda ön plana çıkacaktır. Ancak Anthemion ve ion kymationu süslemelerini bir bütün halinde göz önünde bulundurmak gerekecektir. Yapının bütününe bakıldığında, arşitravların bezemeli veya

[6] Rumscheid, 1994, s. 315. Priene Athena-Polias tapınağı'nın arşitrav sofiti bugüne kadar bilinen en erken örnektir.
[7] Rumscheid, A. g. e. Aynı Sayfa.

sade görüntüde oluşu dikkati çeker. Bu durumun görsel açıdan ne şekilde bir uyum yaratmış olabileceğini düşünmek de heyecan vericidir.

1.4 Yöntem

Lagina Hekate Tapınağı Arşitravlarını konu alan bu Yüksek Lisans tez çalışmam beş ana bölümden oluşmaktadır. Bölümleri oluşturmada esas hedef tapınağın arşitrav blokları ve onların bezemeleri ile ilgili belli tanımlamaları oluşturmak oldu. Bu nedenle her bir arşitrav bloğunun fotoğrafı çekilmiş, bezemelerin daha iyi vurgulanması isteği nedeniyle tipolojik değerlendirme içinde, çizimleri yapılmıştır. İlk bölümü oluşturan giriş kısmında konu, tanım ve terminoloji, amaç ve kapsam ve izlenen yöntem üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde Karya bölgesinin genel tarihi, Lagina ve çevresinin bu tarihsel süreç içindeki yeri ve konumu, bugüne kadar yapılan kazı ve araştırmalarla ele alınmıştır. Ayrıca yine bu ikinci bölüm içinde ayrıcalıklı ve yerel bir tanrıça olması nedeniyle Hekate mitolojisinden de söz edilmiştir. Yapı tanımlamasına gelindiğinde sadece Hekate tapınağı değil kutsal alandaki diğer yapıların da üzerinde kısaca durulmasının yerinde olacağı düşünülmüş ve bu yapılardan kısaca bahsedilmiştir. Üçüncü bölümde arşitrav bloklarından, bu blokların birbirleri ile birleşme noktalarından, kanallarından, kenet ve zıvana deliklerinden söz edilmiştir. Bu tanımlamaları yaparken duvar ve sütun arşitravlarının kendi içinde ele alınması uygun görülmüştür. Yine arşitrav bezemeleri alt başlığı altında İon Kymationları, inci-payet dizileri ve Anthemion olarak adlandırılan Lotus-Palmet bezemelerinin gelişimini de vurgulamanın yerinde olacağı düşünülmüştür. Antik mimaride, bezeme sanatının en önemli unsurları olan, farklı tipolojik biçimleriyle, tarihlendirmedeki önemi bilinen ion kymationu ve Anthemion bezemesi hakkında geniş bilgi verilmiştir. Bunun da nedeni konumuz olan arşitravlarda bu bezemelerin yer almasıdır. Tapınağın ion kymationu ve inci-payet ve lotus palmet bezemeleri ayrı ayrı ele alınmış ve tipolojik sınıflandırması yapılmıştır. Bu sınıflandırma, usta ve dönem farklılıklarının ayırt edilmeye çalışılması açısından önemlidir. Dördüncü bölüm arşitrav bloklarının katalog çalışmasıdır. Tapınağın arşitravları tek tek ele alınarak incelenmiştir. Envanter numaraları, ölçüleri, tanımlamaları, varsa belli özellikleri burada belirtilmiştir. Üzerindeki envanter numaraları okunmayan bloklarla karşılaşılmıştır. Bu bloklara X1 den başlamak üzere numaralar verilmiştir. Beşinci bölümde ise değerlendirme ve sonuçtan oluşmaktadır. Sonuç bölümü ise elde edilen veriler ve yapılan çalışmalar doğrultusunda Lagina Hekate Tapınağı arşitravlarının arkeolojiye tanıtılması açısından önemlidir.

2. KARYA BÖLGESİ VE LAGİNA HEKATE KUTSAL ALANI

2.1 Karya Bölgesinin Genel Tarihi

Coğrafi olarak Maiandros(Büyük Menderes) ile Dalaman çayı arasında kalan ve içte Babadağ, Musa Dağı ile sınırlanan alan Karya bölgesi olarak adlandırılır. Bölgenin büyük kentleri olarak güneyden kuzeye doğru Kaunos, Knidos, İdyma, Stratonikeia, Mylasa, Halikarnasos, İassos, Latmos Herakleia, Alabanda, Alinda, Laodikeia, Hierapolis ve Aphrodisias sayılabilir[8]. Yine Miletos, Didyma, Teikhoussa, Myus kentleri ion kenti olmasına rağmen Karya sınırları içinde kalmaktadır.

Karya bölgesinin bilinen en eski tarihi epipaleolitik döneme uzanmaktadır[9]. Ancak tarih sahnesinde kayralıların ilk görünüşü M. Ö. 2. binden itibarendir. Bu devirde kayralıların Talasokrasi kurdukları bilinmektedir[10]. Yine antik yazarlar Karyalıların önceleri kuzeyde oturduklarını, daha sonra güneye göç ettiklerini ve güneydeki Pelasg ve Lelegleri de önlerine katarak sürüklediklerini aktarır. 2.binde Karyalıların Likyalılarla birlikte Mısır'da ve Libya'da ücretli asker olarak çalıştıkları, Sakkara'daki ve Tell Amarna'daki duvar resimlerinde farklı görüntüleri ve Karca yazılmış yazıtları sayesinde bilinmektedir[11]. Bölge 2. binin ortalarına doğru Girit ile temas kurar. Aynı şekilde M.Ö: 13. ve 12. yüzyıllarda ise bu defa Mykenai'li tüccarların Karya kıyılarında ve bazen içlere kadar nüfus ettikleri bilinmektedir[12]. Bölge M.Ö.11. ve 10. yüzyıllarda Dorlar tarafından kolonize edilir. Gelen dorların yerli ahalinin bir kısmını, özellikle erkeklerini öldürdükleri ve kadınlarıyla evlendikleri antik yazarlar tarafından aktarılır.

Kıyıdaki bu devamlılığı değişkenlik gösteren duruma göre iç Karya diyebileceğimiz kesim daha tutarlıdır. İç Karya'da Kalkolitik[13] dönemden başlayarak gelişme gösteren uygarlık yörenin Hitit egemenliğine ve daha sonra Frig kontrolüne geçmesiyle de kıyıdan çok içeriyle bağlantılı bir tarihsel gelişim gösterir.

Birinci binin ilk yarısında, tam olarak söylemek gerekirse M.Ö. 8.yüzyılda bölgenin kısa süreli bir Kimmer istilasına maruz kaldığı bilinmektedir. Ancak Kimmerlerin izlerini görmek mümkün değildir.

---

[8] Bean, 1987, s. 277. Hierapolis ve Laodikeia da karya kentleridirler.
[9] Peshlow , 1998, s. 470. Latmos(gökbel) dağlarında yapılan yüzey araştırmalarında söz konusu döneme ait çok sayıda kaya resimleri ile karşılaşılmıştır.
[10] 'Talasokrasi' deniz egemenliği anlamına gelir.
[11] Lloyd, 1971, s.86.
[12] Özgünel, 1980, s. 736.
[13] Aphrodisias'taki Pekmeztepe höyüğü Kalkolitik döneme ait buluntu vermiştir.

Karya bölgesi M.Ö. 7. yüzyılın son çeyreği içinde bu defa Lidya egemenliğine girer. Özellikle Alyattes zamanında Lidyalıların Likya sınırına kadar dayandıkları ve bunun sonucu olarak da bazı Lidyalı unsurların Karya'ya girdiği gerek kalıntılardan, gerekse mitoslardan ve antik kaynaklardan bilinmektedir[14].

M.Ö. 6.yüzyıl ortasında, tam tarih vermek gerekirse 546 yılında Karya bölgesi bu defa Pers yönetimine girer. Özellikle Herodotos'un anlattığına göre Karyalılardan kendini farklı bir ahali olarak gören Kaunos Perslere karşı direnç gösterir. Pers komutanı topluca intihar eden Ksanthos gibi Kaunos'u da alır. Perslerin yönetimi altındayken Karya bölgesi ayrı bir satraplık şeklinde yönetilir. Pers yanlısı olan Hekatomnos sülalesi babadan oğula yönetimi ele alacak şekilde atanır. Hekatomnos sülalesi Perslere bağlı olmakla birlikte daha başına buyruk hareket etmeye ve bağımsız bir devlet gibi işlerini yürütmeye başlar[15]. Hatta özellikle Mausolos ve Artemisia zamanında Karya satraplığının Rodos ve Samos'a savaş ilan ettiği, yine Mausolos döneminde İonia'da Erythrai ve Aiolia'da Aterneius ile sıkı ilişkiler kurulduğu bilinmektedir. Böylece özellikle M.Ö: 6. ve 5. yüzyıllar Karya bölgesinin kıyı kentlerinde Perslere karşı başlatılan direnç hareketine katıldıkları dönemlerdir. Bunun sonucu olarak bazı Karya kentleri Attic-Delos deniz birliğine dahil olurlar. Bazıları da aralarına Rodos'u katarak Dor Heksapolisi[16] adı altında bir birlik kurarlar. Sonuç olarak gerek ion kentleri ile ortak hareket eden, gerekse ayrıca Perslere karşı direnç gösteren birliklere rağmen bölgenin kıyı kesimi arkaik ve klasik çağlarda büyük bir gelişme gösterir. Ünlü bilim adamları, filozoflar, antik yazarlar batı Anadolu içinde Karya'dan da yetişmiştir.

Karya bölgesi İskender'in Asya seferi ile birlikte Pers yönetiminden kurtulmuştur. Ancak İskender satraplık yönetimini benimsediği için Alinda'da oturan Ada hariç Hekatomnos sülalesi yönetimine son verir. Yerli bir aile olan Nearkhos sülalesini satrap olarak atar. İskender'den hemen sonraki dönemde bölgenin Antigonos Monophtalmos yönetiminde olduğu ve daha sonra kuzey Karya'ya kadar olan kesimin Suriye Kralı

Lysimakhos'un yönetimi altına girdiği, Korupedion savaşında Lysimakhos'un yenilmesi üzerine yapılan Apameia barışı ile bölgenin bir kısmı Makedonia krallığına, bir kısmı da Ptolemaios'ların kontrolüne geçer.

[14] Labris(Çift Ağızlı Balta) Girit'den daha çok Lidya mitosundan Karya'ya geçen bir unsur olmalıdır.
[15] Bean, 1987, s.16.
[16] Dor Heksapolisi, dor altı şehri anlamına gelir. Karya bölgesinde bazı kentler dor kökenlidir.

M.Ö: 2.yüzyılda bölgenin tekrar Suriye krallığının kontrolüne girdiğini görmekteyiz. Stratonikeia, Laodikeia gibi bazı kentler Suriye krallarının kızkardeşi ya da annesinin ismini almışlardır[17].

M.Ö: 1.yüzyıl başlarında doğu Akdeniz'deki korsanları takip amacıyla gönderilen Manlius Vulso'nun Asia eyaleti içinde yer alan Karya topraklarını da aldığı ve kentlerin bir kısmının yönetimini Rodos'a bıraktığını bilmekteyiz. Knidos'un bulunduğu Reşadiye yarımadası ve Halikarnassos yarımadası dışındaki Karya kentlerinin Rodos yönetiminden hoşnut olmadığı görülmektedir[18].

Yine 1. yüzyılda Karya bölgesi önce Julius Caesarın, daha sonra Avgustus'un seferleriyle doğrudan Roma imparatorluğuna bağlanır. Avgustus'un seferinden sonra ise Karya, metropolisliğini Ephesos'un yaptığı Asia eyaletinin bir parçasıdır. Özellikle Julius Caesar döneminde Karya kentlerinden bazılarının ayrıcalıklara sahip olduğu görülüyor. Mylasa Avgustus ile olan kalıntılarıyla bunu yansıtıyor. Aphrodisias ise imparator Tiberius'a olan hayranlığıyla dikkati çeker. M.S: 1.yüzyılda imparator Vespasianus zamanında ise Karya'nın ayrı bir eyalet haline dönüştürüldüğü ve Aphrodisias'ın yönetim merkezi olarak kabul edildiğini görmekteyiz.

M.S: 2.yüzyıl ise Karya kentlerinden bazılarının birbirleriyle sürtüşmesine rağmen, genelde büyük bir gelişme gösterdikleri kesin olarak bilinmektedir. M.S: 4.yüzyılda Karya bölgesinde öncelikle iç kesimlerden başlamak üzere hristiyanlaştığı görülür. Buna rağmen yine Karya bölgesinin bazı kesimlerinde Pagan unsurlar geç Bizans dönemine, yani yöreye Türkmenlerin girişine kadar devam etmiştir.

Bizans devrinde yine ayrı bir eyalet olarak yönetilen bölge 8. yüzyıldan itibaren güneyden gelen ve Konstantinapolis'i almayı hedefleyen Araplar tarafından yağmalanır.

M.S: 10-12. yüzyıllar, yani haçlı seferlerinin bir yandan yağmalaması, tahribi döneminde, aynı zamanda yörenin yoğun olarak Türkmenleşmeye başladığı dönemlerdir. İlk Türk beyliklerinden biri olan Menteşe Beyliği Karya bölgesinde kurulmuştur.

2.2 Lagina ve Çevresi Tarihi Coğrafyası

Lagina[19]'nın bugünkü yeri Muğla iline bağlı, Yatağan ilçesinin Turgut beldesindeki '*Kapıtaşı'* mevkiidir.(Res.1) Yaklaşık yirmi yıl öncesine kadar yerleşim yeri antik ismine yakın bir biçimde *'Leyne'* olarak geçmekte idi. Ulaşımı; Yatağan-Milas yolu takip

[17] Bean, 1987, s. 92.
[18] Bean, A. g. e. , s. 20.
[19] Lagina isminin Yunanca'da anlamı yoktur. Olasılıkla yunan öncesi yerli bir isim olmalıdır. Bu durum aynı zamanda tanrıçanın kült gelişimi için de yeterli sayılır.

edildiğinde bugünkü Termik Santrali önünden kuzeye sapılarak sağlanır. Yaklaşık 9 km sonra Lagina'ya varılmaktadır.

Lagina'nın tarihi süreci Karya Bölgesinin, özellikle de bağlı olduğu Stratonikeia'nın tarihi ile paralellik gösterir. Ancak 1969 yılında Lagina'nın yaklaşık 1 km güneyindeki Yarbaşı Mevkiinde yapılan çalışmalar, bugünkü bilgilerimize göre buranın tarihinin Stratonikeia'dan daha erken bir biçimde, M.Ö: 3.binden itibaren başladığını kanıtlamaktadır[20]. Yine Stratonikeia civarından ele geçen iki Submyken kap ve bir tablet yörenin M.Ö: 2.bin'in ikinci yarısında yunan dünyası ile ilişkili olarak varlığını belgeler durumdadır[21]. Birinci binin ilk yarısına gelindiğinde, farklı yerlerden ele geçen Nekropol buluntuları, yörenin Geometrik dönem; tam tarih vermek gerekirse M.Ö: 8.yüzyılda da var olduğu kesindir[22]. Hatta Lagina ve Stratonikeia çevresinde, bu yüzyıldan itibaren küçük yerleşimlerin gelişerek büyüdüğü, yeni yerleşimlerin yavaş yavaş ortaya çıktığı ele geçen ve tespit edilen arkeolojik malzemeden bellidir.

Yazıtlardan elde edilen bilgiye göre Lagina M.Ö: 5-4.yüzyıllarda 'Koranza' adlı bir kentçiğin semti idi[23]. M.Ö: 3.yüzyıl ortalarında Suriye-Selevkoslar sülalesi Stratonikeia'ya özel ilgi göstermiştir. Aynı sülaleden I. Antiokhos'un Stratonikeia'da yoğun imar faaliyetlerinde bulunmasından sonra, Lagina ve civarı Koranza ile birlikte, bu sefer Stratonikeia'ya bağlı bir demos olmuştur. M.Ö: 205 yılında ise Stratonikeia ile birlikte Lagina

ve çevresinin Makedonya kralı Philip'in saldırısına uğradığı görülmektedir. Bu Makedon istilasından kurtuluş ancak oldukça fazla miktarda ödenen vergi sayesinde olmuştur. Yine epigrafik kaynakların verdiği bilgi sayesinde yörenin M.Ö: 197 yılından itibaren Rodos egemenliğine girdiğini öğrenmiş bulunuyoruz. Hellenistik dönem içinde bu yoğun idari değişikliklere rağmen Lagina, Hekate kutsal alanına sahip olması nedeniyle önemini korumuştur. Rodos egemenliğinin ardından tüm batı Anadolu'da olduğu gibi Stratonikeia ve bununla birlikte Lagina civarında da yavaş yavaş Romalı generallerin girişimleri görülür. Bunlardan en önemlisi M.Ö: 40 yılında Partlarla işbirliği içine giren Romalı general Labianus'un Stratonikeia'ya saldırması, ancak ele geçirememesidir. Bunun üzerine Labianus herhangi bir savunma sistemine sahip olmayan Lagina'ya saldırır ve Hekate Tapınağını yağmalayarak tahrip eder. Bundan sonraki tarihi süreçte tam olarak M.Ö: 27

[20] Boysal, 1970, s.64. Eski Tunç Çağına ait kaplar nekropol buluntusu olarak ele geçmiştir.
[21] Hanfmann, - Waldmaum, 1968, s. 52.
[22] Tırpan - Söğüt, 2005, s.14; Boysal, 1987, s. 54.
20 Şahin, 1973, s.183. Bugün Hekate kutsal alanının yaklaşık 1km kuzeybatısında bazı kalıntılara ait izler takip edilmektedir. Ayrıca bkz. Tırpan, - Söğüt, 2000, s.153.
[23] Şahin, A. g. e., s.177 v.d.

yılında imparator Avgustus Hekate tapınağı'nın onarımı için yüklü miktarda yardımda bulunmuştur[24]. Yine ardından Lagina'nın Hekate kutsal alanı ile birlikte varlığını M.S:1.-3. yüzyıllarda da devam ettirdiği kesindir. M.S: 4.yüzyıl, yine batı Anadolu'daki tüm kentlerde olduğu gibi, küçülmenin yaşandığı, görkemli Hekate tapınağı'nın yerini küçük bir Şapelin aldığı devirdir. Dolayısıyla Lagina gerek M.S: 4.yüzyılın üçüncü çeyreğinde depremden gördüğü zarar nedeniyle, gerekse sosyal ve siyasal karışıklıklar nedeniyle bu küçülmeden nasibini almıştır.

Bugün '*Kapı Taşı'* mevkii olarak adlandırılan yerleşim alanının ve çevresinin Bizans devrinden sonra terk edildiği, yöreye Türklerin gelmesinden itibaren yaklaşık 1.5 km güneyde, bugünkü belde merkezinin olduğu yerde Selçuklu ve Osmanlı döneminde de yerleşildiği kalıntılardan belli olmaktadır.

2.3 Lagina'da Yapılan Kazı ve Araştırmalar

Batı Anadolu'daki birçok kentte olduğu gibi Lagina'da da ilk araştırma ve kazılar Avrupalı gezginler tarafından gerçekleştirilmiştir.

Lagina ve çevresinin ilk olarak 1743 yılında R. Pockocke tarafından incelendiği bilinmektedir. Ardından 1820'li yıllarda W.M. Leake ve W.A. Waddington Lagina'yı sadece ziyaret etmekle kalmamış, buldukları yazıtları da yayınlamışlardır. Yine 19.yüzyılda Halikarnassos Mausoleion'unda çalışan C. Newton 1856 yılında Lagina'ya da el atmış, Hekate Tapınağı üzerinde uzun süre çalışarak tapınağın planını çıkarmıştır. C. Newton aynı zamanda tüm kutsal alanın planını çıkarmaya yönelik yaptığı sondaj kazıları sırasında, tapınağa ait yedi adet kabartmalı frizi de gün ışığına çıkarmıştır. Newton'un bu frizleri yurt dışına çıkarmadığı, Lagina'da bıraktığı bilinmektedir. Ardından yine 19. yüzyılın son çeyreğinde O. Benndorf Likya ve Karya'daki yaklaşık tüm kentlere uğradığı gibi, Lagina'ya da uğramayı ihmal etmemiştir. Daha sonraları, tam tarih vermek gerekirse 1881 yılında W. Niemann ve F. Von Luschan tarafından yürütülen kazılar daha çok C. Newton'un bulduğu frizlerin devamını aramak doğrultusunda gerçekleşmiş ve sekiz adet kabartmalı frizle birlikte pek çok yazıt açığa çıkarılmıştır. Yine bu tarihlerde Likya'daki Trysa-Gölbaşı Heroon'unda çalışmalar yapan K.G. Lanckoronski de1883 yılı Şubat ayında kısa sürede olsa Lagina'da araştırma yapan gezginler arasında sayılır.

[24] İmparator Avgustus'un yapmış olduğu maddi yardım ile ilgili yazıt Propylon'un kapı lentosunda kutsal alan dışına bakar vaziyette yer almaktadır.

Tapınağın oldukça ilgi çekici frizlerini bulmaya yönelik kazılar 1891 yılında bu sefer M. M. Legrand ve J. Chamonard tarafından gerçekleştirilmiştir ve dokuz adet friz bloğu daha açığa çıkarılmıştır.

Yine aynı yıldan, yani 1891 yılından itibaren yerli bilim adamı veya araştırmacıların da Lagina'ya yöneldikleri görülmektedir. İlk Türk Müzecisi olan Osman Hamdi Bey 1891 yılı Ekim ayı içinde yaptığı kazılarda tapınağa ait on yedi kabartmalı friz bloğu daha açığa çıkarır. Bütün bu frizlerden bir kısmının İstanbul Arkeoloji Müzesi'ne taşındığı, C. Newton tarafından bulunan ve kötü durumda olan diğer frizlerin ise bugün halen bulunamamakla birlikte Lagina'da bırakıldığı edinilen bilgiler arasındadır.

1902 yılında ise Halil Ethem Bey başkanlığındaki, tapınağın planını tespit etmeye yönelik çalışmalara T. Wiegand ve H. Knackfuss gibi bilim adamları da katılmışlardır.

1967-1970 yılları arasında Y.Boysal tarafından Lagina ve çevresinde yapılan çalışmalarda yörenin Eski Tunç Çağı'ndan itibaren yerleşim gördüğünü belgeleyen arkeolojik

malzeme ele geçmiştir. Yine Y. Boysal'ın bu çalışmaları sırasında Hekate Kutsal Alanı'nın Geometrik döneme kadar geri gittiği anlaşılmıştır.

Lagina'da 1993 yılında A. Tırpan başkanlığında başlayan çalışmalar bugün de kesintisiz olarak devam etmektedir. Tapınağa ait mimari elamanların yaklaşık % 80'i ele geçmiş durumdadır. Bu durum batı Anadolu'daki kazısı yapılan birçok tapınağa göre bir avantajdır. Altar ve çevresi her ne kadar Bizans devrinde farklı amaçla kullanılmış olsa da planı ve diğer özellikleriyle kendi devri için önemli bir yapıdır. Propylon dış görünüşü ile yarım daire planlı olması, kapı lento ve sövelerinin halen ayakta durması ile dikkat çekicidir. Tapınağın etrafını üç yönden çevreleyen Stoa'nın dor düzeninde olduğu bellidir ve kazılmayı beklemektedir.

2.4 Hekate Mitosu ve Tapınımı

Hekate, Artemis'e benzeyen ama kendine özgü efsaneleri bulunmayan, kişiliği oldukça gizemli bir tanrıçadır. Bu tanrıça yunan panteonunun on iki tanrısı içinde bulunmaz[25]. Gerçekte Hekate, Anadolu'ya özgü bir biçimde Artemis Ephesia'nın belli bir niteliğini yansıtan ve başka bir adla anılan bir tanrıça olmalıdır[26]. Tanrıçanın ismi Homeros

[25] Karya'da Hekate dışında başka yerel tanrılar da vardır. Bozburun yarımadasındaki Kastabos'da da tanrıça '*Hemitea'* aynı zamanda tapınağa da sahiptir. Bkz. Cook - Pommer, 1966, s.1. v.d. ve Lev. 20. Yine Mylasa civarındaki Kalınağıl'da Sinuri isimli yerel bir tanrıçanın ismi geçmektedir. Bkz. Kızıl, 2002, S.155.
[26] Kraus, 1960, s.39.

destanlarında hiç geçmezken Hesiodos'un Theogonia'sında[27] geniş bir yer tutması ilginçtir. Hesiodos'un verdiği bilgilere göre Hekate Titanlardan olup güneş soylu tanrılardandır. Zeus'un kızı olan Asterie, Perses ile birleşip Hekate'yi doğurur. Theogonia'da, Zeus'un Hekate'yi diğer tanrılardan ayrıcalıklı bir konumda tuttuğu ve önemli yetkiler verdiği anlatılır.

Hekate ismi düşündürücüdür. Apollon ve Artemis'in başta gelen sıfatlarından olan *'Hekatos'* veya *'hekatebolos'*, yani 'hedefi vuran' tanımlaması ile ilişkili görülebilir. Tanrıçanın isminin Homeros destanlarında hiç geçmezken Hesiodos'da geniş yer tutması, onun daha çok Anadolulu olmasına dayanmaktadır. Anadolu'nun en en büyük tanrıçalarının hepsinin de kökeni Yunan öncesi olmalıdır. Bu yüzden Hekate'nin kökenini de doğuda aramak yerinde olacaktır.

Anadolu'da bugüne kadar Hekate kültü ile ilgili bilinen en eski kalıntı Miletos'daki Apollon delphinios kutsal alanından bulunmuş olan arkaik döneme ait yuvarlak sunaktır[28]. Bu eser üzerindeki yazıtta sunağın Hekate'ye adandığı yazılmaktadır. Burada tanrıça Apollon ile birlikte ortak bir tapınıma sahip olmalıdır. Yine Phrygia'daki Akmonia kentinden ele geçen bir adak yazıtında Phoibos ve Hekate Soteria ismi geçmektedir[29]. Ayrıca Karya'da Hyllarima antik kentinden ele geçmiş yazıtlı bir arşitrav bloğu da gerek üzerinde Hekate'nin isminin Apollon ile birlikte anılması, gerekse Karya'da bulunması açısından ayrıcalıklı bir kanıt olarak görülmelidir[30]. Karya ve Phrygia dışında Anadolu'da Marmara denizinin güney kıyısındaki Kyzikos, Lampsakos ve Panormos(Bandırma) gibi bazı merkezlerde Hekate ismine veya tasvirine rastlanması dikkat çekicidir[31].

Hekate ile ilgili Anadolu dışındaki örnekler çok yoğun değildir. M.Ö:5.yüzyıl heykeltıraşlarından Alkamenes'in tam olarak 432 tarihinde bir Hekate heykeli yaptığı, Keramaikos'da Hellenistik devirden bir İn-situ kaidenin Hekate temenosuna ait olduğu ve bunun gibi birkaç örnek daha bilinmektedir[32].

Hekate tapınımı ile ilgili olarak gerek Anadolu'ya, gerekse kıta Yunanistan'a bakıldığında, hiçbir yerde Lagina'daki kadar bir yoğunluk söz konusu değildir. Yine bugünkü bilgilerimize göre Lagina Hekate Tapınağı bu tapınım ile ilgili en önemli kalıntılara sahiptir.

---

[27] Erhat,- Eyüboğlu, 1991, s.190. Hesiodos Kyme'lidir. Bu durumun tanrıçanın Anadolulu olması ile ilişkisi kurulabileceği görüşü yaygındır.
[28] Wilamowitz, 1931, s. 169.
[29] Kraus, 1960, s.13.
[30] Kraus, A.g.e. Aynı Sayfa. Hyllarima Muğla iline bağlı Kavaklıdere ilçesinin Derebağ köyündedir.
[31] Kraus, A.g.e., s. 55.
[32] Kraus, A.g.e., s.169. Alkamenes'in Hekate heykeli yapmış olduğu Pausanias tarafından aktarılmakla birlikte bu bilgi de Kraus'dan alınmıştır.

Tanrıça Hekate'nin heykeltıraşlık eserlerinde ve sikkeler üzerinde tasvirleri yer almaktadır. Üç yönlü ve tek yönlü olarak betimlenen, ayakta durur vaziyette olan bu tanrıça elinde atribüt olarak çoğunlukla bir meşale ve kase tutmaktadır. Giyimli olup başında Polos ile tasvir edilir. Yine bazı eserlerde tanrıça bir elinde bir meşale tutmakla birlikte ona bir köpek ve kısrağın eşlik etmesi yunan öncesi versiyonları bilinmeyen bu tanrıçanın bir '*Potnia Theron'* özelliğini gösterir. Phrygia'daki çeşitli Kybele tasvirlerinde onun hayvanların tanrıçası olarak her iki yanında aslan veya panter ile tasvir edilmesi Karya'da köpeğe dönüşmüş olmalıdır. Ayrıca Hekate'ye köpek kurban edilip edilmediği konusunda kesin bir veriye sahip değiliz.

Tapınımına gelindiğinde daha çok Lagina ve Stratonikeia'daki veriler göz önünde bulundurularak belli şeyler söylemek mümkün olmaktadır. Hekate için topluluk halinde bazı

törenlerin gerçekleştirildiği görülür. Bu törenlerden en görkemlisi farklı bölümlerden oluşan '*Hekatesia-Romaia'* şenliğidir. M.Ö. 81 yılından itibaren başlamış ve periyodik olarak her dört yılda bir kutlanmıştır. Birkaç gün süren Hekatesia-Romaia şenliğinde Stratonikeia'dan Lagina'ya uzanan kutsal yolu bir'*Kleidophoros'*[33]eşliğinde yürüyen şenlik alayı hem tapınağın Stratonikeia'ya bağlı olduğunu, hem de tanrıçanın ölüler dünyasının anahtarını elinde tuttuğunu simgelemektedir[34]. Ayrıca yılda bir defa dolunay zamanında tanrıçanın doğum günü kutlanmakta, yaklaşık olarak ayda bir defaya denk gelen dolunay zamanlarında ise bu doğum günü şenliği daha sönük bir şekilde gerçekleştirilmiş olabilir. Bu şenlikler sırasında halka para, yemek ve bazı ödüller dağıtıldığı yine yazıtlardan bilinmektedir. Tapınak içinde ve dışında başka olağan tapınımların da sık sık gerçekleştirilmiş olduğu kesindir. Ayrıca ister büyük çaplı bir tören olsun, isterse küçük çaplı bir şenlik olsun, kutsal alandaki bütün yapıların bu amaca çok iyi bir biçimde hizmet ettikleri göz ardı edilemez.

Dikkati çeken diğer bir nokta tanrıçanın adıdır. Bu adın yunanca karşılığı yoktur. Yunan din ve mitosuna sonradan gelme bir tanrıça olduğu bellidir. Bir yeraltı tanrıçası olarak ta bilinen Hekate'nin ölülerin efendisi olduğu ve Hades'in anahtarını elinde tuttuğuna inanılır. Karabasan, hortlak ve cin göndermesi yanında, tanrıça ayrıca insanları bunlardan koruyabilmektedir. Aynı zamanda ay tanrıçası olmasından dolayı geceleri yol

[33] '*Kleidophoros'* Anahtar taşıyıcı anlamına gelir. Lagina'dan ve Stratonikeia'dan ele geçen yazıtlarda da sık sık geçmektedir.
[34] Tırpan, - Söğüt, 2005, s.11.

kavşaklarında avlanan Hekate''ye dolunay gecelerinde çörek, yumurta, balık ve peynir sunularak tapınılırdı[35].

2.5 Lagina Hekate Kutsal Alanı

Lagina'daki kutsal alanın bulunduğu yer '*Kapı Taşı'* mevkii olarak geçmektedir[36]. Hekate kutsal alanı mevcut tüm yapı kalıntılarıyla Anadolu'da korunmuş en iyi kutsal alanlardan biridir. Propylon, Tapınak, Altar ve kutsal alanı üç yönden çevreleyen Stoa çağdaş olarak kullanılmış yapılardır. Bunlardan özellikle tapınak neredeyse bütünüyle ayağa kaldırılabilecek durumdadır.

Kutsal alan 150m x 142m ölçülerinde bir alanı kaplamaktadır. (Çiz.1) Anadolu'daki benzer örneklerinin aksine Lagina Hekate Kutsal alanında Propylon, Altar ve Tapınak aynı aks üzerinde yer almaz[37]. Bunun da nedeni yapıların farklı dönemlerde inşa edilmiş olması ve de çok eski devirlerden beri bulundukları yerde onarılarak kullanılmış olmalarından kaynaklıdır. Bu anlamda kutsal alandan ele geçen en erken buluntu Geometrik devire aittir. Bu devirden itibaren kutsal alanın kullanılmaya başlandığı, tapınımın yapılarıyla birlikte gittikçe anıtsallaşarak varlığını geç devirlere kadar devam ettirdiği bilinmektedir.

Kutsal alan dışında kalan kutsal havuzun kazısı ve restorasyonu tamamlanmıştır. Yine kutsal alan dışında kalmak üzere batı stoanın bitişiğinde bir hayvan pazarının varlığı yazıtlarla da desteklenmektedir.

Lagina Hekate kutsal alanı yaklaşık dokuz kilometrelik bir kutsal yol ile Stratonikeia'ya bağlanmaktadır. Bu kutsal yolun geç devirdeki izleri yer yer takip edilir durumdadır.

2.5.1 Tapınak

Hekate Tapınağı yaklaşık olarak kutsal alanın ortasına denk gelmektedir. Ana kaya üzerine Güneydoğu-Kuzeybatı yönde inşa edilmiştir.(Çiz.2) Beş krepisden oluşan tapınağın euthynteria çevresi yaklaşık 28m x 21m ölçülerindedir. Hekate Tapınağı bir Naos ve derin bir Pronaos'dan oluşan 8 x 11 sütunlu Pseudo Dipteros planlı bir yapıdır. Naos'un dış ölçüleri 9.33 x 8.23 m, Pronaos ise 8.28 x 5.67 m olarak tespit edilmiştir. Tapınağa ait korint başlığına sahip sütunlar Atik-İon kaideli olarak yapılmıştır. Tapınağın Pronaos

[35] Erhat, 1996, s.126.
[36] Tırpan, 1995, s.6.
[37] Benzer ve yakın çağdaş örnek olarak Alabanda Apollon Tapınağı'nın bu durumu hakkında bilgi sahibi değiliz. Ancak Lagina Hekateion'undan elli yıl kadar önceye tarihlendirilen Menderes Magnesia'sındaki Artemision'da Propylon, Altar ve Tapınak aynı aks üzerindedir. Bkz. Humann, 1904, s.103.

kısmında anta duvarları arasında bulunan iki sütunun Efes tipi kaideli ve ion başlıklı olduğu dikkati çeker. Tapınağın isminin Vitrivius'da geçmemesi şaşırtıcıdır. Lagina Hekate Tapınağı Helenistik devir içinde belli yönleriyle diğer Pseudo Dipteros tapınaklardan ayrılır[38].

Hekate Tapınağı'nın eski araştırmacılar ve kazıcılar tarafından da fark edilen ve en ilgi çeken kısmı kabartmalı frizleridir. 2000 yılına kadar bu kabartmalı frizlerin sadece tapınağın sütun arşitravları üzerinde dört yönde yer aldığı düşünülmekteydi. Ancak 2000 ve 2002 yıllarındaki kazılar sırasında açığa çıkan friz blokları, duvar arşitravlarının üzerinde de kabartmalı türde frizlerin yer aldığını ortaya koymuştur[39]. Bu eserlerden çoğunluğu İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde, son kazılarda çıkanlar ise kazı evindedir.

Sütunların üzerine gelen frizlerde dört ana konu işlenmiştir[40]. Doğu'da; Zeus'un doğumu ve yaşamı konu edilmiştir. Buradaki kadın tasviri Hekate olmalıdır. Hekate doğan çocuklarını yutan Zeus'un babası Kronos'a sunmak üzere bir taş taşımaktadır. Hekate burada ana tanrıça havasında verilmiştir. Böylece bu doğu yönde bir yunan konusu olarak Zeus'un doğumu ele alınmış, Hekate de konuya dahil edilmiştir.[41]

Batı'da; bir Gigantomakhia sahnesi işlenmiştir. Tanrılar ve Gigantlar arasındaki savaşa katılan tanrıça Hekate'nin burada elindeki meşaleyi bir silah gibi kullanarak savaşa katıldığı görülmektedir[42].

Kuzey'de; Amazonlar ve Yunanlılar arasındaki barış ve dostluk anı işlenmiştir. Tanrıça Hekate dostluğun onuruna yere kutsal içki dökerken betimlenmiştir. Bu kuzey frizde figürlerin biraz daha sıklaştırılmış olduğu dikkati çekmektedir. Savaşçılar ve Amazonlar bir dizi halinde verilmişlerdir. Sanki tanrıçanın etrafında dostluğa dair bir yemin edilme töreni vardır. Bu durum Lagina Hekate Tapınağı'na oldukça üstün bir yetki yükleyerek kutsal alanın önemini de vurgulamıştır.

---

[38] Menderes Magnesiası'ndaki Artemis Leukophryene tapınağı'nda, Lesbos Messa Aphrodite Tapınağı ve ve Chryse Apollon Sminteus Tapınağı'nda ion düzeni kullanılmış olmasına rağmen Opisthodomos vardır. Yine ion düzeninde bir Pseudo Dipteros olan Alabanda Apollon Tapınağı Opisthodomossuz oluşu ile Hekate Tapınağı'na en yakın örnektir. Bütün bu hellenistik çağ Pseudo Dipteros örneklerinde yan sütun sıralarının da fazla oluşu dikkat çekicidir. Lagina Hekate Tapınağı 11 adet yan sütuna sahip olması ve Korint düzeninde inşa edilmesi ile çağdaşı örneklerden daha ileri bir aşamayı temsil etmektedir. Bkz. Akurgal, 1987, s. 101.

[39] Bkz. Tırpan - Söğüt, 2002, s.343 v.d. Ayrıca bakınız; Tırpan, - Söğüt, 2004, s.87 v.d.

[40] Schober, 1933, s.1 v.d.

[41] Hekate burada bir *'Kourotrophos'* yani 'doğumun yardımcısı'dır. Lagina'dan ele geçen bazı yazıtlarda da bu terim geçmektedir. Bu ayrıcalıklı durum Hekate'ye büyük bir ana tanrıça görevi yüklemektedir. Bkz. KRAUS, 1960, s.46.

[42] Batı frizdeki bu savaşan Hekate tasviri Bergama Zeus Altarı'nın doğu frizinde de aynı biçimde tasvir edilmiştir. Bkz. Akırgal, 1987, s. 172.

Güney'de; ortadaki merkezi figür Hekate'dir. Karya'nın tanrılar toplantısında tanrıça Apollon, Athena ve Aphrodite gibi tanrılarla bir tutulmaktadır. Tüm tanrılar Lagina'daki Hekatesia şenliklerine gelmiş olmalıdır[43].

Lagina Hekate Tapınağı'nın Naos kısmında yapılan sondaj kazılarında bulunan farklı türde küçük eserler tapınağın erken devir kullanımını kanıtlamaktadır[44]. Bu buluntular bir yana bırakıldığında Lagina Hekate Tapınağı'nın ilk evresi küçük bir kült merkezi olmalıdır. Tapınak olarak en iyi tarihlemesi ise Helenistik dönemin ortalarına denk gelmektedir[45]. Ayrıca tapınak duvarında yer alan ve kutsal yerin dokunulmazlığını onaylayan bir senato kararını içeren yazıt tapınağın M.Ö. 80 civarında var olduğunun kesin kanıtıdır[46]. Böylece Lagina Hekate Tapınağı M.S. 3.yüzyıl sonuna kadar kullanılmış olmalıdır[47]. Tapınağın yapım evreleri ve tam tarihlendirmesi mimari detayların ayrı ayrı incelenmesi ile mümkün olacaktır.

2.5.2 Propylon

Lagina Hekate Kutsal Alanı'na girişi sağlayan kapılardan biri olan Propylon aynı zamanda bir tören kapısıdır[48]. Propylon Osman Hamdi Bey tarafından yüzeysel olarak kazıldıktan sonra yeniden toprak altında kalmıştır ve 1993 yılında burada kazılara tekrar başlanmıştır.

Lagina Propylon'u plan olarak kapının dışına gelen batı yönünde, üç basamaklı bir krepidoma üzerinde yükselen, yarım daire planlı bir görüntüye sahiptir. Kutsal alana bakan iç kısımda, yani doğu yönde ise İn Antis görüntülüdür, on basamaktan oluşan bir sistem mevcuttur. Batı yöndeki yarım daire plandaki beş sütun bu plana uygun olarak sıralanmıştır. Hekateion'a bakan doğu yönde antalar arasındaki iki sütunla İn Antis görüntüsü verilmiştir. Propylon'daki bütün sütunlar ion başlıklıdır ve Anadolu-İon tipi kaideye sahiptir. Propylon'un üst yapısına ait olarak kazı sonucu ele geçen mimari bloklar yukarıda sözünü ettiğimiz plan tipini doğrulamaktadır. Yani batı yönün yarım daire planlı

[43] A. Schober'in düzenlemesinden sonra güney friz üzerindeki Hekate tasviri kaybolmuştur.
[44] Tırpan, - Söğüt, 2005, s. 35. Çok sayıda terracotta figürinler,(M.Ö. 3 ve 2. yy. içinde değerlendirilmektedirler)altın, fildişi ve cam parçalar ve sikkeler (en erken sikkeler M.Ö. 4 yy. içinde değerlendirilen Rhodos sikkeleridir.) buradan ele geçmiştir.
[45] Stratonikeia'dan ele geçen Rodos egemenliği döneminden(M.Ö: 189-188) bir sunakta bir Hekate rahibi olarak Menophilos'un ismi geçmektedir. Bkz. Kraus, 1960, s. 41.
[46] Bean, 1987, s. 107.
[47] Bean , A. g. e., s. 108.
[48] Kutsal Alan'a girişi sağlayan başka kapı ya da kapıların da daha küçük boyutlu ve sade görünüşlü olmak üzere varlığı tahmin edilmektedir.

olduğu, doğu yönün ise antalar ve iki sütun üzerinde yükselen üçgen alınlıklı bir formda olduğu kesindir.

Kutsal alanın birçok yerinde ele geçen yazıtlarda olduğu gibi, Propylon'da da kazı sonucu ortaya çıkan yazıtlar, dinsel törenlere yönelik ayrıntıları, rahip ve rahibe isimlerini içermektedir. Ancak Propylon'da en dikkati çeker yazıt, kapı lentosu üzerinde yer alır. Bu yazıt Augustus tarafından yapılan maddi yardım sayesinde Propylon'un ve tapınağın, belki de tüm stoanın onarıldığını belgelemektedir[49].

Yapının kuzeybatı yönündeki izlerden bir kapıyla batı stoaya bağlandığı anlaşılmaktadır. Olasılıkla tören sırasında seyirciler bu kapıyı kullanarak töreni izleyecekleri yere ulaşmaktalar, törene aktif olarak katılanlar ise basamaklardan inerek altara doğru ilerlemekte idiler. Bu basamakların hemen bitiminde sol tarafta, stoa duvarına bitişik vaziyette bir heykel podyumu bulunmaktadır. Podyumun üzerinde vaktiyle bronz heykellerin durduğu izlerden bellidir[50].

2.5.3 Altar

Tapınağın güneyinde, Propylon'un doğusunda yer almaktadır. Hekate kutsal alanındaki Altar yapısı alışılmışın aksine kapı aksında yer almaz. Bu nedenle başlangıçta farklı bir yapı olabileceği de göz önünde bulundurulmuş, ancak yapılan kazılar sonucu işlevi kesinlik kazanmıştır[51].

Hekate Atları dikdörtgen planlı bir yapıya sahiptir. Kuzeybatı-Güneydoğu yönünde uzanmakta olup, yapıya giriş kuzeybatıdaki basamaklarla sağlanmaktadır. Kazı sonucu ele geçen buluntulardan yapının bazı detayları anlaşılabilmiştir[52]. Yapının etrafı korint başlığına sahip sütunlarla çevrilidir. Bazı sütunların aralarının parapetlerle kapatıldığı izlerden ve kalıntılardan belli olmaktadır. Stylobat üzerinde yer alan Toikhobat kısmı iç bükey ve dış bükey profilleriyle birlikte örgü motifi ve özenli Anthemion işçiliği ile dikkati çeker. Ele geçen bazı heykeltıraşlık eseri parçaları yapının dışa bakan kesimlerini süsleyen kabartmalara ait olmalıdır[53].

Hekate Altarı mimari bezemeleriyle Roma çağına ait görüntüde olmasına rağmen, plan açısından bakıldığında, yunan monümental altarlarının gelişimi içinde sütunlu altarlar

[49] Bean, A. g. e. s. 109.
[50] Tırpan, 1997, s. 179. Bu heykel kaidesinin M.Ö. 50 yıllarında var olduğu yazıt nedeniyle bilinmektedir. Burada Menekles ve Epainetos'un bronz heykelleri bulunmakta idi.
[51] Tırpan, 1998 b, s.240 v.d.
[52] Tırpan, A. g. e., s. 241.
[53] Tırpan, A. g. e. Aynı sayfa.

sınıfına uymaktadır[54]. Yapının bir deprem ile yıkıldıktan sonra onarılmadığı, Bizans devrinde hemen batısına bir şapel eklenerek kullanıldığı kazılar sonucu belirlenmiştir.

Son yıllarda yapılan kazılarda tapınak ile altar arasında bazı Naiskos yapılarına ait olabilecek kalıntılar belirlenmiştir. Ele geçen iki alınlıktan birinin üzerinde Serapis kabartması vardır. Diğer alınlık ise imparator Augustus'un ismini içeren yazıta sahip olması nedeniyle, onun adına yapılmış bir Naiskos'a ait olmalıdır. Ayrıca 1997 yılındaki kazılarda Rodos Helios'u için yapılmış olabileceği düşünülen bir Naiskos'a ait yazıtlı arşitrav bulunmuştur[55]. Böylece Hekate Kutsal Alanı içerisinde bazı Naiskosların varlığı kesindir. Bunların sayısı ve tam olarak kimlere ait oldukları yapılacak kazılar sonucu tespit edilecektir.

[54] Şahin, 1972, s. 85 v.d.
[55] Tırpan, 1998, s. 240. Bu Naiskos yöredeki Rodos egemenliği dönemine, yani M.Ö: 188-167 yıllarına ait olmalıdır.

2.5.4. Stoalar

Lagina Hekate Kutsal Alanı önceki araştırmacıların da fikir birliğine vardığı gibi üç yönden stoalarla çevrilidir[56]. Batı, kuzey ve güney yönlerde izler çoğunlukla takip edilmektedir. Her üç yönde de dor düzeninde inşa edilmiş stoaların varlığı yüzeydeki triglif-metop kalıntılarından bellidir.

Propylon'un hemen bitişiğinde yer alan Batı Stoa 1892 yılında Osman Hamdi Bey tarafından kazılmıştır. Bu kazı belgelerine göre Batı Stoa'nın yönü kutsal alana bakan basamaklı bir yapıya sahip olduğu görülür. Batı stoa diğer stoalar gibi büyük olasılıkla arka kısmı dışa kapalıdır. Batı Stoa'da yüksekte yer alan düz bir platform halindeki gezinti alanı, alt kısmı yivsiz bırakılmış dor sütunlarıyla desteklenmiştir. Üst örtüsü yine kutsal alana doğru eğimli ve kiremitle kaplı olmalıdır. Daha ön kısımda ise sayıları on biri bulan basamaklı bir sistemin Batı Stoa'ya bitişik olarak gerçekleştirildiği 1892 kazıları sırasında tespit edilmiştir. Belli aralıklarla merdivenlerle çıkılan, bir nevi Stadium yapılarındaki Tribünalis uygulaması burada gerçekleştirilmiştir. Bunun da nedeni Hekate adına yapılan ve yukarıda detaylı bahsettiğimiz geleneksel törenlerde seyirci kitlesinin burada yerinin almasının sağlanmasıdır. Propylon'dan Batı Stoa'ya geçiş kapısındaki basamak ve eşik taşındaki aşınmalar çağdaş bir kullanımı belgelemektedir[57]. Diğer kuzey ve doğu yönlerdeki stoaların daha alışılmış türde, yani düz zemine sahip olmak üzere oluşturulduğu tahmin edilmektedir. Ancak bütün bu üç stoanın detayları ve planları yapılacak kazılar sonucu daha iyi anlaşılacaktır.

Batı Stoa'nın tarihlendirilmesi konusundaki kıstaslara bakıldığında; Peribolos'un kuzey köşesindeki bosajlı, izodomik-rektagonal duvar örgüsü M.Ö. 4. yüzyıl özelliğidir. Stoa bu tarihten itibaren ve sonrasında yeniden onarım görerek kullanılmış olmalıdır. Yapının imparator Augustus döneminde ise yine büyük bir kısmının yeniden yapılarak kullanıldığı yazıtlardan bilinmektedir.

[56] Bean, 1987, s. 110.
[57] Tırpan- Söğüt, 2005, s. 38.

3. LAGİNA HEKATE TAPINAĞI ARŞİTRAVLARI

3.1. Arşitrav Blokları

Lagina arşitravlarının yapım malzemesi olarak iri kristalli mermer kullanılmıştır. Renk olarak kreme yakın beyaz renk hâkimdir. Arşitrav bloklarının bu iri kristalli yapısı bazı bloklarda kolay korozyona sebep olmuştur. Yine bazı arşitrav bloklarının üzerinde büyük oranda liken tabakası oluşmuştur.

Toplam olara 98 adet tam ya da tama yakın veya küçük bir kısmı korunmuş arşitrav bulunmaktadır. Bunlardan 31 tanesi sütun arşitravlarına, 28 tanesi ön yüzü anthemionlu duvar arşitravlarına, 39 tanesi ise ön ve arka yüzü iki fascialı duvar arşitravlarına aittir. Sütun arşitravlarından 16 tanesi tam blok diğerleri yarım ya da az bir kısmı korunmuş durumdadır. Sütun arşitravlarından 6 tanesi köşe bloğudur. Köşe blokları, üzerinde görülen küçük kırılma ve tahribatlar dışında hemen hemen tamdır[58]. Köşe bloklarının uzunluk olarak üstte 257cm, 264cm ve 245cm gibi üç farklı ölçüde olduğu tespit edilmiştir. Alt uzunlukları ise 192cm ve 194cm olarak hemen hemen aynıdır. Sütun arşitravlarında, üst yüzler, kısa yan yüzler ve alt yüzde sütunlara oturan kısımlar anathyrosislidir. Yapılan ölçümler sonucunda anathyrosis'in ince yonulu ve kaba yonulu kısımlarının bütün bloklarda aynı olmadığı görülmüştür. Alt yüzde kısa kenarlarda sütunlara oturan anathyrosisli alanın derinliği 35cm, 40cm ve 45cm olarak farklılıklar göstermektedir. Buna bağlı olarak sofitli alanın uzunluğu da 160cm, 170cm arasında değişiklik gösterir. Sofit genişliği ise 14cm, 15cm, 16cm ve 17cm arasında değişmektedir. Kısa yan yüzlerde de, anathyrosisli alanda ince yonu ile kalın yonu mesafesi bütün bloklarda eşit değildir. İnce yonulu alan 10cm ila 18cm arasında, buna bağlı olarak kaba yonu da 39cm ile 55cm arasında değişmektedir. Üst yüzde kenet yuvaları, zıvana deliği ve iteleme oyukları bulunmaktadır. Zıvana delikleri köşe arşitravlarda daha fazla sayıdadır. Ebatları 15cm x 5cm ila 10cm x 3cm arasında değişmektedir. Kenetler kısa yan yüzün kenarında yer alır ve büyüklüğü bloğun uzunluğuna bağlı olarak 12cm x 3cm ila 8cm x 2.5cm arasında değişmektedir. İteleme oyukları yine bloğun boyutuna bağlı olarak sayıca değişmektedir. Bu oyukların birbirine olan mesafeleri 15cm ila 25cm arasında değişmektedir. Köşe arşitravı dışındaki diğer sütun arşitravlarından tam olanların uzunlukları, bir tanesi 237cm olarak daha uzun, diğerleri ise 233cm, 232cm olarak hemen hemen aynı uzunluktadır.

[58] Arşitrav blokları için için Bkz. S.56-139

Ön yüzü anthemion bezemeli olan duvar arşitravları ise 28 tanedir, 22 tanesi tam blok, 6 tanesi ise yarım ya da daha az kısmı korunmuş durumdadır. Bunlardan 4 tanesi köşe arşitravıdır. Köşe bloklarından iki tanesi 116cm diğer iki tanesi 114cm olarak ölçülmüştür. Diğer tam olan bloklar ise 136cm, 130cm, 127cm ve 104cm gibi değişik uzunluklardadır. Üst yüzleri, alt yüzleri ve kısa yan yüzleri anathyrosisli, arka yüzleri ise kaba yonuludur. Bazı bloklarda farklı olarak üstte kenet yuvaları yapılmıştır. Ayrıca bazı bloklarda üst yüzün ön tarafında belli bir derinlikteki alan diğer yüzeyden daha alçak bırakılmıştır [59]. Bu gruptaki arşitrav bloklarında da, anathyrosisli alan üzerinde bulunan ince ve kaba yonu bütün bloklarda aynı ölçüde değildir. İnce yonulu alanın derinliği 10cm, 15cm ve 20cm arasında değişmektedir. Buna bağlı olarak kaba yonulu alanın derinliği de değişiklik göstermektedir.

Ön ve arka yüzü iki fascialı olan duvar arşitravları ise 39 tanedir, 33 tanesi tam blok, 1 tanesi ise yarım 2 tanesi daha az kısmı korunmuş durumdadır. Bunlardan 6 tanesi köşe arşitravıdır. Köşe bloklarından bir tanesi 277cm, diğerleri ise 143cm ve 130cm olarak ölçülmüştür. Diğer tam olan bloklar ise 213cm, 143cm ve 63cm olarak değişik uzunluklardadır. Üst yüzleri, alt yüzleri ve kısa yan yüzleri anathyrosislidir. Anathyrosisli alanın ince ve kaba yonulu kısmı bütün bloklarda aynı ölçüde değildir. İnce yonulu alan 16cm, 20cm, 22cm, 25cm gibi değişik derinlikler gösterir. Kaba yonulu alanın derinliği ise, 25cm, 30cm ve 35cm arasında değişmektedir.

Lagina Hekate Tapınağı'nda Arşitrav yükseklikleri ölçü olarak frizlerden daha alçaktır. Friz yüksekliği 93cm iken, arşitrav yüksekliği 60cm ile 74cm arasındadır. Oranlamadaki bu durumun bir Geç Hellenistik dönem özelliği olduğu savunulmaktadır.[60]

3.2. Arşitrav Bezemeleri

Lagina Hekate Tapınağı arşitravlarının tarihlendirilmesi her şeyden önce üzerinde bezeme olarak yer alan ion kymationlarının ve bununla birlikte üstten ilk fasciada yer alan Anthemion kuşağı süslemesinin farklı tiplerinin belirlenmesiyle ortaya çıkacaktır.

Hekate Tapınağı arşitravlarında dört farklı arşitrav dikkati çekmektedir. Böylece farklı uygulamaların bir arada kullanıldığı görülmektedir. En dikkati çekeni bir tarafıyla iki fascialı-üst fasciası Anthemion(Lotus-Palmet) kuşağı bezemeli, taç kısmı yumurta-ok silmesi ve inci-payet dizisinden oluşan ion kymationu ile profillendirilmiş olandır. Bu

[59] Bkz. s. 99. Kat. 46 ve s.102, Kat.48
[60] Schober, 1933, s. 21.

tiplerin diğer tarafı üç fascialı, fascia geçişleri inci payet dizisi ile sağlanmaktadır. Alt kısmı ise sofitli olup, sofit çerçevesi inci-payet dizisi ile sınırlanmıştır. Yunan mimarisinde arşitravların bezenmesine duyulan ilgi Lagina Hekate Tapınağı'nda antemion kuşağı ile sağlanmış olmalıdır. Diğer bir arşitrav çeşidi, ön yüzü iki fascialı, arka yüzü kaba yonulu olandır. Taç kısmı yine ion kymationu ve inci-payet dizisi ile profillendirilmiştir, hemen altında birinci fascia üzerinde anthemion dizimi yer alır. Diğer fascia bezemesizdir. Üçüncü tür, ön ve arka yüzün taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi ile profilli ve iki tarafı da iki fascialı olan arşitravdır. Bu türlerde iki fasciada bezemesiz bırakılmıştır. Dördüncü tür ise, ön ve arka yüzün taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi ile profilli ve iki tarafı da iki fascialı olan arşitravdır. Bunların altıda birinci türde olduğu gibi sofitlidir ve sofit kenarı inci-payet dizisi ile çerçevelenmiştir. Bu türlerde iki fascia üzerinde yazıt bulunmaktadır. Yazıtlı olanlar haricinde Anthemion(Lotus-Palmet) kuşaksız sütun arşitravına rastlanmamıştır. Silmeden sonra taç kısmı ion kymationu, inci dizisi ve hemen altında Anthemion bezeli olan, alt yüzü anathyrosisli, arka yüzü kaba yonulu olan arşitravlar Naos duvarları üzerine gelmiş olmalıdır. Silmeden sonra, iki tarafın da taç kısmı ion kymationu ve inci dizisi ile bezeli ve üzerinde Anthemion olmayan iki fascialı, alt yüzü anathyrosisli olan arşitravların ise Pronaos duvarları üzerine geldiği düşünülmektedir. Ancak burada dikkati çeken bu tür arşitravların toplam uzunluklarının Pronaos duvarlarından yaklaşık 10 m fazla olduğudur. Blok olarak ta Anthemion kuşaklı arşitravlardan daha kısa kesilmişlerdir. Bu grupta yer alan arşitrav örnekleri akla, özellikle bu şekilde mi yapıldığı, yoksa bunlara Anthemion yapılacaktı ancak yarım mı kaldılar gibi soruları getirmektedir. Bu iki düşünceyi irdeleyecek olursak; arşitrav üzerinde yer alan ion kymationlarında ve inci-payetlerde tipolojik farklılıklar olmasına karşın görülebildiği kadarı ile bezemelerde herhangi bir yarım kalmışlık söz konusu değildir. Taç kısmından sonra yer alan fasciaların yapım tekniği de bu düşünceyi destekler tarzdadır. Birinci fascia ile ikinci fascia arası geçişlerde, ikinci fascia 0,5cm kadar eğimlidir. Bu durum bu gruptaki bütün arşitravlarda görülmektedir. Ayrıca her iki yönde de fascianın üzeri gayet düzgün bir şekilde ince yonulu bırakılmıştır. Bu durum aklımıza Anthemion yapılacaksa neden bu kadar özenli bir şekilde ince yonulu bırakıldı ve neden fascia geçişlerine eğim verildi sorularını getiriyor. Ayrıca ion kymationlarının derinliği 2 ila 2.5 cm arasındadır. Söz konusu grupta yer alan arşitravlarda ise derinlik en çok 1,5 cm gelmektedir. Anthemion bezemelerine dikkatlice bakıldığında, inci-payet altında yaprakların uç kısmının, bezeme derinliği üzerinde bir eğimle dışa doğru kavislendirildiği görülür. Söz konusu grup içinde yer alan arşitravlarda fascia geçişlerinde yer alan 1,5 cm ise hem bu kavislendirmeye hem

de Anthemion derinliğine yetmeyecek bir derinliktir. Tüm bunlar değerlendirildiğinde, bu grup arşitravların özellikle bu şekilde yapılmış olabileceği fikrini doğrular niteliktedir. Ayrıca bu grup arşitravlarda fascia üzerine Anthemion yapılacağı ile ilgili herhangi bir iz ya da bu şekilde yapılmış yarım bir örnek ele geçmemiştir. Ele geçen köşe arşitravlar ve bu gruptaki arşitravların buluntu yerleri de göz önünde bulundurulduğunda bu görüş güçlülük kazanmaktadır. Bu sade örneklerden bir kısmının da ion kymationu ile inci-payet dizisi arasında bir çizgi verilmiş olması ayrıca ayırt edici bir başka özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu grupta yer alanların ise tipolojik açıdan birbirine yakın olması dikkat çekicidir.

Gerek ion kymationları ve inci-payette, gerekse Anthemion ve Soffitlerde bezeme işlenişinde birtakım farklılıklar dikkati çekmektedir. Bu farklılık bloklar arasında olduğu gibi aynı blok içinde söz konusu olabilmektedir. Şöyle ki; Bezemeler bazı bloklar üzerinde daha sık bazı bloklar üzerinde daha seyrek ya da bazı bloklar üzerinde daha derin bazı bloklar üzerinde daha yüzeysel işlenmiştir. Aynı blok üzerinde bezemeler arasında ölçülerde de farklılıklar görülmektedir. İon kymationu ve inci payetlerde bu durum gerek yumurta boyunda, gerek yumurta genişliğinde gerekse inci-payet uzunluğu ve genişliğinde karşımıza çıkmaktadır. Aynı durum Anthemion bezemelerinde de görülmektedir. Anthemionlarda; gerek palmet genişliklerinde gerek palmet yaprağı dönüşlerinde, palmet çanak tipinde, aks yaprağı uzantısında, lotus çanak tiplemesinde, lotus yapraklarının yana doğru açılışında, genişliklerinde gözle görülür şekilde farklılıklar vardır. Bezemenin işlenişinde, lotus palmet arası mesafelerde de farklılıklar söz konusudur. Bu durum usta ve dönem farklılıkları yanında özensizlik ya da şablonların kullanılmasında dikkatsizlik ve blok üzerine gelecek motif hesaplamalarında yanılmalar yaşandığı ihtimalini göstermektedir. Ayrıca bezemeden önce yer alan silme yüksekliklerinde de farklılar görülmektedir. [61]

Bezemelerde dikkati çeken bir özellikte bazı arşitravlarda bezemelerinin yarım kaldığıdır. Yarım kalmışlık özellikle Anthemion bezemelerinde söz konusudur.[62] (Res.44,45) Burada resimde de görüldüğü gibi, bazı palmetlerde yapraklar yivlendirilirken, bazı palmetlere henüz yiv yerilmeyip yapraklar yivsiz durumda bırakılmıştır. Köşelere gelen bezemelerde alana sığdırılma çabasından olsa gerek daha küçük işlenmiştir. Benzer

[61] Ölçüler için Bkz. Tablo 2, 3 ve 4

[62] Bu durum aynı zamanda ion kymationlarının tapınak genelinde bitiğini anthemionların daha sonra yapıldığını gösterir.

durum başka örneklerde de görülmektedir[63]. Bu örnekte palmet yaprağında da, lotus yaprağında yivler verilmemiştir. Ayrıca yaprakların tam olarak şekillendirmesi de bitmemiştir. Üstteki lotus yaprakları arası henüz açılmamış ve yapraklar kalındır. Aynı durum lotus çanağında da görülmektedir. Bezemelerdeki yarım kalmışlık anthemionlarla sınırlı kalmamıştır.[64]Bu örnekte ion kymationu ile Anthemion arası geçişlerde kullanılan inci-payet örgesinin yeri belli ancak belli olmasına karşın bezemenin henüz oluşturulmadığı görülür. Sofit bezemelerinde de yarım kalmış örnekler bulunmaktadır. (Res. 79–81) Yukarıda da belirttiğimiz gibi sütun arşitravlarında, pteron yönüne bakan kısım en üstte yer alan silmeden hemen sonra sıra ile ion kymationu, inci dizisi ve onunda altında yer alan Anthemion kuşağı ile bezelidir. Dışta kalan kısım ise geçişlerde inci-payet bezemesi kullanılan üç fasciadan oluşmaktadır. Stylobata bakan alt yüzleri ise sofitli olup yine burada da arka yüz gibi inci-payet kullanılmıştır. Bezeme tipolojisi yapılırken bu bezeme yönleri önce kendi içinde ayrı ayrı değerlendirilmiş, daha sonra bu farklı yönlere ve işleve sahip bezemelerde aynı tipoloji içinde değerlendirilebilecekler ayrıca belirtilmiştir.

[63] Bkz. s. 81, Kat. 26
[64] Bkz. s.76, Kat. 21

Tablo 1. Bazı Hellenistik Dönem Yapılarının Arşitrav Süslemeleri Tablosu

YAPI ADI	ARŞİTRAV TACINDA İON KYMATİONU	FASCİA GEÇİŞLERİNDE İNCİ-PAYET DİZİSİ	ANTHEMİON	RUMSCHEİD'DA LEVHA NO:*
Priene Athena PoliasTapınağı	Var.	Yok.	Yok.	154-155
Les. Messa Aphrodite Tap.	Var.	Var.	Yok.	94
Magnesia Artemis Tap.	Var.	Yok.	İon Kymationu üst Kısmında.	85
Magnesia Zeus Sosipolis Tap.	Var.	Var.	İon Kymationu üst Kısmında.	88
MagnesiaAgora Propylonu	Var.	Yok.	İon Kymationu Üst Kısmında.	91
Apollon Sminth. Tap.	Var.	Var.	İon Kymationu Üst Kısmında.	18
Miletos Heroon	Var.	Yok.	Yok.	104
Bergama Zeus Altarı.	Yok.	Yok.	Yok.	122
Samothrake Arsinoeion	Lesbos Kymationlu	Yok.	Üstten 1. Fascia üzerinde	199
Lagina Hekate Tapınağı	**Var.**	**Var.**	**Üstten1.Fascia üzerinde**	**74**
Teos Dionysos Tapınağı	Var.	Yok.	İon Kymationu Üst Kısmında.	187
Antiocheia Avgustus Tap.	Var.	Var.	İon Kymationu Üst Kısmında.	6
Mas. Mitridates Kap.	Var.	Var.	Yok.	39

* Buradaki Levhalar için Bkz. Rumscheid, 1994, II. Cilt

Burada bazı hellenistik dönem yapıları göz önünde bulundurularak, onların arşitrav süslemeleri hakkında bir tablo oluşturulması gereği duyulmuştur. M.Ö. 4.yüzyılın ikinci

yarısından olan Priene'deki Athena-Polias Tapınağı'ndan itibaren, Anadolu'nun geç hellenistik-erken Roma dönemi birkaç yapısı da tabloya dahil edilmiştir. Arşitrav taçlarında ion kymationu, fascia geçişlerinde inci-payet dizisi, ayrıca arşitrav tacı üst kısmında veya bizim Lagina Hekate Tapınağı arşitravlarında olduğu gibi üstten birinci fascianın anthemion süslemesine sahip olup olmadığı bir arada gösterilmek istenmiştir. Toplam 13 yapının arşitravı incelenmiştir. Tabii ki konumuzu ilgilendiren dönem içindeki yapılar bu sayıyla sınırlı değildir. Ancak burada ele alınan yapıların birçoğu belli yönleriyle hellenistik dönemde ön plana çıkmış yapılardır. Bu arşitrav blokları örneklerinin hepsinin bir arada görülmesi ancak Rumscheid'da[65] mümkün olmaktadır. Bu nedenle oradaki levha numaraları verilmiştir.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde yapıların çoğunluğunun tapınak olduğu dikkati çekmektedir. Yalnızca batı Anadolu değil, adalardan da bazı örnekler verilmiştir. Bu yapıların arşitrav taçlarında ion kymationu süslemesinin, ikisi haricinde var olduğu görülür. Samothrake adasındaki Arsinoeion yapısının arşitrav tacında lesbos kymationu kullanılmıştır. Helenistik dönemin gösterişli heykeltıraşlık eserlerine sahip Bergama Zeus Altarı'nda arşitravın hiçbir süslemeye sahip olmaması şaşırtıcıdır. Yine bu yapıların arşitravlarının üç fascialı olduğu görülmektedir. Dönemin farklı yüzyıllarından altı yapının fascia geçişlerinin inci-payet dizisi ile süslendiği tespit edilmiştir.

Anthemion süslemesine bakıldığında yine bu yapılara ait arşitravların iki farklı yerinde karşımıza çıktığı görülür. Birincisi Arşitrav tacını oluşturan ion kymationunun üst kısmında, İkincisi ise üstten birinci fasciadadır. Dönemin farklı yüzyıllarından yedi yapının arşitrav tacının, ion kymationu üst kısmında anthemion süslemesi ince ve alçak bir şerit halinde görülmektedir. Bu daha sonraları Roma çağında karşımıza sık çıkacak bir uygulamadır. Bizim Hekate Tapınağı arşitravı ile birlikte Samothrake adasındaki Arsinoeion yapısında üstten birinci fasciada Anthemion süslemesi dikkati çeker. Bu iki yapı yüzyıl olarak birbirine yakın olmasına rağmen, coğrafi uzaklık belli düşünceleri ve kriterleri getirmemize engel olmaktadır.

Böylece Helenistik dönem arşitrav süslemelerinde Arşitrav tacında ion kymationunun çoğunlukla kullanıldığı, fascia geçişlerinde inci-payet dizisinin bazı yapılarda var olmakla birlikte çok rağbet görmediği, Anthemion süslemesinin iki farklı yerde kullanıldığı sonucuna ulaşılmaktadır. Aslında Arşitravın süslenmesi üst yapının

[65] Rumscheid, 1994, II. Cilt. Genel olarak inceleyiniz.

genel olarak nasıl göründüğü ile ilgili olmalıdır. Bu nedenle her yapıyı bir bütün halinde ele almak şarttır.

3.2.1. ion kymationu ve İnci Payet Dizisi

3.2.1.1. İon Kymationuve İnci- Payet Dizisinin Gelişimi

İon kymationu yatay eksende kullanılan bir mimari bezeme türüdür. Bir şerit ya da kuşak biçimindedir. Bu bezeme türü, yumurta ve ok ucu motiflerinin yan yana dönüşümlü olarak sıralanmaları nedeniyle *'Yumurta-Ok Silmesi'* veya *'Ovolo'* adı ile de anılmaktadır. İon ve korint düzeninin arşitrav taçlarında, ion başlıklarının canalis kısımlarında, anta başlıklarında, friz, geison, sima, alınlık gibi mimari elemanların geçiş sistemlerinde, kapı lentolarında kullanılan bir süslemedir. çoğunlukla ion kymationunun hemen altında inci-payet dizisi ile birlikte aynı aks üzerinde devam eder biçimde kullanılır[66]. Kural olarak ion kymationu, stilize olmuş çok geç bazı örnekler haricinde, yönü aşağıya bakacak şekilde tasvir edilir. Onların bu yönleri önemli bir özelliktir.

Bugüne kadar, ion kymationunun Ön Asya örnekleri bilinmemektedir. Büyük olasılıkla kökeni yunan dünyası olmalıdır. İlk örnekleri pişmiş toprak olabilir. Bilinen en eski ion kymationu örnekleri arkaik dönemdendir. Yunanistan'da Delphi Apollon Tapınağı'ndan ele geçmiştir[67]. Anadolu'ya baktığımızda ise yaklaşık olarak çağdaş örnek, Ephesos Artemis Tapınağı'nın arkaik evresine ait ion sütun başlığında göze çarpar[68].

İon kymationu böylece gittikçe yaygınlaşarak gerek Anadolu'daki, gerekse Yunanistan ve adalardaki ion ve korint düzenindeki yapıların farklı detaylarında yoğun olarak kullanılmış olmalıdır. Bu bezeme biçimini oluşturan yumurta dizileri başlangıçta bir dil biçimindedir. Neredeyse dörtgen sayılabilir. Bu dil motifi yanlardan birer çerçeve içine alınmıştır. Söz konusu çerçeve bir kabuğu da andırır. Yumurta dizileri başlangıçta sadece ucu görünen bir ara yaprakla bölünmektedir. Böylece organik bir bağ görüntüsü vardır. Kabuk ve ara yaprak birbirine bağlıdır. Yukarıda sözünü ettiğimiz arkaik örneklerden, M.Ö. 4.yüzyıl örneklerine kadar, dört köşeden ovale, organik bağdan, birbirinden kopuk bölümlerin olduğu sisteme doğru bir gidiş vardır. Bir başka deyişle tıpkı heykeller gibi ion

[66] İon kymationu dor düzenine yabancı bir uygulamadır. İstisna bir örnek Labranda'daki Andron B yapısında (M.Ö:377-353) karşımıza çıkar. Yapının ion sütunları üzerinde yükselen dor triglifinin ion kymationu ve inci-payet dizisi ile birlikte, kurala uymayan bir şekilde uygulandığı görülmektedir. Bkz. RUMSCHEİD, 1994, s. 253. Lev. 117. 5. 4.

[67] Bkz. Gruben, 1976, s. 73. Delphi Apollon Tapınağı'na Naksos'lular tarafından adanan Sfenks'in ion başlıklı kaidesinde, başlığın Canalis kısmında ion kymationlarının, etrafı çerçevelenmiş bir dil gibi göründüğü dikkati çekiyor. Ancak bu en erken örnekte aralarda henüz herhangi bir tasvir yoktur. Bu eser M.Ö: 570 civarına tarihlenmektedir.

[68] Bkz. Akurgal, 1987, s. 51. Başlığın Canalis kısmında yer almaktadır.

kymationları da, evre ilerledikçe organik hallerini terk edip plastikleşmeye doğru gitmektedirler. Yumurtanın zamanla kabuk ile arası derinleşiyor ve bu kabuk dediğimiz kısım, bir çanak biçimini alıyor. Ok ucu evre ilerledikçe yaprak çanağının ovalleşmesi ve üst kısımda yumurtaya doğru dönmesiyle iyice kendini gösterir duruma geliyor[69]. Burada bahsettiğimiz ana form gelişimine bağlı kalınarak ion kymationları bir etki vermek amacıyla aynı dönemde birçok formda karşımıza çıkabilirler. Ancak detaylarda bir uyum oluştururlar. Böylece birbirinden kopuk bölümlerden oluşan hoş bir bezeme sistemi ortaya çıkmıştır.

İon kymationunun M.Ö. 5.yüzyılda Anadolu'nun Klasik Dönem yapı süslemesi içinde kuralsız bir biçimde üst üste sıralandığı da görülmektedir[70]. Ancak bu durum söz konusu tarih için genel bir özellik değildir.

Burada bu stilistik gelişmeyi, ion kymationu bezemesinin yaygınlaşmaya başladığı M.Ö. 4. yüzyıl ve sonrasındaki bazı örneklerle desteklemek yerinde olacaktır. Lagina Hekate Tapınağı'nın Augustus devrinde yeniden inşası bu stilistik gelişimin tarihsel çerçevesini oluşturmaktadır. Aslında ion kymationunun stil gelişimi en iyi biçimde başlıkların canalis kısmında takip edilebilecektir[71]. Fakat burada Anadolu'daki çeşitli yapıların veya eserlerin farklı yerlerinde karşımıza çıkan ion kymationu örneklerini de göz ardı etmemek gerekir.

M.Ö. 4.yüzyıl ortalarına ait Ağlayan Kadınlar Lahit'inde[72] hellenistik dönemin sert ve bezeksel havası henüz görülmez. Yumurtalar doğal ve plastik işlenmiş, yumurtaların alt kısmı henüz sivri değil ovaldir. Yumurtalardan çanaklara ve mızrak uçlarına geçiş çok yumuşak verilmiştir. Yine tarihi olaylar nedeniyle yapım tarihi kesin olarak M.Ö. 350 yılına verilen Halikarnassos Mausoleion'una ait ion sütun başlığının canalis kısmında,[73] yumurtaların orta kısımları şişkincedir, üst kısımları ise oval görünümlüdür ve yukarıya doğru hafifçe kavis yapmışlardır.Tabana doğru yumuşak bir profil gösterirler, doğallığın ve plastikliğin ön planda olduğu yumuşak çizgilerden oluşurlar. Çanaklar kalındır ve henüz keskinleşmemiştir. Yumurta-çanak arası mesafe oldukça azdır. Ağlayan Kadınlar Lahdi ile benzerlik görülmekle birlikte Mausoleion'da yumurtalardaki dirilik kaybolmaya başlamıştır[74]. Yaklaşık aynı tarihlerden Priene Athena Tapınağı'nın ion başlığında, yine

[69] İon kymationunda yumurtalar arasında yer alan bu bezemeler biçimlerine göre ok ucu, mızrak ucu, ve dil motifi gibi isimler alırlar.
[70] Ksanthos'daki Nereidler Anıtı'nın Podyum tacında üst üste iki ion kymationu ve kapı lentosunda yine üst üste üç ion kymationunun işlendiği görülmektedir. Nereidler anıtı M.Ö: 400 civarına tarihlendirilir. Bkz. Akurgal, 1961, s.143, Res.95. ve Bommelaer, 1985, s. 249 v.d.
[71] Rumscheid, 1994, s. 80 v.d.
[72] Akurgal, 1987, s. 68.
[73] Lawrence, 1957 s.196
[74] Koçhan, 1995, s. 68.

başlığın canalis kısmında, yumurtaların doğallığının neredeyse yok olup yerini sertliğin aldığı, yumurta boylarının uzayıp sivriliklerinin arttığı bir uygulama görülür. Yumurta çanak arası boşluk artmış, yumurtalar çanaktan tamamen ayrılmıştır. Çanak sırtı ve mızrak uçlarındaki keskinlik de belirginleşmiştir. Bu örnekte, yumurta dizilerinde izlediğimiz sertleşme ve dirilik özellikleri ile geç klasik devir örneklerinden bir ayrılma söz konusudur. Hellenistik çağın stiline doğru bir gidiş vardır.[75] Yumurtalar fazla uzun değildir ve yüzeysel görünümlüdür. Çanaklar keskin, çanak araları dardır. Çanaklar arasındaki mızrak uçları yalın çizgilerle verilmiştir. Dönemin yüzeysel, şematik, plastik görüntüsünden uzaklık görülür. Bezeksel bir görünüm hakimdir.

M.Ö. 4.yüzyılın ikinci yarısından olan Labranda Zeus Tapınağı'nın arşitrav tacındaki ion kymationu örneğinde, bezemede genel anlamda bir uzama ve incelme dikkati çeker. Bu durum hem yumurta formunda hem de mızrak uçlarında kendini hissettirir. Yumurtaların orta kısmında görülen şişkinlik ve yumurta uçlarındaki yuvarlaklık kaybolmuş, yumurta tabana doğru hafifçe sivrilmeye başlamış, çanaklar incelmiş ve keskinleşmiştir. Ancak yumurtanın üst kısmındaki ovallik henüz yok olmamıştır. Yumurta çanaktan ayrılmaya başlamıştır. Labranda Zeus örneğinde olduğu gibi, Mausoleion ve Ağlayan Kadınlar Lahdinde gördüğümüz yuvarlak formlu yumurtalar Labranda Zeus Tapınağı'nın arşitravında değişmeye, uzamaya ve tabana doğru keskinleşmeye başlamıştır.

M.Ö. 3.yüzyıl'a gelindiğinde az sayıda örnekle karşılaşılmıştır. Yüzyılın başlarına tarihlendirilen Didyma Apollon Tapınağı'nın[76]ion başlıklarında, başlığın canalis kısmında, tıpkı Priene Athena tapınağı sütun başlıklarında olduğu gibi yumurta çanak arası boşluk burada da görülür. Yumurtalar küçülmüş, yumurtaların üst kısmında görülen ovallikten düzlüğe geçiş çok belirginleşmiş, tabanlardaki sivrilik artmıştır. Yine Priene Athena örneğinde karşımıza çıkan çanak sırtı ve mızrak uçlarında görülen keskinlik artmış, mızrak uçları Klasik çağın eşkenar dörtgen şeklinden uzaklaşmış, keskin bir bıçak ağzı görünümünü almıştır. Bütün bunlar hellenistik dönemin bir özelliğidir. Üzerinde tarihlendirme konusunda fikir birliğine varılamayan Belevi Mausoleion'unda yumurtalar hafif bombeli ve üstten düz kesilmiştir. Üst kısımları silmeye dokunmaktadır. Didyma Apollon Tapınağı örneği ile büyük benzerlik göstermektedir. Bunun da ötesinde aynı atölyenin yapıtları gibi durmaktadırlar. Ancak Yumurta ve mızrak uçlarında görülen sivrileşme ve yumurta çanak arası mesafe burada artma göstermiş, çanaklar yanlara doğru yayvanlaşmıştır. Çanak kenarlarında ve mızrak sırtlarında keskinlik iyice artmış, mızrak

[75] Koçhan, A.g.e., s. 70. Bu örnek hellenistik çağın öncülerinden sayılabilir.
[76] Gruben, 1976, s. 362.

uçları incelmiştir. Bu bezeme biçimiyle Belevi Mausoleion'u M.Ö 250 civarına tarihlenmelidir[77].

M.Ö. 2. yüzyılın ion kymationlarındaki stilistik değişmeler büyük ölçüde Menderes Magnesia'sındaki yapılarla temsil edilir. Magnesia Zeus Sosipolis Tapınağı Anta Başlığındaki ion kymationu dikkatimizi çekmektedir. Tapınağın yapımı M.Ö. 197 yılında yapılan Milet savaşından hemen sonraya tarihlendirilir.[78] Didyma Apollon örneğinde karşımıza çıkan yumurtaların küçülmesi burada da görülür ve bunun sonucu da sık dizilmişlerdir. Üst kısımda düz kesilmiş olan yumurtalar uç kısımda sivrileşmiştir. Yumurta ile çanak arasındaki mesafe artmış geniş kanallar oluşmuştur. Çanaklar üst kısımda yayvanlaşmış, kenarları keskinleşmiştir. Mızrak uçları daralmış, ince yapılan mızrak uçları keskin sırtlı ve derin çizgilerle kabuklardan ayrılırlar[79]. Yumurtaların çanak içinde küçülmesi ve çanaklardaki derinliğin artması ile ışık- gölge kontrastı oluşmuştur[80].

Magnesia Artemis Tapınağı M.Ö. 130 yıllarına tarihlendirilir[81]. Tapınağın ion sütun başlıklarındaki canalis kısmında Yumurtalar sert, etli, sivri uçludur, adeta yüksek kabartma gibi işlenmişlerdir. Çanak derin kanallarla ayrılmış, yukarıya doğru yayvanlığı kaybolmuştur. Mızraklar ince, uçları dar ve keskin sırtlıdır. İon kymationunun dönem içindeki stilistik gelişimine kısmen uymayan bu durum daha çok Hermogenes'in özellikleriyle ilgilidir. Magnesia Artemis Tapınağı'nın da mimarı olarak kabul edilen Hermogenes özellikle bu tapınakta canlı plastik hatlara ve yakından bakılınca hayranlık uyandıracak detaylara hiç önem vermediği anlaşılmaktadır. Bu nedenle ion kymationları neredeyse tam plastik bir biçimde işlenmiştir. Yumurtalar Priene ve Mausoleion örneklerinde olduğu gibi sivri bitimli değil, yuvarlak ve çanak içinde sunulmuşlardır. Böylece geniş ve keskin hatlar çanak içerisinde duran yumurta etrafındaki boşluk içinde kaybolmuşlardır. Her detayda pratik olarak metalik bir etki vermek amacıyla çalışılmıştır[82]. Yumurta etrafı bu zamana kadar hiçbir yerde bu derece yuvarlatılmamıştır. Birbirinden bağımsız yan yana duran yumurtalar ortaya çıkar. Bu bir dış görüntü çalışmasıdır. Aynı zamanda ince bir ışık-gölge etkisine ulaşır. Bu durum M.Ö. 4. yüzyıla yabancıdır.

Teos Dionysos Tapınağı bugünkü kalıntılarıyla imparator Augustus devrine tarihlendirilir. Tapınağın ion sütun başlıklarının canalis kısmındaki ion kymationunda yumurtalar ince, uzun, uçları sivridir. Yumurta kanalları derindir. Bezeme serttir ve

[77] Buluç, 1978, s.1085 v.d.
[78] Bingöl, 1998, s. 53 ve Res. 71.
[79] DrerupP, 1964, s. 17 v.d.
[80] Koçhan, 1990 s. 78.
[81] Bingöl, 1980, s. 31.
[82] Rumscheid, 1994 s. 80.

metalik hava hâkimdir. Yumurta artık tamamen çanaktan ayrılmış, üst tarafta düz kesilmiştir. Yine Teos Dionysos Tapınağı'nın friz bloklarındaki ion kymationlarında çanakların alt bölümlerinin de bir yenilik olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Bu erken Roma devrine ait bir özelliktir ve yaklaşık çağdaş örneği olan Ephesos'daki Cornelius Memmius Anıtı'nın arşitravlarındaki yumurta dizisinde de görülür[83].

Ayrıca yine Teos ile çağdaş bir örnek, Lagina'ya yakınlığı ile de dikkati çeken, Stratonikeia'daki Augustus imparatorlar Tapınağı arşitrav tacındaki ion kymationudur[84]. Burada yumurta sivri uçludur ve az bir kavisle yükselen bir görüntüdedir. İnce uzun bir görüntü hakim olup üst kısım kavisi kapanmadan silmeye dayanmaktadır. Bu durum üstleri düz olarak kesilmiş gibi bir görüntüye neden olur. Çanaklar yumurtadan ayrılmış ve yumurta, formuna uygun olarak belirgin bir şekilde kalınlaşmıştır.

İon kymationu Anadolu Hellenistik dönem yapı süslemesinde bir inci-payet dizisi ile aynı aks üzerinde devam eder. Başlıklarda da ion kymationu daima inci-payet dizisi ile birlikte işlenir. İnci-Payet dizisi küre ve disk biçimli motiflerin bir dizi halinde dönüşümlü olarak verilmeleriyle oluşan bir bezemedir[85]. Ana kural yumurta motiflerinin her birinin sivri ya da sivriye yakın ucunun ve aynı zamanda ara profili oluşturan ok ya da mızrak uçlarının payet aksına uygun olarak yerleştirilmesidir. Böylece bu bezeme yine dönüşümlü olarak iki dar, bir normal kabarık tanelerin yan yana dizilmeleriyle oluşan bir türdür[86].

İnci- payet dizisi de farklı dönemlerde büyük stil farklılıkları gösterir. Erken dönemlerde inciler yuvarlak formlu iken Hellenistik dönem sonlarına doğru elips bir form almaya başlar ve Roma Dönemi'nde artık tam olarak silindirik bir şekil almıştır. Payetler de evre ilerledikçe genişler. Yumurtaların yayvanlaşması ile çift payetler arasındaki mesafede artmıştır. Buna bağlı olarak inciler uzamıştır.

İnci- payet dizisi İon Düzeni'ndeki yapılarda yoğun bir şekilde kullanılmıştır**.** Çoğunlukla ion kymationundan ayrı düşünülmemekle birlikte bu süsleme biçimine hellenistik dönemde ayrı bir anlam yüklendiği açıkça görülmektedir. Bu süsleme biçiminin anlamı aralarda sık olarak düğüm atılmış bir halat-ip olduğu şeklindedir[87]. Helenistik dönemdeki inci-payet dizisi daha çok ion kymationu ve lesbos kymationu ile birlikte değerlendirilir. Bu bir eksen sistemine dayanarak bir dizi süslemenin oluşturulması biçimindedir. İnci-Payet dizisi oldukça ince bir süsleme dizisi biçiminde özel bir yere

[83] Rumscheid, 1994, Lev. 51. Fig. 6. 1.
[84] Tırpan, 1998, s. 31.
[85] Gruben, 1976, s. 322.
[86] Bu bezemeye inci dizisi adı da verilir.
[87] Rumscheid,A. g. e., S.252.

sahiptir. Mimari elemanları birbirinden ayıran, sınırlandırıcı bir işlev yüklenen bu süsleme, özellikle ion düzenindeki arşitravların fascia geçişlerinde kullanıldığı gibi, ion kymationunun görüldüğü birçok yerde onun hemen altında, yine ion kymationu boyunca yatay eksende uzanarak devam eder.

Anadolu'da hellenistik dönem inci-payet dizisi, en ve boy olarak yassılaşması veya şişkinleşmesi değişikliklerine sahiptir. Samos Heraion'unun büyük altarına dayanarak bu tür süslemenin arkaik dönemden gelen örneklerinin bir disk veya mercimek biçimli, birbirinde ayrı durur şekilde tasvir edildiği söylenebilir. Klasik devirde ise Epidauros Tholos'unda ve Halikarnassos Mausoleion'unda olduğu gibi incilerin küre biçimli hale geldiği, biraz daha geniş ve yüksek olarak tasvir edildikleri görülmektedir. Helenistik devire gelindiğinde ise incilerin biraz daha yassılaştığı, adeta birleştirilmiş çift inci gibi görüldüğü dikkati çekmektedir. Bunun da en güzel örneği stilistik açıdan M.Ö. 3. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilen Olba Zeus Tapınağı'dır. İnci-Payet dizisi süslemesi aynı yapının farklı detaylarında birbirinden farklı da olabilir. Bu, onun hangi ustanın elinden çıktığına bağlıdır. Burada hellenistik devirden bazı örnekler vermek yerinde olacaktır. Lesbos Messa'daki örnekler stilistik olarak M.Ö. 340–320 yılları arasına tarihlendirilir. M.Ö. 180 civarına tarihlendirilen Magnesia Zeus Sosipolis Tapınağı'nın arşitravlarındaki inci-payet dizisi, M.Ö. 150–130 yıllarına tarihlendirilen Magnesia Artemis Tapınağı'nın arşitrav blokları, ayrıca Letoon'daki A tapınağı'nın M.Ö: 160–130 yılları arasına tarihlendirilen anta başlığı örnekleri inci-payet dizisinin zamansal olarak hellenistik dönem içindeki durumunu bize gösterir[88]. Erken imparatorluk devrinde de incilerin yassı olarak tasvir edildiği örnekler vardır. Pisidia Antiocheia Tapınağı'nın alınlığındaki kapı açıklığı bezemesinde yassı incilerin dönem özelliği olarak iyi bir biçimde tasvir edildikleri görülmektedir[89]. Stratonikeia'daki Augustus-İmparatorlar Tapınağı arşitravlarında silindirik ve oval formdaki payetlerin farklı arşitrav bloklarında bir arada işlendiği, incilerde yine yuvarlak, oval ve uzun formların değişik bloklarda işlendiği dikkati çekmektedir[90].

Sonuç olarak inci-payet dizisinin farklı biçimlerde yer alışı bir bakıma ion kymationunun genişleyip daralması ile ilişkili sayılabilir.

[88] Rumschedi, A. g. e. , Aynı sayfa.
[89] Rumscheid., A. g. e., Aynı sayfa.
[90] Tırpan, 1998, s.30 ve 31.

3.2.1.2. Arşitravlar Üzerindeki İon Kymationu ve İnci-Payet Tipolojisi

Arşitrav blokları üzerinde yer alan bezemelerin tipolojik değerlendirilmesi yapılırken, aynı tipoloji içinde değerlendirilen bir blok bezemesi, ana bezeme olarak seçilmiştir. Diğer benzer blok bezemeleri, bu ana bezeme dikkate alınarak değerlendirilmiş ve bezemelerin benzerlik ya da farklılıkları üzerinde durulmuştur.

TİP A

AG19 (Res.7) (Çiz.4)

Yumurtalar uzun ince bir formdadır. Yumurta, üst kısımda silmeye düz yaklaşır. Silmeye yaklaştığı noktada içeri doğru çok hafif bir kavis yapar. Bu durum oval bir görünüm almasını sağlar. Uç kısmı sivridir. Ancak bu sivrilik sert verilmemiştir. Yumurta, orta kısımdan uçlara doğru daralmıştır. Bu daralma yumurta boyu ve eni ile oldukça orantılıdır. Yumurtalar, çanaktan derin kanallarla ayrılır. Kanal genişliği her noktada eşittir. Çanaklar, yumurta formuna uygunluk gösterir. Çanak kenarları keskin, çanak sırtı keskindir. Üstte daha geniş olan çanaklar, alta doğru incelmiştir. Çanak kenarları arasında yer alan ara profil ters mızrak ucu görünümündedir ve çanaktan derin kanallarla ayrılır. Ters mızrak ucu her iki yönde de düz bitmiştir. Mızrak ucu ortasında yer alan aks, keskin bıçak ucu görünümündedir

İnci-payetlerde inciler uzundur. Payetle birleştiği noktada ince bir boğum oluşturur. Payetler disk şeklidedir. Payet araları dardır. Payet sırtı keskindir.

AG1, AG9, AD4, AD8 ve AD10 envanter numaralı arşitrav bezemeleri, yumurta formu olarak AG19 ile benzer özellikler göstermektedir. Bu nedenle aynı tipoloji içinde ele alınmışlardır. Ancak benzerlikleri yanında, birtakım farklılıklar da görülmektedir.(Res.8-12)

Yumurta formu açısından; AG1, AG4, AD4, AD8 ve AD10 da yumurtalar AG19 da olduğu gibi, üstte doğru daha düz devam eder. AD15 de yumurtalar farklı olarak, üstte çok azda olsa genişleme göstermiştir.

Ara profil açısından; Çanaklar arasında kalan ara profil, hepsinde hemen hemen aynı mesafededir. Ters mızrak ucu her iki yönde de düz bitmiştir. AG19 ile benzerdir.

İnci-payet formu açısından; AD10 ve ADG1 de inci-payetler AG19 ile benzerdir. İnciler uzun, payetler disk şeklindedir ve payet araları dardır. AD4 ve AD8 de ise inciler daha yuvarlak, payetler daha geniştir. Payet araları dardır.

TİP B

AB7 (Res. 12) (Çiz. 7)

Yumurtalar, uzun görünümlüdür. Yumurta, orta kısımdan yukarıya doğru keskin hatlarla genişleyerek silmeye yaklaşır. Üst kısımda içeri doğru kavis yaparak ovalleşir. Uç kısmı sivridir. Hatların keskin olması ve yukarıya doğru genişleyerek ancak kavissiz ilerlemesi, yumurtaya üçgenimsi bir form katmıştır. Yumurtalar, çanaktan derin kanallarla ayrılır. Kanal genişliği, yumurtanın içeri doğru kavis yaptığı üst kısımda artmıştır. Diğer noktalarda hemen hemen aynı genişliktedir. Çanaklar yumurta formuna uygunluk göstererek silmeye yaklaştığı noktada içeri doğru kavis yapar. Çanak kenarları keskindir. Üstte daha geniş olan çanaklar, alta doğru incelmiştir. Çanak kenarları arasında kalan ara profil, ters mızrak ucu görünümündedir. Çanaktan derin kanallarla ayrılır. Ters mızrak ucu her iki yönde de üstte düz bitmiştir. Mızrak ucu ortasında yer alan aks, keskin bıçak ucu görünümündedir.

İnci payetlerde inciler uzundur. Payetlerle birleşim noktalarında ince bir boğum oluştururlar. Payetler kalındır. Payet aksı keskin bıçak ucu şeklindedir. Payet araları açık değildir[91].

AK2, AK5, AG29B, AD2, AD17, AD9525 ve AB9 envanter numaralı arşitrav bezemeleri, yumurta formu olarak AG19 ile benzer özellikler göstermektedir. Bu nedenle aynı tipoloji içinde ele alınmışlardır. Ancak benzerlikleri yanında, birtakım farklılıklar da görülmektedir. (Res.13-19)

Yumurta formu açısından; AK3, AG29B ve AD1 de yumurtalar daha uzundur. Bezeme daha sık dizimlidir.

Ara profil açısından; AD17 ve AG29B de çanak kenarları arasında kalan ara profil daha geniştir. Ancak AG29B ara profil açısından farklıdır. Diğer bloklarda mızrak ucu her iki yönde de düz bitmiştir. AG29 da farklı olarak, mızrak ucu alt kısımda incelmiş, üst kısımda kürek ucu görünümündedir. Ayrıca ara profil çanak kenarlarından daha fazla ayrılmıştır.

İnci-payet açısından; AG29B de farklı olarak inciler yuvarlak, payetler daha geniştir.

[91] Yumurta ve inci payet ölçüleri için bkz. Tab.2,3 ve 4

TİP C

AD14 (Res.20) (Çiz. 6)

Yumurtalar uzun, orta kısımları şişkincedir. Yumurta, orta kısımdan yukarıya doğru hafif bir genişleme gösterir. Silmeye yaklaştığı noktada düz bitimle kavis arası bir geçiş özelliği göstererek üst kısımda hafif kavisli biter. Uç kısmı sivridir. Yumurtalar, çanaktan derin kanallarla ayrılır. Kanal genişliği her noktada aynıdır. Çanaklar yumurta formuna uygunluk göstererek silmeye yaklaştığı noktada içeri doğru kavis yapar. Çanak kenarları keskindir. Üstte daha geniş olan çanaklar, alta doğru incelmiştir. Çanak kenarları arasında kalan ara profil, ters mızrak ucu görünümündedir. Çanaktan derin kanallarla ayrılır. Ters mızrak, üste kürek ucu görünümündedir. Altta düz bitmiştir. Mızrak ucu ortasında yer alan aks, keskin bıçak ucu şeklindedir.

İnci-payetlerde, inciler yuvarlak formdadır. Payetlerle birleşim noktalarında ince bir boğum oluştururlar. Payetler, ince disk şeklindedir. Payet araları fazla ayrık değildir.

AG6, AG18, AD5, AD16 ve AD27 envanter numaralı arşitrav bezemeleri, yumurta formu olarak AD14 ile benzer özellikler göstermektedir. Bu nedenle aynı tipoloji içinde ele alınmışlardır. Ancak benzerlikleri yanında, birtakım farklılıklar da görülmektedir.(Res.21-25)

Yumurta formu açısından; AG6 ve AG18 de farklı olarak yumurta daha kısadır. AD5, AD6, AD16 ve AD27 de ise yumurta daha uzundur. Bu yönü ile ana bezeme ile daha benzerdir.

Ara profil açısından; AG6, AG18 ve AD5 de çanak kenarları arasında yer alan ara profil daha geniştir. Bu yönü ile ana bezemeden farklıdır. AD14 ve AD27 de ise ara profil, AD14 ile aynı olup daha dardır. Mızrak ucu AG6, AD16 ve AD27 de üstte kürek ucu görünümündedir. Bu yönü ile ana bezeme ile benzerdir. AG18 de farklı olarak her iki yönde de düz bitmiştir.

İnci-payet açısından; AG6, AG18, AD16 ve AD27 de inciler yuvarlaktır. AG6 da payetler daha dar ve disk şeklindedir. AG18, AD16 ve AD27 de payetler daha geniştir. AG5 de inciler daha uzundur, payetler daha dar ve disk şeklindedir.

TİP D

AB1 (Res. 26) (Çiz.7)

Yumurtalar kısa, küt görünümlü, sert hatlara sahiptir. Uç kısımda sivri biten yumurta, üste doğru genişleme gösterir. Silmeye yaklaştığı noktada içeri doğru kavis

yaparak üstte ovalleşir. Yumurtanın en geniş yeri ve yumurta boyu, birbirine yakın ölçülerdedir. Yumurta, çanaktan derin kanallarla ayrılır. Kanal genişliği, yumurtanın kavis yaptığı noktaya doğru artma göstermiştir. Diğer taraflarda hemen hemen aynı genişliktedir. Çanak kenarları keskindir. Çanaklar üst kısımda daha geniş ve yayvandır. Alta doğru incelmiştir. Çanak, yumurta formuna uyum sağlayarak üst kısımda içeri doğru kavis yapmıştır, çanak uçları sivridir [92]. Çanak kenarları arasında yer alan ara profil ters mızrak ucu görünümündedir ve çanaktan derin kanallarla ayrılır. Ters mızrak ucu her iki yönde de düz bitimlidir. Mızrak ucu ortasında yer alan aks, keskin bıçak ucu görünümündedir

İnci-payetlerde inciler yuvarlak formdadır. Payetlerle birleşim noktalarında ince bir boğum oluştururlar. Payetler geniş, payet araları açıktır. Payet sırtları keskindir.

AB3, AB4 ve B10 envanter numaralı köşe arşitrav bezemesi, yumurta formu olarak AB1 ile özellikleri göstermektedir. Bu nedenle aynı tipoloji içinde ele alınmışlardır. Ancak benzerlikleri yanında, birtakım farklılıklar da dikkati çekmektedir.(Res.27,28)

Yumurta formu açısından; AB1 ve AB3 de yumurtalar daha geniş ve boyları daha kısadır. AB3 ve AB10 da yumurtalar daha dar ve boyları daha uzundur

Ara profil açısından; AB1 ve AB3 de çanaklar arasında yer alan mızrak daha geniştir. AB10 da mızrak daha dar tutulmuştur.

İnci-payet formu açısından; AB1, AB3 ve AB10 da inciler yuvarlak, payetler geniştir. Payet araları açıktır.

TİP E

AB22 (Res. 29) (Çiz. 8)

Bu grupta ele alınan ion kymationu ve inci-payet dizisi, anthemionlu arşitravlar üzerinde yer alan bezemelerden oluşmaktadır. İlk dört grupta ele alınan örnekler, iki tarafın taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi ile bezeli, üzerinde anthemion bezemesi bulunmayan arşitravlara aittir. Anthemionlu arşitravlarda, yumurta formu, hemen hemen aynıdır. Bu nedenle tek tipoloji altında gruplandırılmıştır.

Yumurtalar, uzun ince bir formdadır. Üstten düz kesilen yumurtalar, yayvan çanaklar içine yerleştirilmiştir. Uç kısımları sivridir. Ortaları hafif şişkincedir. Son derece plastik özellikler taşımaktadır. Çanaktan, derin kanallarla ayrılmıştır. Çanak kenarları keskindir. Kanal genişliği hemen her noktada eşittir. Çanak kenarları arasında yer alan ara

[92] Tip D olarak adlandırılan bu grup, yumurta çanak ara mesafesinin üstte artması, yumurtanın gövdeden yukarıya doğru aşırı yayvanlık göstermesi, üst kısımda genişlemenin artması ile Tip A olarak adlandırılan gruptan bariz bir ayrılma gösterir. Tip A da kanal genişliği her noktada eşittir.

profil de, mızraklar daha ince ve daha sivri uçludur. Çanaktan daha ayrı durmaktadırlar. İlk dört grupta yer alan mızraklar daha kalın ve uçları küttür [93].

İnci- payetlerde inciler oldukça uzundur. Payetlerle birleşim noktalarında ince bir boğum oluştururlar. Payetler geniş, payet araları açıktır.

AB22 grubuna dâhil edilen arşitrav bezemeleri, yumurta formu olarak aynı özellikleri gösterse de bir takım farklılıklar da göstermektedir. (Res.30-36)

Yumurta formu açısından; AD21 ve AK14 de yumurtalar daha dar ve boyları daha uzundur. AD9, AG14 ve AB20A da ise, yumurtalar daha geniş, daha şişkince ve boyları daha kısadır.

Ara profil açısından; AD21 de mızrak ucu sivridir. AD9 ve AK14 de mızrak daha kalın, mızrak ucu sivri değildir. AB20A ve AB22 de mızrak uzun, çanaklar arasında eşit genişlikte uzanmış, kalem formundadır.

İnci-payet açısından; AB22, AD21 ve AG14 de inciler uzun, payetler geniş, payet araları açıktır. AD9, AG20 ve AK14 de inciler daha yuvarlak, payetler geniş, payet araları açıktır.

3.2.2 Anthemion Dizimi

3.2.2.1 Anthemion Diziminin Gelişimi

Anthemion Kuşağı Lotus ve palmet bitki motiflerinin arada kıvrık dallar kullanılarak birbirine bağlanması ile oluşturulan bir süsleme türüdür. Bu yüzden *'Lotus-Palmet* dizisi' terimi de anthemionlar için kullanılmaktadır. Anadolu'nun hellenistik dönem yapı süslemesinde sık karşımıza çıkan çok yönlü bir süslemedir. Mimaride farklı yerlerde kullanıldığı gibi seramikte de bir çerçeve veya süsleme olarak karşımıza çıkar. Anthemion kuşakları, motif dizimleri göz önünde bulundurulduğunda genellikle iki ana düzen içinde ele alınmışlardır. Bunlardan birincisi *'İkili Dizim'* olarak adlandırdığımız kapalı palmet ve açık lotus motiflerinin dönüşümlü olarak kullanıldığı türdür. İkinci türde ise kapalı ve açık palmetler arasında lotus kullanılmıştır. Bu ikinci tür *'Üçlü Dizim'* olarak adlandırılır. Bu dizimlerde genellikle, bağlayıcı ya da tamamlayıcı görevde olan bir kıvrık dal, lotus ve palmet altında yer alır.

'Palmet' uzunca yapraklardan oluşan ve bütün olarak bakıldığında palmiye yaprağı biçiminde görülen bir süsleme elamanıdır. Palmetler alev biçimli olarak genişleyen

[93] Yumurta formuna göre, C grubu inde ele alınan AG29B. Mızrak uçlarının sivri olması ile bu grup ile benzerlik göstermektedir. Bkz. Res.

görüntüdedirler. Ortada bir '*aks*' etrafında palmet yaprakları toplanır. Bu aks aslında orta yapraktır. Aksın etrafında simetrik olarak toplanan palmet yaprakları genel bir formları olmasına rağmen çoğunlukla birbirinden ayrılırlar. Bu aksın hemen altında *'kapsül'*, ve daha aşağıda kapsüle ait bir *'sarkaç'* ve *'göbek'* kısmından oluşmaktadır. Palmet göbeği şekline göre kemer göbek, üçgen göbek, ve kaş-kemer göbek gibi isimler alır.

Palmet tipleri yaprak dizimlerinin yanı sıra, yaprak uçlarının hareketi de göz önünde bulundurularak sınıflandırılır. *'Açık Palmet'* yaprak uçları dışa dönük, *'Kapalı Palmet' y*aprak uçları içe dönük palmettir. *'Yarım Palmet'* ise kapalı palmetin ortasından ikiye bölünmüş hali için kullanılmış bir terimdir. Palmetler, yaprakları yukarıya bakacak biçimde yan yana sıralandıkları gibi, ters bir biçimde asılı olarak da tasvir edilirler. Palmetlerde hiçbir devirde yan yapraklar orta yaprağın boyunu geçmez.

'Lotus' doğu Akdeniz'de, daha çok Mezopotamya ve Mısır uygarlıklarına özgü bir çiçektir. Lotus çiçeği motifinin Yunan ve Roma süsleme sanatında palmetlerle birlikte kullanıldığı görülmektedir. Tıpkı palmetlerde olduğu gibi lotuslarda da orta yaprak '*aks'* olarak adlandırılır. Yandaki yapraklara verilen isim *'taç',* daha altta *'çanak',* en altta da *'kapsül'* ve onun kaide kısmı bir lotus bezemesini oluşturan detaylar olarak sayılırlar. Lotus çiçeğinin palmetten ayrı olarak tek başına kullanımı M.Ö. 480 yıllarına tarihlendirilen Xanthos Harpyler Anıtı'nın heykeltıraşlık eserlerinde karşımıza çıkar[94].

Lotuslar da, palmetler gibi yapraklarının durumuna göre sınıflandırılırlar. Sayı ve tanım olarak birçok örneğini vermek mümkündür. Genel geçerli olan bir sınıflandırma yapraklarının açılış biçimine göredir. Çanak ve taç yaprakları yanlara doğru açılmış olanlara '*açık lotus'*, çanak yaprağı kısmen kapalı, taç yaprakların ise açık olduğu lotus tipine '*yarı açık lotus'*, hem çanak yaprağı hem de taç yaprağı yukarı doğru uzanan, kapalı duran tipe de '*kapalı lotus'* adı verilir.

'*Kıvrık Dal'*[95] lotus çiçeği ve palmet yapraklarını yatay veya çapraz olarak birbirine bağlayan, uçları sarmallı bir bitkisel motiftir. Kıvrık dallar damarlı, yapraklı ya da yalın şekilde karşımıza çıkarlar.

Anthemion bir başka deyişle lotus ve palmetlerden oluşan bir kuşaktır. Özellikle Hellenistik ve Roma çağı yapılarının belli kısımlarında bir kuşak halinde kullanılmıştır. Yatay ve eğimli simalarda, Geison, Arşitrav tacı gibi üstyapı elamanlarında, anta başlıklarında ve duvar silme profillerinde Anthemionun friz biçimli olarak kullanıldığı

[94] Akurga, 1961, s.137. Lev. 89. Harpyler anıtında kabartma olarak lotus çiçeği koklayan insan figürü betimlenmiştir.
[95] Kıvrık Dal motifi Ranke veya Spiral olarak da adlandırılmaktadır.

görülür. Bu lotus ve palmet örgüsü, çok yapraklı ve simetrik yapısıyla farklı tiplere ayırma imkanına sahip önemli bir bitkisel bezeme türüdür. İon başlığı'nın canalis kısmının iki yanında, antefixlerde ve diş sırası köşe süslemelerinde ise palmet süslemesinin tek başına kullanıldığı dikkati çeker.[96]. Özellikle ion başlıklarının canalis kısmında yarım palmet şeklinde kullanılmışlardır, dolayısıyla simetrik olmayan, hepsi birden aynı yöne dönen ve savrulmuş bir görüntüdedirler[97].

Anthemion kuşağının tarihlendirme kriterinde lotus ve palmetlerin yaprak sayıları ve biçimleri, kapsül ve çanağın şekli, kıvrık dal ve yaprakların genel görüntüsü ve ayrıca taş ustasının bu süslemeye ayırdığı alan göz önünde bulundurulmalıdır[98]

Burada ileriki aşamalarda, Lagina Hekate Tapınağı arşitravlarında yer alan Anthemion kuşağı bezemeleri hakkında detaylı olarak tipoloji oluşturulacaktır. Ancak öncelikle kıta Yunanistan ve Anadolu yapılarından bazı örnekler vererek konunun alt yapısını oluşturmak uygun olacaktır.

Yine diğer bazı mimari elemanlar gibi, Anthemionların da ilk örnekleri pişmiş topraktan yapılmış olup, ahşap yapıların cephe süslemesi olarak kullanılmış olmalıdır[99]. Taşa geçildiğinde ise bilinen en erken örnek M:Ö. 525 yıllarına tarihlendirilen Siphnos hazine binasındandır[100]. Yapının, köşe geisonunun alt kısmı Anthemion süslemesine sahiptir. Bu örnekte henüz Palmet yapraklarından açık veya kapalı diye söz etmek mümkün değildir. Ortada bir noktadan çıkan palmet yaprakları yukarı doğru gittikçe kalınlaşırlar ve yuvarlak biçimli olarak sona ererler. Bu erken örnekte lotus yapraklarına bakıldığında orta yaprak oldukça küçüktür. Yan yapraklar yaprak çanağından kalın bir biçimde çıkıp, gittikçe incelerek palmet orta yaprağının tepesine ulaşırlar ve burada sivri uçlu olarak sona ererler. Siphnos hazine binası örneğinde kapsül ve kıvrık dallar da gösterilmiştir.

Samos Heraion'undan ele geçen ve M.Ö. 480 yıllarına tarihlendirilen bir ion sütunu da Antemion süslemesine sahiptir[101]. Başlığın Balteus kısmı ve başlık altına denk gelen ilk tamburda antemionun süsleme olarak işlendiği görülür.

M.Ö. 409 yılı civarına tarihlenen iki farklı örnek vardır. Bunlardan birincisi; Selinus C Tapınağı'nın alınlık kısmında yatay ve eğimli simada Anthemion kuşağı

[96] Rumscheid, 1994, s. 269.
[97] Rumsacheid, A. g. e. Aynı sayfa.
[98] Rumscheid, 1994, s. 271.
[99] Alzinger, 1997, s. 303.
[100] Gruben, 1976, s. 84. Res. 78
[101] Gruben, A. g. e, s. 337 Res. 280.

kullanılmıştır[102]. Yine M.Ö. 5. yüzyıl sonlarına tarihlendirilen Erectheion Tapınağı da anthemion süslemesinin görüldüğü erken yapılar arasında yer alır[103]. Erectheion Tapınağında İkili dizim uygulanmıştır. Lotus-palmetin dağılımı arasında büyük bir farklılık göze çarpmamaktadır. Palmet yanlardan beşer adet kalın yaprakla tasvir edilmiştir. Çanaktan çıkışları ve kavisleri düzgündür. Palmet ile lotusu birbirine bağlamak için kullanılan kıvrık dalın özellikle volüt kısmı ve volüt dalları bağımsız bir eleman gibidir. Lotus yanlardan ikişer yaprakla işlenmiş, lotus motifini alttan saran çanak akanthus yaprağı biçimindedir. Gerek lotuslarda, gerekse palmetlerde simetri hakimdir. Detaylar yuvarlak ve şematik işlenmiştir. Bu yuvarlak hatlar, M.Ö. IV. Yüzyıl sonlarında yerini kavisli hatlara bırakacaktır. Erechteion'un kuzey galerisinin kapı lentosunda ve batı tarafı duvarında görülen bu anthemion kuşağı çok yapraklı olması nedeniyle çağdaşı örneklerden ayrılır[104].

Böylece M.Ö.5. yüzyılın idealist fakat yapay bazı formlarla belirtme çabası M.Ö.4. yüzyıldan itibaren değişikliğe uğrayacaktır. Lotus ve Palmetlerin dönüşümlü olarak sıralanmaları ve birbirlerine kıvrık dallarla bağlanma prensibi aynı kalmakla birlikte, bu değişiklik detay ve ifadelerde yer bulacaktır.

M.Ö. 4.yüzyıl örneklerine bakıldığında Halikarnassos Mausoleionu sima örneğinde[105] ikili dizim uygulandığı görülür. Geniş bir alana yayılan Palmet yaprağı, iki çanaktan çıkan ayrı iki yarımdan oluşmuştur. Bir yelpazeyi andırır biçimde yanlara doğru açılmış olan palmet yaprakları düzdür ve cepheden verilmiştir. Önceki evrelere özgü olan yuvarlaklık azalmış yavaş yavaş kavisli bir görüntü hakim olmaya başlamıştır. Palmet yaprak uçları henüz birbirine değmemektedir. Damarlar derin oyuklarla iyice belirtilmiştir. Yaprakların yayılması palmetteki canlılığı yok etmiş, böylece süslemeye solgun görünümlü, yumuşak bir hava hakim olmuştur. Yarı tomurcuk görünümündeki lotus çiçeği, palmete göre oldukça dar bir alanda yer almaktadır. Lotus taç yaprakları geniş, dolgun, orta damarları belirgin ve paralel çizgiler biçimindedir. Palmet yapraklarının aksine ters yüzden işlenen lotus taç yaprakları süslemeye plastik bir görünüm kazandırmıştır.

Yine Anadolu'dan M.Ö. 4.yüzyıla ait olan bir diğer örnek Priene Athena tapınağı güney- doğu köşe simasında yer almaktadır [106]. Burada üçlü dizim uygulandığı dikkati çeker. Palmet yaprakları ters yüzden işlenmiş olup, ince birer dal görünümüyle göbekten

[102] Gruben, A. g. e. s. 282.
[103] Gruben, A. g. e. S. 204. Res. 167.
[104] Helenistik devire kadar olan örneklerde istisnalar olmakla birlikte lotus üç yapraktan fazla tasvir edilmemiştir. Erechteion'daki Antemion süslemelerinde de bu tür çok yapraklı bir lotus tasviri söz konusudur.
[105] Bkz. Erder, 1967, Lev.VI a.
[106] Koçhan, 1995, Lev.3b.

çıkarak uçlara doğru genişlemiştir. Palmet göbekleri kaş kemerlidir. Kapalı palmette yaprak ucu bir üstteki yaprağa değmektedir. Yarı açık lotus çiçeği akanthus benzeri bir çanaktan çıkmaktadır. Mausoleion sima örneği ile karşılaştırıldığında, Mausoleion'un lotus- palmet süslemesi daha plastik ve daha doğal görünümlüdür, palmet yapraklarında temas görülmez. Priene'de özellikle palmet yapraklarının kısa olması ve fazla dağınık olmayan yapısı, daha canlı ve biraz sertleşmiş görüntüsü süslemeye metalik bir görünüm kazandırmıştır. Priene'nin lotus- palmet bezemeleri bu metalik ve sertleşmiş yapısıyla erken Hellenistik dönemin temsilcisi olarak karşımıza çıkar. Mimar Pytheos'a atfedilen bu her iki yapıdaki değişiklik başka türlü açıklanamaz[107]. Sonuç olarak her iki örneğin aşamalarında çok fazla fark göze çarpmamakla birlikte doğallıktan uzaklaşma hissedilmektedir.

M.Ö. geç 3. yüzyıldan Didyma Apollon Tapınağı Naiskos Sima [108]örneğinde üçlü dizim uygulanmıştır. Kapalı palmet, kaş-kemer göbekten çıkarak ikiye ayrılmıştır. Yaprak uçları birbirine değmektedir. Açık palmette yapraklar Priene örneğindeki palmetler kadar dağınık değildir. Ancak yaprak uçlarındaki yuvarlaklığın azalmışlığı ve kavisli bir hal alması, lotus- palmet yapraklarının dolgun ve sık işlenmesi, bu yönü ile Priene örneğine benzerdir. Her iki örnekte stil açısından farklılıklar görülür. Kıvrık dalın yapısı farklıdır. Didyma örneğinde kıvrık dal volüt ve uzantılarla doludur. Lotus çiçekleri tam açılmamış, yarı tomurcuk durumdadır. Lotus akanthus benzeri çanak yaprağa sahiptir, kapladığı alan Priene örneğine oranla daha azdır. Taç yaprakları sayıca fazladır. Palmet yaprakları Mausoleion örneği gibi kavislidir ancak yandan değil alttan gösterilmiştir. Göbek yarılmıştır. Süslemelerin işlenişinde ahşap oymacılığını hatırlatan bir betimlemeye doğru gidiş dikkati çeker.

M.Ö. 250 yıllarına tarihlendirilen Belevi Mezar Anıtı'nda[109]. İkili dizim uygulanmıştır. Lotus-palmet süslemelerinin işlenişi Didyma örneği ile büyük benzerlik gösterir. Ancak Belevi örneğinde yaprak sayısı daha az, süslemeler daha kısadır, lotus daha fazla yer kaplamıştır. M.Ö.3.yüzyıl başlarında görülen sertleşme artık kendini iyice hissettirmektedir. Bezeme stili açısından, lotus ve palmette önceki örneklere göre değişiklikler hemen göze çarpmaktadır. Özenli bir işçilik ve bezeksel bir görünüm hâkimdir. Lotus yaprakları açık ve kapsül akanthus yaprağı şeklindedir. Kıvrık dal bağlayıcı görevinden uzaklaşmış, bağımsız bir eleman olmuştur. Didyma Apollon Tapınağı

[107] Koçhan, A. g. e., s.27
[108] Akurgal, 1987, Res. 145-c.
[109] Buluç, 1978, s. 1085 v.d.

Naiskos'unda başlayan ahşap oymacılığa benzeyiş burada da görülmektedir. Böylece M.Ö. 3.yy. içinde lotus çiçekleri tam açılmamış, yarı tomurcuk şeklindedir. Sertleşme daha da belirginleşmiştir.

Arşitravında bulunan yazıtı nedeniyle tam olarak kral Eumenes zamanına(M.Ö: 197-159) tarihlendirilen Bergama Athena Tapınağı temenosu içinde yer alan, bir ion nişi anthemion bezemesine sahiptir[110]. Bu örnekte Hellenistik dönem Anthemion kuşakları için kabul edilen kurallara uyulmamış, dönüşümlü olarak lotus-kapalı palmet, lotus-açık palmet ve lotus-mısır koçanına benzer bir bezeme kullanılmıştır. Motifler küçülmüş bezeme sayısı artmıştır. Bu örnekte hellenistik dönemin barok etkisi çok fazla hâkimdir, süslemelerdeki zarif, ince ifade, bezemelerin küçülmesi ve buna bağlı olarak sayıca artmaları bunu göstermektedir. Yaprak ve kıvrık dallarda ayrıntılara çok fazla yer verilmiştir. Ayrıca kıvrık dalın sürgün verdiği görülmektedir [111].

Anthemion süslemesinin gelişimi, içinde M.Ö. 2.yüzyıl hellenistik dönem mimarlığının önemli birkaç yapısına sahip olan Menderes Magnesiası ile de temsil edilir. Artemision'un ve Zeus Sosipolis Tapınağı'nın farklı mimari elemanlarında Anthemion süslemesi kullanılmıştır. M.Ö. 197 yıllarına tarihlendilen Zeus Sosipolis Tapınağı'nın sahip olduğu anta başlığı[112]. Anthemion süslemesinde tıpkı Bergama Athena ion niş'inde olduğu gibi, lotus ve palmetlerdeki küçülme ve sayıca artma burada da görülmektedir. Böylece Anthemion kuşağı zarif işlenmiş bir oya görünümündedir. Ancak motifler biraz daha yayvan işlenmiştir. Palmet yapraklarında orta damar oyularak verilmiş, ayrıntılara dikkat edilmiştir.

Magnesia Artemis Tapınağı Sunağına ait anta başlığında[113]ise lotusun işlenmediği, iki açık ve bir kapalı palmetin dönüşümlü olarak sıralandığı görülür. Palmet motifi plastik görünümlü, doğallıktan uzak ve sönük bir biçimde tasvir edilmiş, zeminden bağımsız bir görünümdedir. Palmet yapraklarının orta damarları keskin bir şekilde derince oyulmuştur. Düz yönden işlenen palmet motiflerinde zarif betimlemeler yerini katı betimlemelere bırakmış bu yönü ile farklı bir stil oluşmuştur. Olgun Hellenistik Dönem'in canlı, barok havası kaybolmuştur.

[110] Akurgal, 1987, s. 92. Res. 103 c.
[111] Kıvrık Dalın sürgün vermesi hellenistik dönem için ender görülen bir özelliktir. Daha sonraları Roma Çağı örneklerinde çok fazla karşımıza çıkacaktır.
[112] Humann, 1904, s. 147. Res. 158, ve KOÇHAN, 1995, Lev. 22 a.
[113] Humann, A. g. e. s. 92. Res. 89. ve KOÇHAN N., (1995) Lev. 11 a.

Magnesia Artemis Tapınağı'nın Alınlık Sima'sına ait örnekte[114] ise palmetler, yukarı da tapınağın sunağına ait parçada olduğu gibi, canlı barok havadan uzaklaşmış, tamamen sönük bezeksel bir görüntüye ulaşmıştır. Süslemeler küçülmüş olup yapraklar kısa, sert ve şablondan çıkmış gibi düzgündür. Yüksek kabartma ve bezeklerin aralarının sıklaşması, keskin yapısı, ışık-gölge etkisinin oluşumuna da yardımcı olmaktadır[115].

M.Ö.2.yüzyıla ait bir diğer yapı olan Chryse Apollon Smintheus Tapınağı sima örneğinde lotus motifi kullanılmamış, ardışık olarak açık ve kapalı palmet kullanılmıştır[116]. Süslemelerde zeminden bir soyutlanma dikkati çeker. Palmet yaprakları ince ve zarif bir yapıdadır. Damarlar oldukça derin oyularak ayrıntılar ön plana çıkmıştır. Ancak barok stilin o canlı havası bu yapıda Magnesia Zeus Sosipolis ve Bergama Athena Tapınağı ion niş'i kadar hâkim değildir. Süslemelerdeki sert ifade kaybolmuştur. Apollon Smintheus Tapınağı'nın simasında yer alan bu Anthemion süslemesi olgun hellenistik stilin barok havasının sona ermekte olduğunu göstermesi açısından önemli bir örnektir.

Yapımıyla ilgili bir yazıttan dolayı M.Ö. 175-164 yılları arasına tarihlendirilen Miletos Bouleterion'u Sima örneğinde[117] dönemin ince ve zarif yapısının devam ettiği görülür. Palmet yaprakları genişlemiş, palmet yaprak uçları içe keskin dönüşler yapmaya başlamıştır. Böylece keskin çizgilerin çoğaldığı dikkati çeker. Ancak süslemeye dağınık, hareketsiz bir görünüm hâkim olmuştur. Apollon Smintheus örneğinde görülen durağanlık ve bezeklerin zeminden ayrılması burada da karşımıza çıkmaktadır. Olgun Hellenistik Dönem'in canlı barok havası kaybolmuş, yerini durgun bir havaya bırakmıştır.

M.Ö. 140-120 yılları arasına tarihlendirilen Teos Dionysos Tapınağı Sima örneğinde[118] ikili dizim uygulandığı görülmektedir. Palmet yaprakları döneme uygun olarak ön yüzlerinden verilmiştir. Bu yapraklar yay çizerek bütünleşmiş, lotus yaprakları da yanlara yayılmıştır. Süslemeler zeminden ayrılmış ve keskin işlenmişlerdir, ancak barok havadan çok bezeksel bir görünüm hâkimdir. Ayrıca önceki örneklerden farklı olarak Lotus ve palmetlerin taç yaprakları yüksek kabartma görünümlüdür. Bu stil Drerup tarafından Hermogenes stili olarak adlandırılmaktadır[119].

[114] Humann, 1904, s. 63. Res. 51.
[115] Drerup, 1964, s. 19 v.d. Bu stil Teos Dionysos Tapınağı Sima örneği ile benzerlik göstermektedir.
[116] Buradaki kullanım biçimi Magnesia Artemis Tapınağı sunağına ait anta başlığı bezemesinden farklıdır.
[117] Erder, 1967, Lev. IX d, ve Knackfuss, 1908, Lev. VIII.
[118] Koçhan, 1995, Lev. 12 a.
[119] Drerup, A. g. e. s. 19.

M.Ö. 2.yüzyılın ikinci yarısına ait bir örnek olan Alabanda Apollon Tapınağı Arşitrav'ında[120] lotus ve palmetler cansız, sert görünümlü ve şablondan çıkmış gibidir. Ancak işçilik kalitesi düşmüştür. Daha erken örneklerde gördüğümüz yay çizen taç yaprakları burada dik ve kısadır. Kıvrık dallar özelliklerini kaybetmiş palmet yapraklarının yanlarında sade birer kıvrık dalla sonlanmaktadır. Lotus ve palmetler küçülmüş ve sıklaşmış, palmet ve lotus göbeklerinde ise bir büyüme göze çarpar hale gelmiştir. Yine tıpkı Magnesia Artemis tapınağı sima örneğinde olduğu gibi, yüksek kabartma ve süsleme aralarının sıklaşması, ışık-gölge etkisinin oluşmasına yardımcı olmuştur. Ancak yüzeysellik burada daha fazladır.

Böylece M.Ö. 2.yüzyıl anthemion örneklerinde süslemeler genelde küçülmüş, örge adedi çoğalmıştır. Ayrıntıya önem verilmiş olup, lotus ve palmetler özellikle vurgulanmış gibidir. İnce, zarif yapı, örgelerin küçülmesi ve sayıca çoğalmalarıyla olgun hellenistik dönemin stili ortaya çıkmıştır. Ayrıca sadece lotus ve palmet yapraklarında değil, kıvrık dallardaki ayrıntılar da verilmiştir. Bu durum, süslemeye bir canlılık kazandırmıştır. M.Ö. 2.yy.ın son çeyreği içine tarihlenen Anthemion örneklerinde ise, taç yapraklar dik, kısa ve kurumuştur. Palmet göbekleri yanlardan boşalmış ve küçük yapılmıştır. Göbeğin ortası bıçak ucuna benzemektedir.

Lagina Hekate Tapınağı'na gerek coğrafi açıdan, gerekse dönemsel açıdan yakın bir konumda bulunan Stratonikeia Augustus-İmparatorlar Tapınağı, Arşitrav taç kısmında[121]Anthemion süslemesine sahiptir. M.Ö.1.yüzyıl sonu M.Ö.1.yüzyıl başı olarak tarihlendirilen bu örnekte lotus ve palmetlerden bazılarının neredeyse birbirine değecek biçimde işlendiği, yaprak içlerinin kanallı olarak oluşturulduğu, palmet çanağı ve lotus çiçeği taç yaprağında üçgen formların kullanıldığı dikkati çekmektedir.

3.2.2.2 Arşitravlar Üzerindeki Anthemion Diziminin tipolojisi

Buradaki tipoloji, Lagina Hekate Tapınağı Arşitravlarındaki Anthemion süslemelerinin, biçimsel açıdan ayrı ayrı tiplerinin ortaya konmasıdır. Bir diğer deyişle Anthemionu oluşturan Lotus ve palmetlerin değişme şeklinin açıklanmasıdır. Böylece bu süsleme biçimi birbirine benzedikleri ölçüde daha kolay, daha hızlı algılanmışlar ve tanımlamaları kolaylaşmıştır. Anthemion adını verdiğimiz bu lotus-palmet örgüsünün tipolojik benzerlik veya farklılıkları sayesinde dönem konusunda bir sonuca ulaşılabileceği

[120] KOoçhan, 1995, s. 60 ve Lev. 13 a.
[121] Tırpan, 1998 s. 129. ve Res. 21-28.

gibi, usta-atölye bağlantısı da ortaya konacaktır. Dolayısıyla bütün her şey ayrıntılardaki yaklaşımlarda saklıdır.

Arşitravlar üzerinde yer alan anthemionlar da, tipolojik değerlendirme daha çok palmet yaprak hareketleri temel alınarak yapılmıştır. İon kymationlarında olduğu gibi, burada da aynı tipoloji içinde değerlendirilen bir blok bezemesi, ana bezeme olarak ele alınmış, diğer benzer örnekler bu ana bezeme çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Anthemion tipolojisinde, öncelikle ilke olarak var olan bütün arşitrav örnekleri ele alınmıştır. Böylece kurulacak sınıflamada ana ve alt tiplerin oluşturacağı gruplar daha güvenilir bir genelleme içinde değerlendirilmiştir. Aslında burada bu ana tipler alt tipleri her yönüyle tanımak için yeterli değildir. Her palmet tipi yaklaşık olarak ortalama bir biçimde ana tipe yaklaşır ya da uzaklaşır. Açılmalar ve kıvrılmalarla farklı görünümler kazanan alt tiplerin sayıları ve biçimleri Hekate Tapınağı arşitravlarındaki palmetleri tanıyabilmek için bir sınıflama ve tipoloji yapmamızı zorunlu hale getiren biçimsel hareketlerdir. Bunun yanı sıra bazı örneklerin birbirine benzerliğinin fazla olduğu dikkati çekmektedir. Bir süsleme biçimi olarak özellikle mimaride kullanılan Anthemion, her örnekte farklı derecelerde biçimlenmiştir. Bu durumda tip olabilecek örnekleri bir araya getirdik.

Lagina Hekate Tapınağı arşitravlarında değişik tiplerini incelemekte olduğumuz Anthemion süslemesinin kaynağı yine Mısır ve Ön Asya uygarlıkları olsa gerektir.

A

00AK2 (Res. 37) (Çiz. 9,10)

Kapalı palmet, ortada bir aks ve yanlardan uzanan dörder yan yapraktan oluşmaktadır. Yapraklar üçgen formdaki bir kapsülden çıkarlar. Çıktıkları noktada birbiri ile temas halinde değildir. Kapsülde çıkış noktalarında, 3. ve 4. yaprak ile aks yaprak mesafesi birbirine çok yakın işlenmiştir. Kapsül kenarından yukarı doğru uzanan yapraklar önce dışa, sonra içe doğru S kıvrımı yaparak ilerler ve bir üst yaprakla temas eder. Uç noktada yapılan S kıvrımının oldukça hareketli ve yuvarlak olduğu görülür. Bu kıvrımın hareketliliği bütün yapraklarda aynı oranda değildir. En alt yaprakta hem başlangıç noktasında hem de uçta hareketlilik daha fazladır. Hareketlilik kademeli olarak üst yapraklara doğru azalır. Yapraklar çıkış noktasında daha incedir. Üstlere doğru yaprak kalınlığı artar. Bu kalınlık kıvrım hareketleri ile orantılı ve oldukça simetrik verilmiştir. Dikey eksende palmet aks yaprağı, yan yapraklardan daha yukarda biter. Yatay eksende en

geniş mesafe alttan üçüncü yaprak arasıdır. Palmet kapsülü üçgen formdadır ve oldukça dik işlenmiştir. Palmet kapsül sarkıtı, sivri bitimlidir.

Yarı açık lotus, vazoyu andıran uzun lale formunda bir lotus kapsülünden çıkan iki yan yaprak ve bir aks yaprağından oluşur. Kapsül kaidesi ince olup, genişliği kapsül sınırları ile hemen hemen aynıdır. Lotus yan yaprakları fazla kavisli olmayan, düze yakın hareketlerle yukarı doğru uzanır. Üstte, palmeti bir örtü gibi sarar ve palmetin en üst yaprağına değer. Yapraklar kapsülün çıkış noktasında birbirinden bağımsızdır. Yan yapraklar yukarıya doğru hemen hemen aynı kalınlıkta devam eder. Silmeye yaklaştığı noktada katlanarak içleri silmeyle temas eder. Lotus aks yaprağı ortadan derin yivlerle oyulmuştur. Yan yapraklar ise yivsiz bırakılmıştır. Lotus kapsül sarkıtı damla formundadır.

Sarmal dal, bağlayıcı görevdedir. Palmet kapsülü altında bulunan iki spiral ve lotus kaidesi altından uzanan dallardan oluşur. Lotus kapsül kaidesinden çıkan dallar, aşağıya doğru bir süre düz ilerler. Fascia sınırına yaklaştığı noktada yanlara doğru hafif bir kavis yaparak, fascia sınırında yatay devam eder. Palmet kapsül sarkıtına yaklaştığı noktada tekrar kavis yaparak palmet kapsülü altında spiral oluşturur.

00AK2, AK4, AG8, AG13, AG20, AD7, AD9, X2 envanter numaralı arşitravlarda, palmet yaprak hareketleri benzerdir. Bu durum göz önünde bulundurularak, aynı tipoloji içinde ele alınmışlardır. Ancak benzerlikleri yanında birtakım farklılıklarda görülmektedir. Benzerlik ve farklılıklar ayrı ayrı değerlendirilmiştir.(Res.37-45)

Palmet bezemesi; AG20, AD7, AD9, AG8 ve AG13 de palmet yaprakları ana bezemede görüldüğü gibi, ortadan derin yivlerle oyulmuştur. AK4 de ise farklı olarak aks yaprağı orta noktasından yükseltilmiştir. Ana bezemede, yatay eksende en geniş mesafe alttan üçüncü yaprak arasıdır. Farklı olarak yatay mesafede AG8 de alttan ikinci yaprak arası, AK4, AD9, AG20 ve X2 de alttan birinci yaprak arası en geniş mesafedir. Üçgen formdaki kapsül ana bezemede oldukça dik işlenmiştir. AG8, AG13, AD7, AD9, AG20 ve X2 bu yönü ile ana bezeme ile benzerdir. AK4 de ifarklı olarak daha yatay işlenmiştir. Palmet kapsül sarkıtı, AD7 de sivri bitmiştir. AK4, AG13, AG8 ve AG20 de ana bezemeden farklılık göstererek düz bitmiştir.

Lotus bezemesi; Lotus yan yaprakları, AK4, AG13 ve AD7 de palmetin en üst yaprağı ile temas eder. AG8 ve X2 de ana bezemeden farklı olarak lotus yaprakları, palmet yapraklarına çok yaklaşmasına rağmen temas etmez. AG8 ve AG13 de bütün lotus yaprakları, ortadan derin yivlerle oyulmuştur. Bu yönü ile ana bezemeden farklılık gösterirler. AD7 de ana bezemede olduğu gibi, yan yapraklar yivsiz, aks yaprağı yivlidir.

Lotus kapsül sarkıtı, AK4, AG13, AD7 ve X2 de sivri, AG8, AD9 ve AG20 de ise ana bezemeden farklı olarak düz bitmiştir.

Sarmal dal; AK4 de ana bezeme kadar olmasa da, de fascia sınırında devam eden düzlük daha fazladır. Diğer örneklerde yatay uzanan mesafe daha havilsidir. AD7 de ana bezemede olduğu gibi, spiral araları dardır. AK4, AD9, AG13, AG20, X2 de farklı olarak daha geniş işlenmiştir.

A1

AK11, AG34, AD9524, X3, (Res. 46-48) (Çiz.11)

Buradaki ana farklılık yaprak hareketlerinde görülür. Palmet yapraklarındaki hareketlilik ana bezemede daha fazladır. AG34 bezemelerinde S kıvrımı daha dik verilmiştir. Bu durum hem yaprağın başlangıç noktasında içe doğru yaptığı kaviste, hem de üst noktalarda içe doğru yaptığı kavislerde görülür. Palmet yaprakları ara mesafesi, kademeli olarak daralma gösterir. Daralma alttan üste doğru olmaktadır. Alt yaprağın bir üst yaprakla temas ettiği nokta daha azdır. Palmet yaprakları ana bezemede olduğu gibi derin yivlerle oyulmuştur. Palmet motifi ana bezemeye göre yatay eksende daha dar işlenmiştir. Damla formunda olan kapsül sarkıtları AK4 ve AG20 de olduğu gibi uç noktada düzdür.

AK11 ve X3 de ise ana bezemede olduğu gibi yarı açık lotus işlenmiştir. Yapraklar aşağıya doğru bakmaktadır. Yaprak kenarları kalındır. AK11 de ana bezemeden farklı olarak bütün lotus yaprakları yivlidir.

Sarmal dalda, fascia sınırında uzanan yatay mesafe 00AK2 ve AK4 kadar düz değildir. Daha kavislidir. Spiral araları, AG34, AK11 ve X3 de AK4, AD9 ve AG20 de olduğu gibi daha geniştir.

A2

00AK3, AG14,AG24,AB21, AB22, AD20,AD21 (Res. 49-55) (Çiz. 12)

Bu gruplamada, palmet yapraklarındaki hareketlilik, ana bezemeden ve alt tipi olarak ele alınan AI den daha azdır. S kıvrımı daha diktir. Hareketlilik en alt iki yaprakta daha fazladır. Üst yapraklarda azalır. Yapraklar çıkış noktalarında birbiri ile temas halinde değildir. Yaprak araları, ana bezemeden daha geniş tutulmuştur. Yapraklar çıkış noktasında daha incedir. Üstlere doğru kalınlaşır. Bu yönü ana bezeme ile benzerdir AG24, AD20, AD21, AB21 ve AB22, de, palmet yaprakları, kademeli olarak üstlere doğru daralma

gösterir. Böylece palmet üçgen vari bir form almıştır. Bu yönü ile ana bezemeden farklılık gösterirler. 00AK3 de ise palmet yaprakları daha yayvandır. Yatay mesafede, yaprakların kapladığı alan birbirine daha yakındır. Bu yönü ile ana bezeme ile daha benzerdirler. Ana bezemede, yatay eksende en geniş mesafe, alttan üçüncü yaprak arasıdır. 00AK3, AG24, AD20, AB21 ve AB22 de ikinci yaprak, AG14 ve AD21de ise birinci yaprak daha geniştir. AG14, AD20, AD21 ve AB21 de ana bezemede olduğu gibi bütün palmet yaprakları orta noktalarından yivlerle oyulmuştur. AB22 de ise aks yaprağı AK4 deki gibi yivsizdir. Damla formunda olan kapsül sarkıtları uç noktası, AB21 ve AG14 de 00AK2 ve AD9 da olduğu gibi sivridir. AB22 ve de ise, AK4 ve AG20 de olduğu gibi düz bitimlidir. A2 grubunda, alt yaprağın bir üst yaprakla temas ettiği nokta, A1 grubu gibi, ana bezemeden daha azdır. Bütün palmet yaprakları, AB22 dışında, ana bezemede olduğu gibi derin yivlerle oyulmuştur. AB22 de ise aks yaprağı yivsizdir. Damla formunda olan kapsül sarkıtları, 00AK3, AG14, AD20 ve AB21 de ana bezemede olduğu gibi sivridir. AK4, AG20, AD21 ve AB22 de ise ana bezemeden farklı olarak düz işlenmiştir.

Lotus yaprakları palmet yaprakları ile temas etmez. Ana bezemede ise temas eder durumdadır. Lotus çanak yaprakları aşağıya bakar durumda ancak etli değildir. Düz verilmiştir. Ana bezemede katlanarak içi gösterilmiştir ve kalındır. AG14, AD20, AD21 de lotus yan yaprağı düzdür, aks yaprağı ise derin yivlerle oyulmuştur. Bu yönü ile ana bezeme ile aynıdır. AB22 yan yaprakların yivli, aks yaprağın yivsiz olması ile 00AK3, AG24 ve AB21 bütün yaprakların yivli olması ile ana bezemeden farklılık gösterirler.

Sarmal dalın yatay uzantısı, AD21, AD18 ve AG14 de AG20 ve AD9 da olduğu gibi daha kavislidir. AB22 sarmalı spirallerin dışa doğru olması ile tamamen farklıdır.

TİP B

AB14, AB20A, AB20B, AK9 (Res. 56-59) (Çiz.13)

Kapalı palmet, ortada bir aks ve yanlardan uzanan dörder yan yapraktan oluşmaktadır. Yapraklar üçgen formdaki bir kapsülden çıkarlar. Çıktıkları noktada birbiri ile temas halinde değildir. Yaprakların ara mesafesi neredeyse eşittir. Kapsül kenarından yanlara doğru uzanan yapraklar dışa doğru hafif bir eğim göstererek ilerler. Uçlarda içeri doğru daha hareketli bir S kıvrımı yaparak bir üst yaprakla temas eder. Bu kıvrımın hareketliliği bütün yapraklarda aynı orandadır. Yaprak kalınlığı uçlara kadar değişmez. Hareketli S kıvrımı ile birlikte kalınlıkta artmıştır. Palmet yan yaprakları, orta noktalarından derin yivlerle oyulmuştur. Yaprak kenarı katlanarak yaprak dışı verilmiştir.

Aks yaprağı AB14, AB20A ve AB20B de orta noktadan yükseltilmiş ve yanları alçakta kalmıştır. AK9 da ise palmet aks yaprağı ortadan yivlerle oyulmuştur. Yatay eksende en geniş mesafe AB14 de alttan ikinci yaprak arası, AB20A, AB20B ve AK9 da birinci yaprak aralarıdır. Dikey eksende palmet aks yaprağı, yan yapraklardan daha yukarda biter. Üçgen formadaki palmet kapsülü AB14 ve AK9 farklı olarak ortadan derin yivlerle oyulmuştur. Palmet kapsül sarkıtı, hepsinde damla formunda ve düz bitimlidir.

Yarı açık lotus, vazoyu andıran lale formunda bir lotus kapsülünden çıkan iki yan yaprak ve bir aks yaprağından oluşur. Kapsül kaidesi genişliği kapsül sınırlarını aşmıştır. Lotus yan yaprakları yanlara hafif bir eğim göstererek yukarı doğru uzanır. Üstte palmeti bir örtü gibi sarar. AB14 de yan yapraklardan biri palmetin en üst yaprağı ile temas eder.AB20A, AB20B ve AK9 da ise yan yaprakların ikiside palmet yaprağı ile temas halindedir. Yapraklar kapsülün çıkış noktasında birbirinden bağımsızdır. Yan yapraklar yukarıya doğru hemen hemen aynı kalınlıkta devam eder. AB14, AB20A ve AB20B de silmeye yaklaştığı noktada katlanarak içleri silmeyle temas eder. AK9 de farklı olarak bütün lotus yaprakları yivlerle oyulmuştur. Lotus kapsül sarkıtı damla formunda ve ucu sivri bitimlidir.

Sarmal dal, bağlayıcı görevdedir. Palmet kapsülü altında bulunan iki spiral ve lotus kaidesi altından uzanan dallardan oluşur. Lotus kapsül kaidesinden çıkan dallar aşağıya doğru hafif bir kavis yaparak ilerler. Fascia sınırında yatay devam eder. Palmet kapsül sarkıtına yaklaştığı noktada yukarı doğru kavis yaparak, palmet kapsülü altında spiral oluşturur. Spiraller oldukça geniş işlenmiştir. AB14 ve AK9 da ortadan derin yivlerle ayrılmıştır. AB20A ve AB20B de ise düz bırakılmıştır. Sarmal dallar çıkış noktasında ve spiral oluşturdukları noktada daha incedir.

Tip C

AB24, AB13, AD1(Res. 60-62) (Çiz. 14)

Bezeme, ikili dizimin uygulandığı kapalı palmet, yarı açık lotustan oluşmaktadır. Lotus ve palmet araları fazla açık değildir. Bezeme sık işlenmiştir.

Kapalı palmet, ortada bir aks ve yanlardan uzanan dörder yan yapraktan oluşmaktadır. Yapraklar üçgen formdaki bir kapsülden çıkarlar. Çıktıkları noktada birbiri ile temas halinde değildir. Yaprakların ara mesafesinde tam bir simetri yoktur. Kapsül kenarından yanlara doğru uzanan yapraklar dışa doğru bir süre düz devam eder. Orta noktada hafif bir kavis yapar. Uçlarda içeri doğru daha hareketli bir S kıvrımı yaparak bir

üst yaprakla temas eder. Bu kıvrımın hareketliliği bütün yapraklarda aynı oranda değildir. Yaprak kalınlığı bütün yapraklarda aynı oranda değildir. Bazı yapraklar daha kalındır. Uçlara doğru kalınlık artar. Yan palmet yaprakları, orta noktalarından derin yivlerle oyulmuştur. Aks yaprağı orta noktasından yükseltilmiş, keskin bıçak sırtı görünümündedir. Yatay eksende en geniş mesafe, birinci yaprak aralarıdır. Dikey eksende palmet aks yaprağı, yan yapraklardan daha yukarda biter. Palmet kapsül sarkıtı, damla formunda ve düz bitimlidir.

Yarı açık lotus, vazoyu andıran lale formunda bir lotus kapsülünden çıkan iki yan yaprak ve bir aks yaprağından oluşur. Kapsül kaidesi genişliği, kapsül sınırlarını aşmıştır. Lotus yan yaprakları yanlara hafif bir eğim göstererek yukarı doğru uzanır. Üstte palmeti bir örtü gibi sarar. Ancak palmet yaprakları ile temas etmez. Yapraklar kapsülün çıkış noktasında birbirine değmektedir. Yan yapraklar yukarıya doğru hemen hemen aynı kalınlıkta devam eder. Bütün lotus yaprakları orta noktadan yükseltilerek palmet aks yaprağı gibi, keskin bıçak sırtı görünümündedir. Lotus kapsül sarkıtı damla formunda ve düz bitimlidir.

Sarmal dal, bağlayıcı görevdedir. Palmet kapsülü altında bulunan iki spiral ve lotus kaidesi altından doğru uzanan dallardan oluşur. Lotus kapsül kaidesinden çıkan dallar aşağıya doğru hafif bir kavisle ilerler. fascia sınırında yatay devam eder. Palmet kapsül sarkıtına yaklaştığı noktada kavis yaparak palmet kapsülü altında spiral oluşturur. AB24, bezemesi AB13 ile tamamen aynı özellikleri taşımaktadır.

AD1 de, palmet yaprak hareketleri aynıdır. Ancak burada farklı olarak, yaprakların kapladığı yatay mesafe AB13'ten fazladır ve palmet kapsülü ortadan yivlerle oyulmuştur.

Lotus yaprak hareketlerinin benzerliği dışında diğer özellikler tamamen farklıdır. Bütün yapraklar ortadan yivlerle oyulmuştur. Lotus kapsülü, üstü daha geniş, altı daha dar, gövdesi ince bir vazoyu andırmaktadır. Kapsül kaidesi yuvarlaktır. Kapsül sarkıtı damla formunda ve altı düzdür.

Lotus yaprakları AB13 ve AB24'ten farklı olarak ortadan yivlerle oyulmuştur. Lotus kapsül yaprak uçları daha sivridir. Kapsül sarkıtı daha incedir.

C1

AD12, AG15 (Res. 64-65) (Çiz. 15)

Kapalı palmet, kapalı lotus formu kullanılmıştır. AB13 te olduğu gibi üçgen formdaki kapsül kenarından yanlara doğru uzanan palmet yaprakları, bir süre düz devam

eder. Orta noktada dışarı doğru hafif bir kavis yaparak, uçlarda içeri doğru daha hareketli bir S kıvrımı ile bir üst yaprakla temas eder. Ancak bu grupta, orta noktada yapılan kavis daha belirgin ve daha serttir. Bu yönü AB13 grubundan farklıdır. Ayrıca yaprakları daha ince bezeme daha yüzeyseldir. Bütün palmet yaprakları AG15 dE olduğu gibi ortadan yivlerle oyulmuştur. Kapsül sarkıtı. Palmet kapsül sarkıtı, AB13 ve AB24 de olduğu gibi damla formunda ve düz bitimlidir.

Lotus yaprak hareketleri AB13 ve AB14 ile aynıdır. Farklı olarak orta noktaları yivlerle oyulmuştur. Lotus kapsülü ve kapsül kaidesi çok seçilememekle birlikte faklı formda olduğu görülmektedir. Kapsül ve kaide en ve boy olarak birbirine yakın ölçülerdedir. Lotus kapsül sarkıtı Lotus kapsül sarkıtı damla formunda ve düz bitimlidir. Bu yönü ile AB13 ve AB24 ile benzerdir.

Lotus yaprak hareketi, AD12 de yan yapraklar daha açıktır. Ayrıca lotus kapsül yaprakları aşağıya değil yukarıya dönüktür. Kapsül sarkıtı AD12 ile aynıdır.

Sarmal dal her iki örnekte de AB13 ve AB24 ile aynıdır.

C2

00AG1,AG21,AG30, AG32, AK14, AB15, X4 (Res. 65-71) (Çiz.16,17,18)

Burada yer alan bütün anthemionlarda, kapalı palmet, yarı açık lotus işlenmiştir. Farklı olarak palmet yaprakları daha geniştir. Kapladıkları yatay mesafe AB13 grubundan fazladır. Ayrıca yaprak hareketlerindeki kavis daha belirgindir. S kıvrımı daha hareketlidir. Bezeme daha derindir. Yapraklar daha kalındır. AK14, 00AG1, AG21 ve AB15 de palmet yan yaprakları yivlidir. Aks yaprağı ise ortadan yükseltilmiştir. Keskin bıçak sırtı görünümündedir. AG30 ve X4 de bütün yapraklar düz bırakılmıştır. AG30 da ise bütün yapraklar yivlidir. Palmet kapsülü 00AG1, AG21 ve AB15 de yuvarlak bitimli, AK14 ve AG30 da sivri, X1 de düzdür. AG32 de farklı olarak palmet kapsülü içinde yer alır, aşağıya sarkmamıştır ve düz bitimlidir.

Lotus yaprak hareketleri AB13 ve AB14 ile benzer olmakla birlikte, birtakım değişikliler görülmektedir. 00AG1, AG21, AK14 ve X4 de lotus kapsül yaprakları palmet yaprakları ile temas halindedir. 00AG1,AB15 ve AG21 de yan yapraklar yivli, aks yaprakları ise ortadan yükseltilmiştir. Keskin bıçak sırtı görünümü almıştır. AG30 ve X4 de bütün lotus yaprakları yivsizdir. A32 de ise yan yapraklar yivsiz, aks yaprağı yivlidir. AK14 de ise yan yapraklar yivli, aks yaprağı yivsizdir. Lotus kapsül formunda da değişiklikler görülür. 00AG1 ve AG21 de lotus kapsülü lale formunda, yaprak dudak kısmı

kalındır. AG30 dışında bu gruptaki bütün bezemelerde kapsül kaidesi yatay mesafede kapsülü aşmıştır. Kapsül sarkıtı damla formundadır.

Bu gruptaki bezemelerde, bağlayıcı görevdeki sarmal dal iki farklı şekildedir. AG30,AG32 ve X4 de ana bezemede olduğu, lotus kapsül kaidesinden çıkan dallar aşağıya doğru hafif bir kavisle ilerler. fascia sınırında yatay devam eder. Palme, kapsül sarkıtına yaklaştığı noktada kavis yaparak palmet kapsülü altında spiral oluşturur. 00AG31, AB15 ve AG21 de ise spiraller palmet altında ters oluşturulmuştur.

C3

AG35, AK6 (Res.72,73) (Çiz.19)

Burada farklı olarak üçgen formdaki kapsül kenarından yanlara doğru uzanan palmet yaprak hareketleri uçlara kadar daha düz devam eder. Sadece alttan birinci yaprak orta noktada dışarı doğru hafif bir kavis yapmıştır. Diğer yapraklarda, sadece uç kısımda, içeri doğru S kıvrımı görülür. Bu yönü ile C tipolojisi içinde ele alınan anthemionlardan ayrılır. AK6, yapraklarının ince olması ve bezemenin yüzeysel olması ile C1 grubu içinde ele alınan AD12 anthemionları ile benzerdir. AG35 de ise bezeme daha serttir. Bu yönü ile AB13 ve AB24 ile benzerdir. Yan palmet yaprakları yivlidir, aks yaprak ortadan yükseltilmiştir. Bu yönü ile 00AG1, AB13, AB24, AB15, AD1, AG21, AG25, AG32 ile benzerdir.

Lotus yan yaprakları AG21 ve AG32 de olduğu gibi yivsizdir, aks yaprağı ortadan yivlerle oyulmuştur. Lotus kapsül kaidesi genişliği, lotus kapsülünü geçmiştir. Bu yönü ile 00AG1, AB13, AB24, AB15, AD1, AG21, AG32 ve X4 ile benzer, AG30 ve AG35 ile farklıdır.

Sarmal dal her iki örnekte de ana bezemede yer alan AB13 ve AB24 ile aynıdır.

Tip D

AB2(Res. 74) (Çiz. 20)

Bezeme, ikili dizimin uygulandığı kapalı palmet, yarı açık lotustan oluşmaktadır. Lotus ve palmet araları fazla açık değildir. Bezeme sık işlenmiştir.

Kapalı palmet, ortada bir aks ve yanlardan uzanan dörder yan yapraktan oluşmaktadır. Yapraklar üçgen formdaki bir kapsülden çıkarlar. Kapsül kenarları daha dik ve daha geniştir. Yapraklar çıktıkları noktada birbiri ile temas halinde değildir. Yaprakların ara mesafesinde tam bir simetri olmamakla birlikte bütün ara mesafeler birbirine yakın

orandadır. Bu yönü ile diğer tiplerden ayrılık gösterirler. Kapsül kenarından yanlara doğru uzanan yapraklar dışa doğru bir süre düz devam eder. Yaprak uçlarındaki hareketlilik, bütün yapraklarda hemen hemen aynı orandadır. Yaprak kalınlığı uçlara doğru kalınlaşmakla birlikte fazla artma göstermemiştir. Bütün palmet yaprakları, orta noktalarından derin yivlerle oyulmuştur. Yatay eksende en geniş mesafe, birinci yaprak aralarıdır. Dikey eksende palmet aks yaprağı, yan yapraklardan daha yukarda biter. Palmet kapsül sarkıtı damla formundadır.

Yarı açık lotusun kapsül kaidesi yuvarlak bir forma sahiptir. Lotus yan yaprakları yanlara hafif bir eğim göstererek yukarı doğru uzanır. Üstte palmeti bir örtü gibi sarar. Ancak palmet yaprakları ile temas etmez. Yapraklar kapsülün çıkış noktasında birbirinden bağımsızdır. Yan yapraklar palmet yapraklarında olduğu gibi yukarıya kalınlık çok fazla artmadan devam eder. Bütün lotus yaprakları orta noktadan derin yivlerle oyulmuştur. Lotus kapsül sarkıtı damla formundan uzaklaşmış ve vazo görünümündedir.

Sarmal dal, bağlayıcı görevdedir. Palmet kapsülü altında bulunan iki volüt ve yatay uzanan dallardan oluşur. Burada sarmal dal lotus kaidesi altından dikey uzanmaz. İki spirali bağlayıcı görevdedir. Lotus kapsül kaidesi altından yatay olarak geçer. Sarmal dal ortadan derin yivlerle oyulmuştur. Kalınlığı her noktada eşittir. Spiral araları açıktır.

TİP E

AK18 AD31, AB23, X5 (Res. 75-78) (Çiz.21,22)

Bezeme, ikili dizimin uygulandığı kapalı palmet, yarı açık lotustan oluşmaktadır. Kapalı palmet, ortada bir aks ve yanlardan uzanan dörder yan yapraktan oluşmaktadır. Yapraklar üçgen formdaki bir kapsülden çıkarlar. Çıktıkları noktada birbiri ile temas halinde değildir. Ancak yapraklar çok yakın işlenmiştir. Burada farklı olarak, yaprakların çıkış noktasında ve uçta yaptıkları kaviste, S hareketi kuvvetli ve zikzak çizer gibi işlenmiştir. Yaprak genişlikleri üstlere doğru azalmış, palmet piramidal bir form almıştır. Bezeme katı, sert işlenmiştir. Çizgiler, doğallıktan uzaktır. Yaprakların ara mesafesinde tam bir simetri yoktur. Üstlere doğru ara mesafe azalmıştır. AB23 de farklı olarak, yaprak araları daha geniştir. Yaprak kalınlığı uçlara kadar değişmemiş, uçlarda kalınlık biraz daha artmıştır. Kapsül kenarından yanlara doğru uzanan yapraklar, önce dışa, sonra içe doğru kuvvetli bir S yaparak, uçlarda bir üst yaprakla temas eder. Bu kıvrımın hareketliliği hemen hemen bütün yapraklarda aynı orandadır. AK18, AB23 ve X5 de bütün palmet yaprakları, orta noktalarından derin yivlerle oyulmuştur. AD31 de ise bütün yapraklar

yivsizdir. Yatay eksende en geniş mesafe, birinci yaprak arasıdır. Dikey eksende palmet aks yaprağı, yan yapraklardan daha yukarda biter. Üçgen formadaki palmet kapsülü ortadan derin yivlerle oyulmuştur. AD31 de ise farklı olarak düz bırakılmıştır. Palmet kapsül sarkıtı, damla formundadır. AK18 ve AD23 de düz bitimli, AD31 ve X5 de ise sivri bitimlidir.

Yarı açık lotus, vazoyu andıran lale formunda bir lotus kapsülünden çıkan iki yan yaprak ve bir aks yaprağından oluşur. Kapsül kaidesi ince olup, genişliği kapsül sınırlarını aşmıştır. Lotus yan yaprakları yanlara hafif bir eğim göstererek yukarı doğru uzanır. Üstte palmeti bir örtü gibi sarar.AK18, AD31 ve AB23 de lotus yaprağı, bazı bezemelerde palmet yaprağına temas ederken, bazılarında temas etmemiştir. AD31 ve X5 de çıkış noktalarında lotus yaprakları birbirine değmektedir. X5 de ise palmet yapraklarından tamamen bağımsızdır. Lotus yaprakları, hemen hemen her noktada aynı kalınlıktadır. AK18 de bütün lotus yaprakları yivlerle oyulmuştur. AB23 de yan yapraklar yivli, aks yaprağı yivsizdir. X5 de aks yaprağı yivli, yan yapraklar yivsizdir. AD31 de bütün yapraklar yivsizdir. Lotus kapsül sarkıtı damla formundadır. AK18, AB23 ve X5 de ve sivri bitimli, AB23 de ise düz bitimlidir.

Sarmal dal, bağlayıcı görevdedir. AK18, AD31 ve X5 de lotus kapsül kaidesinden çıkan dallar aşağıya doğru hafif bir kavisle ilerler, fascia sınırında yatay devam eder. Palmet kapsül sarkıtına yaklaştığı noktada kavis yaparak palmet kapsülü altında spiral oluşturur. AB23 de farklı olarak spiral ters oluşturulmuştur. AK18 ve X5 de spiral araları geniş, AD31 ve AB23 de daha dardır. AK18, AB23 ve X5 de sarmal dal ortadan derin yivlerle ayrılmıştır. AD31 de ise düz bırakılmıştır. AK18, AD31 ve AB23 de sarmal dal kalın, X5 de ise daha incedir.

4. KATALOG

Katalog çalışmasında, arşitrav blokları bezeme yönleri göz ününde bulundurularak ele alınmıştır. İlk olarak, ön tarafın taç kısmı ion kymationlu, arka kısmı üç fascialı, fascia geçişleri inci-payetli, alt kısmı sofitli olan sütun arşitravları ele alınmıştır. İkinci olarak, ön yüzü iki fascialı, taç kısmı ion kymationlu, üstten birinci fascia anthemion bezemeli duvar arşitravlar, üçüncü sırada ise, ön ve arka yüzü iki fascialı, taç kısımları ion kymationu ile bezemeli fasciaları bezemesiz duvar arşitravlar ele alınmıştır. Katalog oluşturulurken, blok sıralamasında önce köşe arşitravlar, daha sonra uzunluklar göz önünde bulundurularak diğer bloklar sıralanmıştır. Böylece aynı tip ve işlevdeki arşitravların bir arada verilmesi amaçlanmıştır. Bloklara ait ölçüler cm olarak verilmiştir. Ayrıca arşitravların buluntu durumları plan üzerinde gösterilmiştir.(Çiz.3) Bloklar in situ durumda bulunmadıkları için kullanım yerleri belli değildir. Katalogda yer alan kullanım yeri, bezeme yönleri, ölçüleri ve işlevleri göz önünde bulundurularak önerilmiştir.

Sütun Arşitravları

Katalog No : 1
Envanter No : AB14
Uzunluk : 275cm
Yükseklik : 66cm
Alt G. : 75cm
Üst G. : 96cm
Buluntu Yeri : Tapınağın kuzeyi, naos kuzey-batı köşeden 5.50 m uzakta
Kullanım Yeri: Kuzeybatı köşe

Sol kısa yüzde ve sağ köşede küçük kırılmalar vardır. Taç kısmı büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır. Bezeme kenarlardan kırık ve tahrip durumdadır.

Kısa yan yüzler alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir Ön yüz iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Alt yüzü sofitlidir. Sofit kenarlarında inci-payet dizisi vardır.

Lotus-palmet bezemesi fazla katı olmayan hatlardan oluşmaktadır ve bezeme derin işlenmiştir. Sofit bezemesi ve fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi yüzeyseldir.

Katalog No : 2
Envanter No : 00AG1
Uzunluk : 264cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 108cm
Buluntu Yeri : Belli değil
Kullanım Yeri : Güney-batı köşe

Sağ kısa yan yüzde, üst yüzde ve köşelerde kırılmalar vardır. Taç kısmı tamamen kırık ve tahrip durumdadır.

Kısa yan yüzleri ve üst yüzü anathyrosislidir. Üst yüzde kenet ve zıvana yuvaları ve iteleme oyukları vardır. Sağ köşede yer alan kenet içinde hala demir ve kurşun izleri görülebilmektedir (Res.3). Ön yüzde alta fascia üzerinde, bloğu kaldırmak amacı ile yapılmış olan kaldırma tutamağı hala durmaktadır. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı tahrip ve kırıktır ancak izlerden anlaşıldığı kadarı ile ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitli ve sofit kenarlarında inci-payet dizisi işli olmalıdır.

Lotus-palmet bezemesi sert hatlardan oluşmaktadır ve bezeme derin işlenmiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi daha yüzeyseldir.

Katalog No : 3
Envanter No : AD22
Uzunluk : 257cm
Yükseklik : 66cm
Alt G. : 76cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, pronaos güney-doğu köşeden 10,70 m uzakta
Kullanım Yeri: Güneydoğu veya kuzeydoğu köşe

Sağ alt köşede ve sol alt köşede kırılmalar vardır. Sofit çevresindeki ve fascia geçişlerindeki bezeme tahrip durumdadır.

Kısa yan yüzler, üst yüz alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Üst yüzde kenet ve zıvana yuvaları ve iteleme oyuğu vardır. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet bezemesi kullanılmıştır. Alt yüz sofitlidir ve sofit çevresi inci-payetle sınırlandırılmıştır. Ön yüzü toprak yüzeyine gelmiştir ancak iki fascialı olduğu bilinmektedir. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde lotus- kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır.

Gerek arka yüzde gerekse sofit çerçevesinde yer alan bezemenin fazlaca tahrip olmasından dolayı işçilik hakkında bir şey söylemek zordur.

Katalog No : 4
Envanter No : AB23
Uzunluk : 257cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 76cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, pronaos güney-batı köşeye 9.40 m uzakta
Kullanım Yeri : Güney batı köşe

Sol kısa yan yüzde ve köşelerde kırılmalar vardır. Taç kısmı kısmen kırık ve tahrip durumdadır.

Kısa yan yüzler, üst yüz ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Üst yüzde kenet ve zıvana yuvaları ve iteleme oyukları vardır. Sağ köşede yer alan kenet içinde hala demir ve kurşun izleri görülebilmektedir. Bkz. (Res.3,4) Ön yüzde alta fascia üzerinde, bloğu kaldırmak amacı ile yapılmış olan kaldırma tutamağı hala durmaktadır. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı tahrip ve kırıktır ancak izlerden anlaşıldığı kadarı ile ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitli ve sofit kenarlarında inci-payet dizisi işli olmalıdır.

Lotus-palmet bezemesi sert hatlardan oluşmaktadır ve bezeme derin işlenmiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi daha yüzeyseldir.

Katalog No : 5
Envanter No : AG17
Uzunluk : 247cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, pronaos güney-doğu köşeden 12.00 m uzakta
Kullanım Yeri : Güneydoğu köşe

Blok köşelerinde kırılmalar vardır. Taç kısmı tamamen tahrip durumdadır. Fascia üzerinde yer alan bezeme kenarlarında, kırılma vardır ve bezeme çok fazla tahrip olmuştur.

Blok üst yüzü kaba yonulu, kısa yan yüzler anathyrosislidir. Üst yüzünde kenet ve zıvana yuvaları ve iteleme oyukları vardır. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı toprak yüzeyine gelmektedir ancak sofitli olduğu ve sofit kenarlarına inci-payet dizisi işlendiği bilinmektedir.

Lotus-palmet bezemesi fazla sert olmayan hatlardan oluşmaktadır, bezeme yüzeyseldir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi de yüzeysel işlenmiştir.

Katalog No : 6
Envanter No : AK14
Uzunluk : 245cm
Yükseklik : 66cm
Alt G. : 78cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın kuzeyi, içerden naos duvarına bitişik
Kullanım Yeri : Kuzeybatı köşe

Arka yüzde ve sağ kısa kenarında önde kırık vardır. Taç kısmı yer yer kırılmıştır.

Kısa yan yüzler ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarlarında inci-payet dizisi vardır.

Lotus-palmet bezemesi fazla sert olmayan hatlardan oluşmaktadır, bezeme derin işlenmiştir. Sofit kenarını çerçeveleyen ve arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi yüzeyseldir.

Katalog No : 7
Envanter No : AG11
Uzunluk : 232cm
Yükseklik : 66cm
Alt G. : 76cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, pronaos güney-batı köşeden 5.90 m uzakta
Kullanım Yeri : Güney sütunlar

Köşelerde küçük kırıklar vardır. Taç kısmı sol tarafta kısmen kırıktır. Fascia üzerinde yer alan bezeme tahrip olmuş durumdadır.

Blok üst yüzü ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Üst yüzünde kenet ve zıvana yuvaları ve iteleme oyukları vardır. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı toprak yüzeyine gelmektedir ancak sofitli olduğu ve sofit kenarlarına inci-payet dizisi işlendiği bilinmektedir.

Lotus-palmet bezemesi fazla sert olmayan hatlardan oluşmaktadır, bezeme yüzeyseldir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi oldukça derin işlenmiştir.

Katalog No : 8
Envanter No : AK4
Uzunluk : 237cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 78cm
Üst G. : 100 cm
Buluntu Yeri : Tapınağın kuzeyi, naos kuzey duvarı orta noktasından 5.20 m uzakta
Kullanım Yeri : Kuzey sütunlar

Blok köşelerinde kırılmalar vardır. Taç kısmı kırık ve oldukça tahrip durumdadır. Bezeme kenarlardan kırık ve tahriptir.

Kısa yan yüzler ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Alt fascia üzerinde kaldırma tutamağı vardır Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarlarında inci-payet dizisi vardır.

Lotus-palmet bezemesi fazla sert olmayan hatlardan oluşmaktadır, bezeme yüzeyseldir. Sofit kenarını çerçeveleyen ve arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi de yüzeysel işlenmiştir.

Katalog No : 9
Envanter No : AD20
Uzunluk : 232cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, pronaos kuzey-doğu köşeden 7.40 m uzakta
Kullanım Yeri : Doğu sütunlar

Kısa yan yüzlerde ve blok köşelerinde kırıklar vardır. Taç kısmında her iki kenardan kırılma görülür. Bezeme kısmen tahrip durumdadır.

Kısa yan yüzleri ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarlarında inci-payet dizisi vardır.

Lotus-palmet bezemesi fazla sert olmayan hatlardan oluşmaktadır, bezeme derin işlenmiştir. Sofit kenarını çerçeveleyen ve arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi yüzeyseldir.

Katalog No : 10
Envanter No : AD21
Uzunluk : 232cm
Yükseklik : 61cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, pronaos güney-doğu köşeden 10.90 m uzakta
Kullanım Yeri : Doğu sütunlar

Kısa yan yüzlerde ve blok köşelerinde kırıklar vardır. Taç kısmında her iki kenardan kırılma görülür. Bezeme sağ kenardan kısmen tahrip ve kırık durumdadır.

Kısa yan yüzler, üst yüz ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz toprak yüzeyine gelmektedir. Ancak üç fascialı olduğu bilinmektedir. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarlarında inci-payet dizisi vardır.

Lotus-palmet bezemesi fazla sert olmayan hatlardan oluşmaktadır, bezeme yüzeysel işlenmiştir. Sofit kenarını çerçeveleyen alan inci-payet bezemesi de oldukça yüzeyseldir.

Katalog No : 11
Envanter No :93AK11
Uzunluk : 233cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 78cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın kuzeyi, naos kuzey-batı köşeden 6.90 m uzakta
Kullanım Yeri : Kuzey sütunlar

Kısa yan yüzlerde ve blok köşelerinde kırıklar vardır. Üst yüzü oyulmuş durumdadır. Taç kısmı tamamen tahrip ve kırıktır. Bezeme sol kenardan büyük oranda tahrip olmuştur.

Kısa yan yüzleri anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı oyulmuş durumdadır. Ancak burada sofit işli olmalıdır. Şu anki mevcut oyuntu geç dönemlere ait olmalıdır. Muhtemelen oyularak başka amaç için kullanılmıştır.

Lotus-palmet bezemesi fazla sert olmayan yumuşak hatlardan oluşmaktadır. Bezeme fazla yüzeysel değildir ancak çok derin işlendiği de söylenemez. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi de oldukça yüzeyseldir.

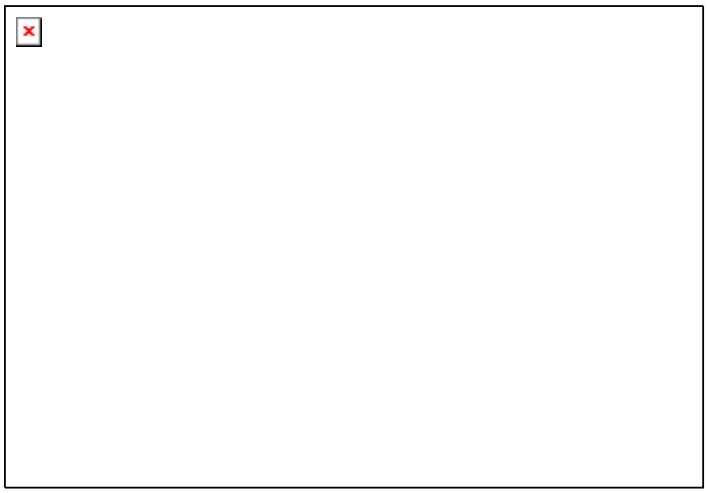
Katalog No : 12
Envanter No : AG16
Uzunluk : 233cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 78cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, güney-doğu köşeden 5.40 m uzakta
Kullanım Yeri : Doğu sütunlar

Blok köşelerinde kırıklar vardır. Taç kısmı yer yer kırık ve tahrip durumdadır. Fascia üzerinde yer alan bezemede çok fazla tahrip olmuştur.

Kısa yan yüzler ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarları düzdür.

Lotus-palmet bezemesi yumuşak hatlardan oluşmaktadır, bezeme yüzeysel işlenmiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi de oldukça yüzeyseldir. Sofit kenarını çerçeveleyen alanın boş bırakılması arşitrav bloğunun bitmemiş olma ihtimalini düşündürür.

Katalog No : 13
Envanter No : AD19
Uzunluk : 232cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 76cm
Üst G. : 100 cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos kuzey-doğu köşeden 5.50 m uzakta
Kullanım Yeri: Kuzey veya doğu sütunlar

Blok köşelerinde kırıklar vardır. Taç kısmı yer yer kırık ve tahrip durumdadır. Sofit geçişlerinde ve fascia üzerinde yer alan bezemede çok fazla tahrip olmuştur.

Kısa yan yüzler, üst yüz ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarları düzdür.

Lotus-palmet bezemesi yumuşak hatlardan oluşmaktadır, bezeme yüzeysel işlenmiştir. Gerek sofiti çevreleyen ve gerekse arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi de oldukça yüzeyseldir.

Katalog No : 14
Envanter No : AB22
Uzunluk : 232cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 76cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, pronaos güney-batı köşeden 8.90 m uzakta
Kullanım Yeri : Batı sütunlar

Blok köşelerinde küçük kırıklar vardır. Taç kısmında her iki kenardan kırılma görülür. Bezeme kısmen tahrip durumdadır.

Kısa yan yüzler ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Alt fascia üzerinde kaldırma tutamağı vardır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarları bezemesizdir.

Lotus-palmet bezemesi fazla sert olmayan hatlardan oluşmaktadır, bezeme derin işlenmiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi yüzeyseldir. Sofit kenarının bezemesiz olması ve fascialarda kaldırma tutamağının olması bu bloğun bitmemiş olma ihtimalini düşündürür.

Katalog No : 15
Envanter No : AG15
Uzunluk : 232cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 74cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, pronaos güney-batı köşeden 1.70 m uzakta
Kullanım Yeri : Batı sütunlar

Kısa yan yüzlerde ve blok köşelerinde kırıklar vardır. Taç kısmında her iki kenardan kırılma görülür.

Kısa yan yüzler, üst yüz ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Üst yüzü kaba yonuludur ve üzerinde kenet ve zıvana yuvaları ve iteleme oyukları vardır. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialı olmalıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarları bezemesizdir.

Lotus-palmet bezemesi fazla sert olmayan hatlardan oluşmaktadır, bezeme yüzeysel işlenmiştir. Sofit kenarının bezemesiz olması bu bloğun bitmemiş olduğunu gösterir.

Katalog No : 16
Envanter No : AB15
Uzunluk : 230cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, pronaos güney-batı köşeden 7.20 m uzakta
Kullanım Yeri: Güney veya batı sütunlar

Blok köşelerinde ve kenarlarda kırıklar vardır. Taç kısmında her iki kenardan kırılma görülür.

Kısa yan yüzler ve üst yüz anathyrosisli. Üst yüzde kenet ve zıvana yuvaları ve iteleme oyukları vardır. Ön yüzü iki fascialıdır. Birinci fascia üzerinde kaldırma tutamakları vardır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitli olmalıdır.

Lotus-palmet bezemesi sert hatlardan oluşmaktadır, bezeme derin işlenmiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi yüzeyseldir.

Katalog No : 17
Envanter No : AK7
Uzunluk : 186cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 76cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın kuzeyi, naos kuzey-doğu köşeden 1.90 m uzakta
Kullanım Yeri : Kuzey sütunlar

Sol kısa yüzde, üst ve alt yüzde kırıklar vardır. Taç kısmında yer yer kırılma görülür.. Bezemeler oldukça fazla tahrip olmuştur.

Kısa yan yüzleri ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerine inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarları inci-payet dizisi ile çerçevelendirilmiştir.

Lotus-palmet bezemesi yumuşak hatlardan oluşmaktadır, bezeme yüzeyseldir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan ve sofit kenarlarını oluşturan inci-payet bezemesi tahrip durumdadır, bu nedenle burada yer elen bezemeler hakkında bir şey söyleyemiyoruz

Katalog No : 18
Envanter No : AK8
Uzunluk : 164cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos kuzey-doğu köşeden 6.80 m uzakta
Kullanım Yeri : Doğu sütunlar

Sol taraftan kırılmış, yarım bir arşitrav bloğudur. Taç kısmı yer yer kırılmıştır ve bezeme tahrip durumdadır.

Kısa yan yüzler ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerine inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarları inci-payet dizisi ile çerçevelendirilmiştir.

Lotus-palmet bezemesi yumuşak hatlardan oluşmaktadır, bezeme yüzeyseldir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan ve sofit kenarlarını oluşturan inci-payet bezemesi tahrip durumdadır, bu nedenle burada yer elen bezemeler hakkında bir şey söyleyemiyoruz

Katalog No : 19
Envanter No : 00AK2
Uzunluk : 160cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 100 cm
Buluntu Yeri : Tapınağın kuzeyi, naos kuzey-batı köşeden 1.30 m uzakta
Kullanım Yeri : Batı sütunlar

Blok sağ kısa kenardan kırıktır. Köşelerde küçük kırıklar vardır. Taç kısmı tamamen kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Üst yüzde kenet yuvası ve iteleme oyukları vardır. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüzü üç fascialıdır. Fascia geçişlerine inci-payet bezemesi yapılmıştır. Blok altı sofitli olmalıdır.

Lotus-palmet bezemesi yumuşak hatlardan oluşmaktadır, bezeme derin işlenmiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi tahrip durumdadır, bu nedenle burada yer elen bezeme hakkında bir şey söyleyemiyoruz.

Katalog No : 20
Envanter No : AK9510
Uzunluk : 146cm
Yükseklik : 66cm
Alt G. : 76cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Bilinmiyor
Kullanım Yeri : Doğu sütunlar

Sol taraftan kırılmış, yarım bir arşitrav bloğudur. Taç kısmı kırılmıştır ve bezeme tahrip durumdadır.

Kısa yan yüzler ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerine inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarları inci-payet dizisi ile çerçevelendirilmiştir.

Lotus-palmet bezemesi yumuşak hatlardan oluşmaktadır, bezeme yüzeyseldir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi oldukça derin hatlardan oluşmaktadır. Sofit kenarlarını oluşturan inci-payet bezemesi tahrip durumdadır, bu nedenle burada yer elen bezemeler hakkında bir şey söyleyemiyoruz

Katalog No : 21
Envanter No : AG34
Uzunluk : 140cm
Yükseklik : 62 cm
Alt G. : 77 cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, pronaos güney-batı köşeden 8.40 m uzakta
Kullanım Yeri: Batı veya güney sütunlar

Blok sol kısa yan yüzden kırılmıştır. Köşelerde küçük kırıklar vardır. Taç kısmı fazla tahrip değildir. Bezeme iyi korunmuştur.

Kısa yan yüzler, üst yüz alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Üst yüzde kenet ve zıvana yuvaları ve iteleme oyukları vardır. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit etrafı inci-payet dizisi ile çerçevelendirilmiştir.

Alt yüzde sütunların oturacağı kısmın anathyrosisli olması gereken yüzeyin henüz tam olarak oluşturulmadığı, yüzeysel işlendiği görülür. Bu durum bloğun tam olarak bitmediğini gösterir.

Lotus-palmet bezemesi sert hatlardan oluşmaktadır, bezeme derin işlenmiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde ve alt yüzde sofit etrafında yer alan inci-payet bezemesi de oldukça derin ve sert hatlardan oluşmuştur.

Katalog No : 22
Envanter No : AK9
Uzunluk : 130cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın kuzeyi, naos kuzey-doğu köşeden 7.90 m uzakta
Kullanım Yeri : Doğu sütunlar

Sağ taraftan kırılmış, yarım bir arşitrav bloğudur. Taç kısmı oldukça fazla kırık ve tahrip durumdadır. Bezeme yer yer kırık ve tahriptir.

Kısa yan yüzler ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerine inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarları inci-payet dizisi ile çerçevelendirilmiştir.

Lotus-palmet bezemesi yumuşak hatlardan oluşmaktadır, bezeme yüzeyseldir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan ve sofit kenarlarını oluşturan inci-payet bezemesi tahrip durumdadır, bu nedenle burada yer elen bezemeler hakkında bir şey söyleyemiyoruz

Katalog No : 23
Envanter No : AB24
Uzunluk : 130cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, naos güney-batı köşeden 8.90 m uzakta
Kullanım Yeri: Batı veya güney sütunlar

Blok sağ kısa yan yüzden kırılmıştır. Köşelerde küçük kırıklar vardır. Taç kısmı büyük oranda kırık ve fazla tahrip durumdadır. Bezeme iyi korunmuştur.

Kısa yan yüzler, üst yüz ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Üst yüzde kenet ve zıvana yuvaları ve iteleme oyukları vardır. Ön yüzü iki fascialıdır. Birinci fascia üzerinde kaldırma tutamağı vardır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit etrafı inci-payet dizisi ile çerçevelendirilmiştir.

Lotus-palmet bezemesi sert hatlardan oluşmaktadır, bezeme derin işlenmiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde ve alt yüzde sofit etrafında yer alan inci-payet bezemesi de oldukça derin ve sert hatlardan oluşmuştur.

Katalog No : 24
Envanter No : AD29
Uzunluk : 125cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 76cm
Üst G. : 100 cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, pronaos güney-doğu köşeden 11.90 m uzakta
Kullanım Yeri : Doğu sütunlar

Sol taraftan kırılmış, yarım bir arşitrav bloğudur. Taç kısmı oldukça fazla kırık ve tahrip durumdadır. Bezeme tahrip olmuştur.

Kısa yan yüzler ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerine inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarları inci-payet dizisi ile çerçevelendirilmiştir.

Lotus-palmet bezemesi yumuşak hatlardan oluşmaktadır, bezeme yüzeyseldir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan ve sofit kenarlarını oluşturan inci-payet bezemesi tahrip durumdadır, bu nedenle burada yer elen bezemeler hakkında bir şey söyleyemiyoruz

Katalog No : 25
Envanter No : 00AK1
Uzunluk : 122cm
Yükseklik : 62 cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın kuzeyi, naos kuzey-batı köşeden 0.90 m uzakta
Kullanım Yeri : Kuzey sütunlar

Sağ kısa yan yüzden kırılmış parça. Köşelerde kırıklar vardır. Taç kısmı kırık ve fazla tahrip olmuştur. Bezeme iyi korunmuştur.

Kısa yan yüz, üst yüz alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Üst yüzde kenet ve zıvana yuvaları ve iteleme oyukları vardır. Ön yüzü iki fascialıdır. Birinci fascia üzerinde kaldırma tutamağı vardır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit etrafı inci-payet dizisi ile çerçevelendirilmiştir.

Lotus-palmet bezemesi fazla set olmamakla birlikte çok yumuşak hatlara da sahip değildir. Bezeme çok derin işlenmemiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde ve alt yüzde sofit etrafında yer alan inci-payet bezemesi tahrip durumdadır bu nedenle bezemeleri hakkında bir şey söylemek zordur.

Katalog No : 26
Envanter No : BilinmiyorX3
Uzunluk :113cm
Yükseklik : 69cm
Alt G. : 78cm
Üst G. : 90cm
Buluntu Yeri : Bilinmiyor
Kullanım Yeri: Batı veya güney sütunlar

Sağ kısa yan yüzden kırık parça. Köşelerde küçük kırıklar vardır. Taç kısmı fazla tahrip değildir. Bezeme iyi korunmuştur.

Kısa yan yüzleri ve üst yüzü anathyrosislidir. Üst yüzde kenet yuvası ve iteleme oyukları vardır. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit etrafı inci-payet dizisi ile çerçevelendirilmiştir.

Lotus-palmet bezemesi sert hatlardan oluşmaktadır, bezeme derin işlenmiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde ve alt yüzde sofit etrafında yer alan inci-payet bezemesi de oldukça derin ve sert hatlardan oluşmuştur.

Burada ele alınan kırık parça 21 katalog numarası ile ele alınan AG34 numaralı arşitrav bloğunun kırık parçası olmalıdır. Ölçü ve bezemeleri göz önünde bulundurularak aynı bloğa ait parçalar olduğu tespit edilmiştir.

Katalog No : 27
Envanter No : AD18
Uzunluk : 80cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 102cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos kuzey-doğu köşeden 10.10m uzakta
Kullanım Yeri : Doğu sütunlar

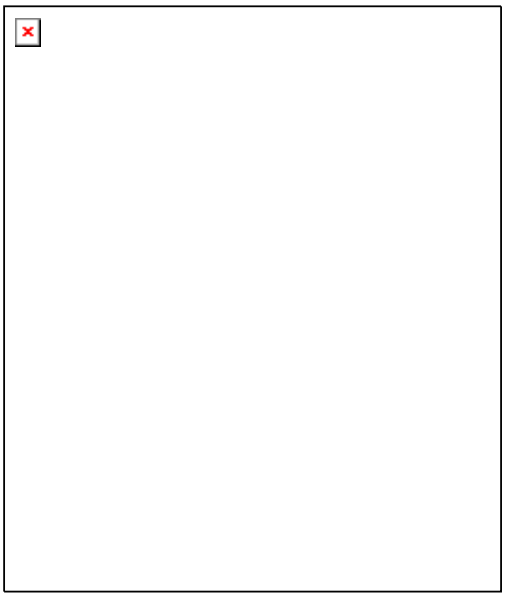

Sol taraftan kırılmış, yarım bir arşitrav bloğudur. Taç kısmı oldukça fazla kırık ve tahrip durumdadır. Bezeme tahrip olmuştur.

Kısa yan yüzler ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerine inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarları inci-payet dizisi ile çerçevelendirilmiştir.

Lotus-palmet bezemesi yumuşak hatlardan oluşmaktadır, bezeme yüzeyseldir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci payet bezemesi de yumuşak hatlardan oluşmakta ancak burada bezeme daha derindir. sofit kenarlarını oluşturan inci-payet bezemesi tahrip durumdadır, bu nedenle burada yer elen bezemeler hakkında bir şey söyleyemiyoruz

Katalog No : 28
Envanter No : 00AK3
Uzunluk : 72cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 102cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos kuzey-doğu köşeden 10.10m uzakta
Kullanım Yeri : Doğu sütunlar

Sol yan yüzden kırık parça. Köşelerde küçük kırıklar vardır. Taç kısmı ftamamen tahrip durumdadır. Bezeme iyi korunmuştur.

Kısa yan yüzleri, üst yüzü ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Üst yüzde kenet yuvası ve iteleme oyukları vardır. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit etrafı düz bırakılmıştır.

Lotus-palmet bezemesi sert hatlardan oluşmaktadır, bezeme derin işlenmiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde yer alan inci-payet bezemesi de oldukça derin ve sert hatlardan oluşmuştur. Sofit kenarının bezemesiz olması yarım henüz bitmemiş olduğunu gösterir.

Burada ele alınan kırık parça 19 katalog numarası ile ele alınan 00AK2 envanter numaralı arşitrav bloğunun kırık parçası olmalıdır. Ölçü ve bezemeleri göz önünde bulundurularak aynı bloğa ait parçalar olduğu tespit edilmiştir.

Katalog No : 29
Envanter No : AG9510
Uzunluk : 30cm
Yükseklik : 66cm
Alt G. : 76cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Bilinmiyor
Kullanım Yeri: Batı veya güney sütunlar

Yanlardan kırık bir parçadır. Çok az bir kısmı korunmuştur. Taç kısmı fazla tahrip değildir. Bezeme iyi korunmuştur.

Üst yüzü ve alt yüzde sütunlara oturan kısım anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit etrafı inci-payet dizisi ile çerçevelendirilmiştir.

Lotus-palmet bezemesi sert hatlardan oluşmaktadır, bezeme derin işlenmiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde ve alt yüzde sofit etrafında yer alan inci-payet bezemesi de oldukça derin ve sert hatlardan oluşmuştur.

Katalog No : 30
Envanter No : AB21
Uzunluk : 40cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, Pronaos batı köşeden 9.20 m uzakta
Kullanım Yeri :

Yanlardan kırık bir parçadır. Çok az bir kısmı korunmuştur. Taç kısmı fazla tahrip değildir. Bezeme iyi korunmuştur.

Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit etrafı inci-payet dizisi ile çerçevelendirilmiştir.

Lotus-palmet bezemesi yumuşak hatlardan oluşmaktadır, bezeme çok derin olmamakla birlikte fazla yüzeysel işlenmemiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde ve alt yüzde sofit etrafında yer alan inci-payet bezemesi tahrip olduğundan bir şey söylemek zordur.

Katalog No : 31
Envanter No : AB17
Uzunluk : 32cm
Yükseklik :66cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı
Kullanım Yeri : Güney veya batı sütunlar

Yanlardan kırık bir parçadır. Çok az bir kısmı korunmuştur. Taç kısmı fazla tahrip değildir. Bezeme iyi korunmuştur.

Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit etrafı inci-payet dizisi ile çerçevelendirilmiştir.

Lotus-palmet bezemesi sert hatlardan oluşmaktadır, bezeme derin işlenmiştir. Arka yüzde fascia geçişlerinde ve alt yüzde sofit etrafında yer alan inci-payet bezemesi de oldukça derin ve sert hatlardan oluşmuştur.

Ön Yüzü Anthemion Süslemeli Duvar Arşitravları

Katalog No : 32
Envanter No : AG14
Uzunluk : 114cm
Yükseklik : 63cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 90cm
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, pronaos güney-doğu köşeye 2.30 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos doğu duvarı

Blok köşelerinde, arka yüz üzerinde ve alt yüzde kırıklar vardır. Taç kısmında kırılma ve bezeme yüzeyinde tahribat görülmektedir.

Üst yüzü ve kısa yan yüzü ve alt yüzü anathyrosisli, arka yüzü kaba yonuludur. Üst yüzde zıvana yuvaları ve itme oyukları vardır. Ön yüzü ve kısa sağ yan yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde, yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alttan sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme yüzeyseldir ve çizgiler yumuşak verilmiştir.

Katalog No : 33
Envanter No : AG8
Uzunluk : 114cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 74cm
Üst G. : 96cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, pronaos batı duvarı üstünde
Kullanım Yeri : Köşe

Arka yüzde kırılma ve köşelerde kırıklar vardır. Taç kısmı tamamen, taç altında yer alan bezeme ise kısmen kırıktır ve tahrip olmuş durumdadır.

Üst yüz ve kısa yan yüz anathyrosisli, arka yüz kaba yonuludur. Üst yüzde zıvana yuvaları ve itme oyukları vardır. Ön yüzü ve kısa sağ yan yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme, alttan sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezemede sert hatlar hakimdir ve bezeme derin verilmiştir.

Katalog No : 34
Envanter No : AD1
Uzunluk : 116cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : ?cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, pronaos kuzey-doğu duvarına 2.30 m uzakta
Kullanım Yeri : Köşe

Üst yüzde, köşelerde ve alt yüzde kırıklar vardır. Taç kısmı büyük oranda kırıktır ve bezemelerde tahribat görülür.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüz anathyrosisli, arka yüz kaba yonuludur.Üst yüzde kenet yuvaları vardır. Ön yüzü ve sağ kısa yan yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde kapalı Lotus-Palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alttan sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme fazla sert olmayan hatlar taşır ve oldukça derin verilmiştir.

Katalog No : 35
Envanter No : Bilinmiyor X3
Uzunluk : 114cm
Yükseklik : 62 cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Bilinmiyor
Kullanım Yeri : Köşe

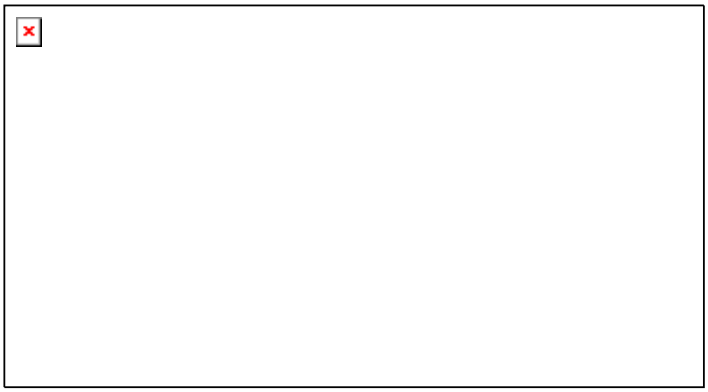

Sol kısa yüz, üst ve alt yüz köşelerinde kırılmalar vardır. Taç kısmı hemen hemen tamamen kırık ve tahriptir. Ön yüz bezemesi ve kısa yan yüzde yer alan fascia sol taraftan kırıktır ve fascia üzerinde yer alan bezeme tahrip olmuş durumdadır.

Blok üst yüzü anathyrosisli, alt yüzü kaba yonuludur. Ön yüzü ve kısa sağ yan yüzü, iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alttan sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme sert hatlardan oluşur ve fazla yüzeysel olmayan bir derinlikte verilmiştir.

Blok üzerinde yer alan de lotus ve palmet bezemelerinin bir kısmı yivli iken bir kısmı yivsizdir. Bu durum bezemenin yarım kalmış olduğunu göstermektedir. Ayrıca alt yüzünün de anathyrosisli olmaması bloğun yarım kalmış olduğunu gösterir.

Katalog No : 36
Envanter No : AK6
Uzunluk : 136cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 90cm
Buluntu Yeri : Naos içi, naos kuzey-doğu köşeye 0.20 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos duvarı

Üst yüzde, alt yüzde köşelerde ve kenarlarda kırılmalar vardır. Taç kısmı tamamen kırıktır. Bezeme üst noktalardan kırık ve tahrip olmuş durumdadır.

Üst yüz ve kısa yan yüzler ve alt yüz anathyrosisli, arka yüz kaba yonuludur. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu, inci-payet dizisi, birinci fascia üzeri yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi işlidir. Bu bezeme alttan sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme oldukça sert hatlardan oluşmuştur.

Katalog No : 37
Envanter No : AK18
Uzunluk : 134cm
Yükseklik : 66cm
Alt G. : 78cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın kuzeyi, naos kuzey duvarına 2.30 m uzakta
Kullanım Yeri :

Sol kısa yan yüzde, ön yüzde kenarlarda, arka yüzde ve köşelerde kırılmalar vardır. Taç kısmı tamamen kırıktır. Bezeme sol taraftan kırıktır ve kısmen tahrip durumdadır.

Kısa yan yüzler anathyrosisli, arka yüz ve alt yüz kaba yonuludur. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alttan sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemsizdir. Ön yüzde bezemenin altında kaldırma tutamağı vardır.[122] Bezeme sert hatlara sahiptir ve derin işlenmiştir.

[122] Kaldırma tutamağı blokları kaldırıp konulması gereken yere taşımaya yarar ve işlevi bittikten sonra tıraşlanır. Burada ise tıraşlanmadığını görüyoruz. Bu durum bize bu bloğun henüz tam olarak bitmediğini göstermektedir.

Katalog No : 38
Envanter No : AD33
Uzunluk :130cm
Yükseklik : 66cm
Alt G. : 79cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos doğu duvarına 3.90 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos doğu duvarı

Blok arka yüzünde, üst yüzünde ve kısa yan yüzlerinde kırıklar vardır. Arka yüzde oyuklar oluşmuştur.

Arka yüzü, alt yüzü ve üst yüzü kaba yonuludur. Kısa yan yüzleri anathyrosislidir. Arazi üzerinde bezeme toprak yüzeyine gelecek şekilde yerleştirilmiştir. Bu nedenle bezeme hakkında bir şey söyleyemiyoruz. Alt ve üst yüzünün kaba yonulu olması bloğun yarım kaldığını göstermektedir.

Katalog No : 39
Envanter No : AG21
Uzunluk : 130cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : ?cm
Buluntu Yeri : Naos ortası
Kullanım Yeri : Naos duvarı

Blok üst yüzünde, alt yüzde ve kısa yan kenarlarda kırılmalar vardır. Taç kısmı tamamen kırıktır. Taç kısmı altında yer alan bezemede ise sol taraftan ve üstlerden kırıktır.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüzleri anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bezeme alttan sarmallarla bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme fazla sert olmayan hatlara sahiptir ve yüzeysel işlenmiştir.

Katalog No : 40
Envanter No : AG12
Uzunluk : 130cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 74cm
Üst G. : 100 cm
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, pronaos güney-doğu köşeye, 6.50 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos duvarı

Alt yüzün sol tarafında büyük bir kırık vardır. Üst yüzde, sol kısa yan yüzde, köşelerde ve kenarlarda kırıklar vardır. Taç kısmı tamamen kırıktır. Bezeme kısmen kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz ve kısa yan yüzler anathyrosisli, arka yüz kaba yonuludur. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme fazla sert olmayan hatlara sahiptir ve yüzeysel işlenmiştir.

Katalog No : 41
Envanter No : AD12
Uzunluk : 127cm
Yükseklik : 67cm
Alt G. : 78cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Naos içi, naos doğu duvarına 1.10 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos doğu duvarı

Köşelerde ve üst yüzde kırılmalar vardır. Bezeme taç kısmında kırık oluşmuştur. Bezeme yüzeyinde tahribat görülmektedir.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Arka yüz kaba yonulu işlenmiştir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme fazla sert olmayan hatlara sahiptir ve oldukça yüzeysel işlenmiştir.

Katalog No : 42
Envanter No : AD7
Uzunluk : 125 cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 90 cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos doğu duvarına 0.10 m mesafede
Kullanım Yeri : Naos doğu duvarı

Köşelerde ve kenarlarda küçük kırılmalar vardır. Taç Kısmı kısmen kırık ve tahrip durumdadır. Bezeme yüzeyinde küçük kırıklar oluşmuş ve yer yer tahribat görülmektedir.

Alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosisli, arka yüz kaba yonuludur. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus- kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alttan sarmallarla birbirine bağlanmaktadır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme sert hatlara sahiptir ve derin işlenmiştir.

Katalog No : 43
Envanter No : AG35
Uzunluk : 122cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 73cm
Üst G. : 90cm
Buluntu Yeri : Naos içi, naos batı duvarına 1.80 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos duvarı

Üst yüzde, kısa yan yüzlerde ve köşelerde küçük kırıklar vardır. Taç kısmı yer yer kırık ve tahriptir. Bezeme kenarlarında küçük kırıklar görülür.

Kısa yan yüzleri anathyrosisli, arka yüzü ve üst yüzü kaba yonuludur. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde, yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme sert hatlara sahiptir. Bezemede yer alan palmet motiflerinden bazıları yivli iken bazıları yivsizdir. Bu durum ve üst yüzün kaba yonulu olması bloğun yarım kaldığını gösterir. Bezeme sert hatlara sahiptir ve derin işlenmiştir.

Katalog No : 44
Envanter No : AG30
Uzunluk : 120cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 90cm
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, pronaos arası, pronaos güney-doğu köşeye 2.80 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos duvarı

Blok kenarlarında, üst yüzde ve arka yüzde küçük kırılmalar vardır. Bezeme taç kısmında daha fazla olmak üzere, kısmen kırık ve tahrip olmuş durumdadır.

Üst yüzü, kısa yan yüzleri anathyrosisli, arka yüzü kaba yonuludur. Üst yüzde iteleme oyukları vardır. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alttan sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme fazla sert ve yüzeysel olmayan hatlara sahiptir.

Katalog No : 45
Envanter No : AG25
Uzunluk : 118cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 74cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, pronaos güney-batı köşeye 8.40 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos duvarı.

Üst yüzde ve kısa yan yüzlerde kırıklar vardır. Taç kısmı tamamen tahrip ve kırıktır. Bezeme yüzeyinde yer yer kırıklar görülür.

Üst yüz ve kısa yan yüzler anathyrosisli, arka yüz kaba yonuludur. Üst yüzde zıvana yuvaları ve iteleme oyukları vardır. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme sert hatlara sahiptir ve derin işlenmiştir.

Katalog No : 46
Envanter No : AG32
Uzunluk : 120cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 76cm
Üst G. : 97cm
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, pronaos güney-batı köşeye 2.80 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos batı duvarı

Sol kısa yan yüzde, blok arkasında, üst yüzde ve köşelerde kırıklar vardır. Taç kısmı yer yer kırık ve tahribat durumdadır. Bezeme kenarlarında kırıklar görülür.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosisli, arka yüz kaba yonuludur. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme sert hatlara sahiptir ve derin işlenmiştir.

Katalog No : 47
Envanter No : AG13
Uzunluk : 118cm
Yükseklik : 61cm
Alt G. : 79cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri :Pronaos batı duvarı üzeri
Kullanım Yeri : Naos duvarı

Üst yüzde, sağ kısa yan yüzde, köşelerde ve kenarlarda kırıklar vardır. Taç kısmı büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır. Bezeme kenarlardan kırıktır ve bezeme yüzeyi tahriptir.

Üst yüz ve kısa yan yüzler ve alt yüz anathyrosisli, arka yüz kaba yonuludur. Üst yüzde zıvana yuvaları ve itme oyukları vardır. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme sert olmayan hatlara sahiptir ve yüzeysel işlenmiştir.

Katalog No : 48
Envanter No : AD9
Uzunluk : 118 cm
Yükseklik : 63cm
Alt G. : 78cm
Üst G. : 97cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos güney-doğu köşeye 1.95 m uzakta
Pronaos batı duvarı yanı
Kullanım Yeri : Naos duvarı

Köşelerde, kenarlarda üst ve arka yüzde kırılmalar vardır. Taç kısmındaki bezeme kırıktır ve yüzeyinde tahribat görülmektedir.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosisli, arka yüz kaba yonuludur. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemsizdir. Bezeme sert hatlara hakimdir ve derin işlenmiştir.

Katalog No : 49
Envanter No : AG20
Uzunluk : 116 cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 80cm
Üst G. : 90 cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, pronaos güney-batı köşeye 2.05 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos veya pronaos batı duvarı

Sağ kısa yan yüzde, üst yüzde, arka yüzde ve köşelerde kırılmalar vardır. Bezeme üzerinde küçük kırılmalar ve tahribat görülür.

Üst yüzü ve arka yüzü kaba yonulu, kısa yan yüzü anathyrosislidir. Üst yüzde kenet yuvası ve itme oyukları bulunmaktadır. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme yumuşak hatlara sahiptir ve yüzeysel işlenmiştir.

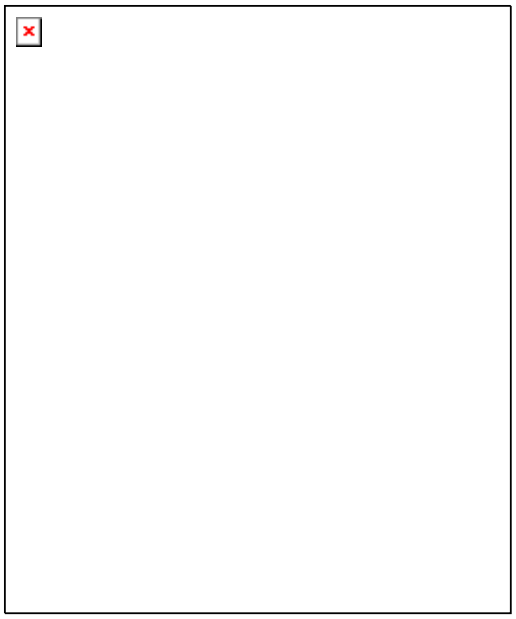
Katalog No : 50
Envanter No : AB2
Uzunluk : 114cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, naos batı duvarına 0.30 m uzakta
Kullanım Yeri :

Kısa yan yüzlerde küçük kırıklar vardır. Taç kısmı kırık ve tahribat durumdadır.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosisli, arka yüz kaba yonuludur. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme sert hatlara sahiptir ve yüzeysel işlenmiştir.

Katalog No : 51
Envanter No : AG33
Uzunluk : 105cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 78cm
Üst G. : 98 cm
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, pronaos güney-batı köşeye 1.40 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos batı duvarı

Sağ kısa yan yüzü kırıktır, üst yüzünde, alt yüzde ve köşelerde kırılmalar vardır. Taç kısmı yer yer kırık ve tahrip durumdadır. Bezeme sağ taraftan kırıktır ve üzerinde tahribat görülür.

Üst yüzü, kısa yan yüzleri ve alt yüzü anathyrosisli, arka yüzü kaba yonuludur. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme yumuşak hatlara sahiptir ve yüzeysel işlenmiştir.

Katalog No : 52
Envanter No : AB6
Uzunluk : 104cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 79cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Naos batı duvar yanı (içten), naos batı duvarına 0.30 m mesafede
Kullanım Yeri: Naos veya pronaos batı duvarı

Sağ kısa yan yüz ve köşelerde kırık vardır. Taç kısmı büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır. Bezeme kenarlardan kırık ve tahrip durumdadır.

Alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme fazla sert olmayan hatlara sahiptir ve derin işlenmiştir.

Katalog No : 53
Envanter No : AD9524
Uzunluk : 94cm
Yükseklik : 62 cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos doğu duvarına 5.70 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos doğu duvarı

Köşelerde kırılmalar vardır. Taç kısmı büyük oranda kırıktır.

Üst yüz ve kısa yan yüzler anathyrosisli, arka yüz kaba yonuludur. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme fazla sert ve yüzeysel olmayan hatlara sahiptir.

Katalog No : 54
Envanter No : AB26
Uzunluk : 84cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 76cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, naos güney-batı köşeye 8.40 m uzakta
Kullanım Yeri: Naos veya pronaos batı duvarı

Üst yüzde, alt yüzde ve köşelerde kırıklar vardır.

Kısa yan yüz ve alt yüz anathyrosisli, arka yüz kaba yonuludur. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alttan sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme yumuşak hatlara sahiptir ve yüzeysel işlenmiştir.

Katalog No : 55
Envanter No : AG24
Uzunluk : 85cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 77cm
Üst G. : 96cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, Pronaos güney-batı köşeye 8.7 0 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos kuzey duvarı.

Kırık parça. Sağ kısa yan yüzü kırıktır. Taç kısmı oldukça tahrip durumdadır. Bezeme yüzeyinde tahribat görülmektedir.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüz anathyrosisli, alt yüzü kaba yonuludur. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme yumuşak hatlara sahiptir ve yüzeysel işlenmiştir.

Katalog No : 56 Envanter No : AD32 Uzunluk : 105cm Yükseklik : 66cm Alt G. : 79cm Üst G. : 100cm Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos doğu duvarına 2.40 m uzakta Kullanım Yeri : Naos veya doğu duvarı	

Kırık parça, kısa yan yüz ve alt yüz anathyrosisli, alt yüz kaba yonuludur.

Katalog No : 57
Envanter No : AB20A
Uzunluk : 76cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : ?cm
Üst G. : ?cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, naos batı duvarına 0.95 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos batı duvarı

Kırık parça. Her iki kısa yüzde, arka yüzde ve üst yüzde kırılma vardır.

Üst yüz anathyrosisli, arka yüz kaba yonuludur. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu dizisi işlidir. Taç kısımda ion kymationundan sonra, birinci fasciaya geçişte, işlenmemiş ince bir şerit vardır[123]. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme fazla sert olmayan hatlara sahiptir ve derin işlenmiştir.

[123] İşlenmemiş ince şeritli alana inci-payet dizisi işleniyor olmalıdır. İnci-payetin olmaması bezemenin yarım kaldığını gösterir.

Katalog No : 58
Envanter No : AB20B
Uzunluk : 40cm
Yükseklik : 62cm
Alt G. : 79cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, naos batı duvarına 0.95 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos batı duvarı

Kırık parça. Köşelerde, kısa yan yüzlerde ve alt yüzde kırık vardır.

Arka yüz kaba yonulu, üst yüz anathyrosislidir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme fazla sert olmayan hatlara sahiptir ve derin işlenmiştir.

AB20A da olduğu gibi, taç kısmında ion kymationundan sonra, birinci fasciaya geçişte, işlenmemiş ince bir şerit vardır. Bu parçalar yan yana bulunmuşlardır. AB20A ve AB20B aynı bloğa ait parçalar olmalıdır.

Katalog No : 59
Envanter No : AD31
Uzunluk : 47cm
Yükseklik : 66cm
Alt G. : 79cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos doğu duvarına 13.80 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos doğu duvarı

Kırık parça. Sol kısa yan yüz kırıktır. Taç kısmı kısmen kırık ve tahriptir.

Üst yüz ve alt yüz anathyrosisli, kısa yan yüz ve arka yüz kaba yonuludur. Alt yüzde 7cm den sonra i çeri doğru 6cm derinlikte bir kanal görülmektedir. Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Birinci fascia üzerinde yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi vardır. Bu bezeme alttan sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Bezeme fazla sert olmayan hatlara sahiptir ve derin işlenmiştir.

Ön ve Arka Yüzü İki Fascialı Duvar Arşitravları

Katalog No : 60
Envanter No : AG29B
Uzunluk : 277cm
Yükseklik : 70cm
Alt G. : 74cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın Güneyi, Pronaos doğu duvarı yanı (içten)
Kullanım Yeri: Pronaos önü, doğu köşe

Ön yüzün sol tarafında, oldukça büyük bir kırık vardır. Ayrıca Kenarlarda ve köşelerde kırıklar görülür. Kısa yan tarafın taç kısmı tamamen, uzun tarafın taç kısmı ise, kısmen kırıktır.

Her iki tarafı da iki fascialıdır ve taç kısmı ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Ön yüzde, fascialar üzerinde bir yazıt bulunmaktadır. Bu yazıt üst fasciada üç satır, alt fasciada tek satırdır. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarlarında inci-payet dizisi vardır. İnci payetler oldukça yüzeysel işlenmiştir.

Yazıtın Çevirisi; Vaadetti ve tiyatro ile pronaos'un onarımına on bin drakhme verdi.

Katalog No : 61
Envanter No : AG10
Uzunluk : 255cm
Yükseklik : 70cm
Alt G. : 74cm
Üst G. : ?cm
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, Pronaos doğu duvarından 5.00 m uzakta
Kullanım Yeri : Anteler arası

Kısa yan yüzlerden biri kırıktır. Bezemeli yüzeylerin taç kısmı tamamen kırık ve tahrip durumdadır.

Kırık olan kısa yan yüz anathyrosislidir. Her iki uzun yüz ve kısa yüzlerden biri Ön yüzü iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu, inci-payet dizisi, birinci fascia üzeri yarı açık lotus-kapalı palmet bezemesi işlidir. Bu bezeme alt kısımlarından sarmallarla birbirine bağlanır. İkinci fascia bezemesizdir. Arka yüz üç fascialıdır. Fascia geçişlerinde inci-payet dizisi işlenmiştir. Blok alt kısmı sofitlidir. Sofit kenarlarında inci-payet dizisi vardır.

Katalog No : 62
Envanter No : AG1
Uzunluk : 143
Yükseklik : 70
Alt G. : 72
Üst G. : 100
Buluntu Yeri : Tapınağın Güneyi, Pronaos batı duvarından 2.00 m uzakta
Kullanım Yeri : Pronaos önü batı köşe

Yaklaşık olarak ortasından kırıktır. Ayrıca köşelerde ve alt yüzde küçük kırılmalar vardır. Bezeme yer yer kırık ve tahrip durumdadır. Üst yüz kaba yonulu, sağ kısa yan yüz anathyrosislidir. Arşitrav üst yüzünde zıvana yuvaları, itme oyukları ve kenarlarda kenet yuvaları bulunmaktadır.

Her iki tarafı da iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Ön yüzde fascialar üzerinde, iki satır olmak üzere toplam dört satırdan oluşan bir yazıt görülmektedir Alt yüz sofitli işlenmiştir. Yüzeysel işlenmiş sofit kenarında inci-payet dizisi görülmektedir.

Yazıtın Çevirisi; Philippos'un torunu, Menelaos'un oğlu Hierakomeli Khrysaor, Hekate'nin rahibi, ve Paionios'un kızı Koraialı rahibe Panphile vaadettiler ve rahiplik zamanında Augustus tapınağı'nın ve Hekate'nin sunuları için yurttaşların her birine onar drakhme, meclis üyelerine altı bin drakhme, kentte ve bölgede oturan diğer insanlara ise beşer drakhme verdiler.

Katalog No : 63
Envanter No : AD3
Uzunluk : 143
Yükseklik : 72
Alt G. : 72
Üst G. : 100
Buluntu Yeri : Tapınağın Kuzeyi Naos doğu köşesinden 2.45 m uzakta
Kullanım Yeri: Köşe

Üstte, kenarlarda ve köşelerde kırılmalar vardır. Taç kısımları büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüzlerden biri anathyrosislidir. Üst yüzde oyuklar vardır. Bu oyuklar oldukça büyük olup formları bozuktur. Oyukların mevcut durumu tahribat sonucu oluşmuş olmalıdır. İki uzun taraf ve bir kısa yan taraf iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 64
Envanter No : AG9
Uzunluk : 130
Yükseklik : 71
Alt G. : 72
Üst G. : 100
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, Pronaos batı köşesinden 4.80 m uzakta
Kullanım Yeri : Köşe

Köşelerde ve kenarlarda küçük kırılmalar vardır. Kısa yan yüzün taç kısmı tamamen kırıktır. Diğer taraflarda ise bezeme yer yer kırık ve tahrip durumdadır.

Dönüşü sağlayacak diğer arşitrav bloğunun oturacağı kısım ile alt ve kısa yan yüz anathyrosislidir. Üst yüz kaba yonuludur ve üzerinde iki adet zıvana yuvası bulunmaktadır. Kısa yan yüzlerden ve uzun yüzlerden biri tamamen diğer uzun yüzün ise diğerinin üçte biri iki fascialıdır ve taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 65
Envanter No : AD27
Uzunluk : 94cm
Yükseklik : 69cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, Pronaos doğu köşesinden 3.50 m uzakta
Kullanım Yeri : Köşe

Köşelerde ve kenarlarda kırıklar vardır. Kısa tarafın taç kısmı tamamen, uzun tarafın bezemesi ve taç kısmı ise yer yer kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Kısa yan yüzlerden ve uzun yüzlerden biri tamamen, diğer uzun yüz ise üçte biri oranında iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci dizisi işlidir. . Fascialar bezemesizdir.

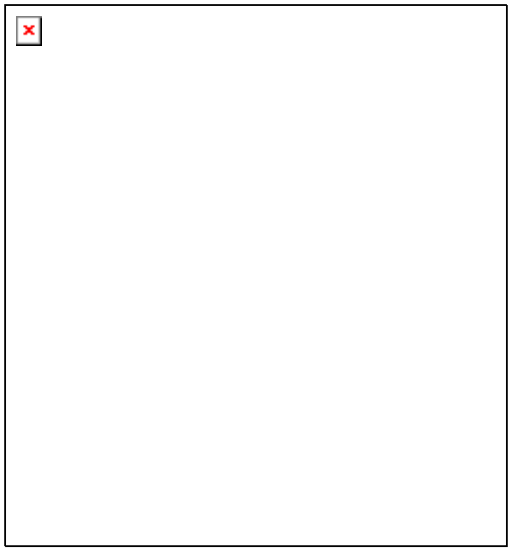
Katalog No : 66
Envanter No : AD10
Uzunluk : 80cm
Yükseklik : 69cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Naos içi, naos doğu duvarına bitişik, naos doğu duvarından 4.40 m uzakta
Kullanım Yeri: Pronaos Doğu duvarı

Köşelerde, kısa yan yüzlerde ve alt yüzde kırılmalar vardır. Taç kısmında kırılma ve tahribat görülmektedir.

Alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Üst yüz kaba yonuludur ve 16cm x 13cm ölçülerinde ve 7.5cm derinliğinde büyük bir zıvana oyuğu vardır. Kısa yan yüzlerden birinde ince yonulu alanlar üzerine kanallar açılmıştır ve uç noktalarında küçük boyutlu zıvana yuvaları bulunmaktadır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir ve kenarında palmet motifi vardır. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 67
Envanter No : AD28
Uzunluk : 67cm
Yükseklik :70 cm
Alt G. : 71cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, pronaos doğu duvarından 5.20 m uzakta
Kullanım Yeri : Köşe

Üstte, kenarlarda ve köşelerde kırıklar vardır. Taç kısmı yer yer kırık ve tahrip durumdadır.

Alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosisli, üst yüz kaba yonuludur. Uzun yüzlerden biri tamamen, resimde görülen tarafın ise yarısı iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir ve kenarında yarım bir palmet bezemesi vardır. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 68
Envanter No : AG19
Uzunluk : 232cm
Yükseklik : 69cm
Alt G. :72cm
Üst G. :98cm
Buluntu Yeri : Naos kapı arası, naos güney-kapısı batı köşeden 2.20 m uzakta
Kullanım Yeri : Pronaos duvarı

Köşelerde, kısa yan yüzlerde ve kenarlarda kırıklar vardır. Taç kısmı büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz kaba yonulu, kısa yan yüzler anathyrosisli, alt yüz ince yonuludur. Üst yüzde, itme oyukları, zıvana yuvası ve kısa kenarlara gelecek şekilde oyulmuş, kenet yuvaları vardır. Bloğun üst yüzünde 5cm x 2cm ölçüsündeki zıvana yuvası içinde kurşun kalıntıları hala belli olmaktadır. Bkz. (Res.5,6) Kısa yan yüzde ince yonulu alan üzerinde kanallar bulunmaktadır. Bu kanalların uçlarına zıvana yuvaları yapılmıştır. Ön ve arka yüz iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir. Her iki yüzde de, birinci fascia üzerinde, bloğun orta noktasına denk gelecek şekilde oyuklar yapılmıştır. Bu oyuklar daha geç bir devirde arşitrav bloğunun başka bir yapıda kullanılması amacı için açılmış olmalıdır.

Katalog No : 69
Envanter No : AG4
Uzunluk : 232cm
Yükseklik : 69cm
Alt G. :72cm
Üst G. :98cm
Buluntu Yeri :Tapınağın güneyi, pronaos batı duvar yanı (içten), pronaos batı köşesine 0.80 m uzakta
Kullanım Yeri: Anta duvarları

Kısa yan yüzlerinde ve kenarlarında ve üst yüzde kırıklar bulunmaktadır. Taç kısmı kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz kaba yonulu, alt yüz ince yonulu, kısa yan yüzler anathyrosislidir.. Bu arşitrav bloğu üst yüzünde aynı zamanda itme oyuklarına da sahiptir. Yan yüzlerden birinde ise ince yonulu alan üzerinde kanallar bulunmaktadır. Kanal uçlarında kenet yuvaları görülmektedir. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Bu arşitrav bloğu üst yüzünün kaba yonulu alt yüzeyinin ise ince yonulu olması ve alttan birinci fascia üzerindeki oyuklar açısından AG19 ile benzerdir. Blok üst yüzü tamamlanmamış olmalıdır. Blok altının ince yonulu olması düşündürücüdür. Muhtemelen naos girişinde, kapının her iki yanına gelecek şekilde yerleştirilmişlerdir. Amaç pronaos önüne yerleştirilen arşitrav blokları ile paralellik oluşturmak olmalı idi.

Katalog No : 70
Envanter No : AB9
Uzunluk : 143cm
Yükseklik : 70cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, naos batı köşesine 2.10 m uzakta
Kullanım Yeri :

Köşelerde ve kenarlarda küçük kırılmalar vardır. Taç kısmı, köşelerden kırık ve tahrip olmakla birlikte genel olarak sağlamdır.

Alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Kısa yan yüzlerden birinde ince yonulu alan üzerinde kanallar bulunmaktadır. Kanal uçlarında zıvana yuvaları vardır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 71
Envanter No : AD9525
Uzunluk : 119cm
Yükseklik : 71cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Belli Değil
Kullanım Yeri :

Köşelerde kırılmalar vardır. Taç kısmı yanlardan kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Üst yüzde zıvana oyuğu ve itme delikleri görülmektedir. Yan yüzlerden birinde, ince yonulu alan üzerine birer kanal açılmıştır. Kanal uçlarında zıvana yuvaları vardır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir. İkinci fascia üzerinde bir oyuk görülmektedir. Bu oyuğun ölçüleri 12cm x 3cm'dir. Muhtemelen Daha sonraki bir dönemde yapılmış olmalıdır.

Katalog No : 72
Envanter No : AB10
Uzunluk : 115cm
Yükseklik : 72cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, naos batı duvarına 2.00 m uzakta
Kullanım Yeri: Pronaos duvarı

Alt yüzey kenarında ve köşelerde kırılmalar vardır. Alttan birinci fascia üzerinde çatlaklar görülmektedir. Taç kısmı kırık ve tahrip olmakla birlikte, genel olarak sağlamdır.

Üst yüz ince yonulu, alt yüz anathyrosislidir. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir. Bu arşitrav bloğunda taç kısmında yer alan ion kymationu ve inci dizisi farklı tipolojik özellikler göstermektedir. Muhtemelen farklı ustalar tarafından yapılmıştır.

Katalog No : 73
Envanter No : AD8
Uzunluk : 115cm
Yükseklik : 71cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu,
Naos doğu duvarına 0.20 m mesafede
Kullanım Yeri : Pronaos doğu duvarı

Kısa yan yüzlerde, köşelerde ve kenarlarda kırıklar vardır. Fascialar üzerinde kırıklar ve çatlaklar oluşmuştur.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Yan yüzde ince yonulu alan üzerine kanal açılmıştır. Kanal uçlarında zıvana yuvaları vardır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısımlarında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 74
Envanter No : AD14
Uzunluk : 114cm
Yükseklik : 71cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Pronaos içi, pronaos doğu duvarına bitişik
Kullanım Yeri : Anta Duvarları

Köşelerde ve kenarlarda kırıklar vardır. Üstten birinci fascia üzerinde kırık görülür. Arşitrav taç kısmı yer yer kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz kaba yonulu, kısa yan yüz ve alt yüz anathyrosislidir. Kısa yan yüzde, ince yonulu alan üzerinde kanallar vardır. Kanal uçlarında zıvana yuvaları bulunmaktadır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 75
Envanter No : AB3
Uzunluk : 112cm
Yükseklik : 69cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, naos batı duvarına 0.70 m uzakta
Kullanım Yeri : Pronaos duvarı

Köşelerde, kenarlarda ve üst yüzde küçük kırıklar vardır. Taç kısmı bir tarafta oldukça sağlam, diğer tarafta kırıktır ve tahrip durumdadır.

Alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Yan yüzlerden birinde ince yonulu alan üzerinde kanallar bulunmaktadır. Kanal uçlarında zıvana yuvaları vardır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 76
Envanter No : AG18
Uzunluk : 105cm
Yükseklik : 69cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Bilinmiyor.
Kullanım Yeri :

Köşelerde ve fascia kenarında kırıklar vardır. Taç kısmı yer yer kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Yan yüzlerden birinde ince yonulu alan üzerine kanallar açılmıştır. Kanal uçlarında zıvana yuvaları bulunmaktadır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 77
Envanter No : AB7
Uzunluk : 105cm
Yükseklik : 69cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Naos batı duvar yanı (içten), naos kuzey duvarına 1.20 m uzakta
Kullanım Yeri : Pronaos Duvarı

Köşelerde kırıklar vardır. Taç kısmı büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz kaba yonulu, alt yüz ve kısa yan yüz anathyrosislidir. Kısa yan yüzde ince yonulu alan üzerinde kanallar bulunmaktadır. Kanal uçlarında zıvana yuvaları vardır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 78
Envanter No : AG6
Uzunluk : 98cm
Yükseklik : 70cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, naos batı duvarına 0.40 m, naos kuzey-doğu köşeye 1.20 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos kuzey duvarı

Köşelerde, blok alt yüzü kenarında, üst yüzde ve kısa yan yüzde kırıklar bulunmaktadır.

Üst yüz ince yonulu, kısa yan yüzler ve alt yüz anathyrosislidir. Yan yüzlerden birinde ince yonulu alan üzerinde kanallar, kanal uçlarında kenet yuvaları bulunmaktadır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir. Birinci fascia üzerinde birbirine yakın boyutta oyuklar vardır. Bu oyuklar birinci fascianın alt kenarından 4cm yukarıda, 10-12cm aralıklarla yer alırlar.

Katalog No : 79
Envanter No : AD17
Uzunluk : 95cm
Yükseklik : 70cm
Alt G. : 70cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, pronaos güney-doğu köşeye 1.70 m uzakta
Kullanım Yeri : Pronaos duvarı

Üst yüz büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır. Kısa yan yüzde ve fascialarda kırıklar bulunmaktadır. Taç kısmı büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır.

Kısa yan yüzler anathyrosislidir. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 80
Envanter No : AD4
Uzunluk : 89cm
Yükseklik : 69cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos kuzey-doğu köşeye 1.20 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos kuzey duvarı

Kenarlarda, köşelerde ve üst yüzde kırılmalar vardır. Taç kısmı büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Kısa yan yüzlerden birinde ince yonulu alanlar üzerinde kanallar vardır.. Kanal uç noktalarında zıvana yuvaları bulunmaktadır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısımlarında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 81
Envanter No : AB4
Uzunluk : 86cm
Yükseklik : 68cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, naos doğu duvarına 0.80 m uzakta
Kullanım Yeri : Pronaos duvarı

Köşelerde, kenarlarda ve alt yüzde küçük kırıklar vardır. Taç kısmı, bir tarafta oldukça fazla kırık ve tahrip durumdadır.

Alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Yan yüzlerden birinde ince yonulu alan üzerinde kanallar vardır. Kanal uçlarında zıvana yuvaları yapılmıştır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 82
Envanter No : AK5
Uzunluk : 86cm
Yükseklik : 68cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın kuzeyi, naos kuzey duvarına 1.40 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos kuzey duvarı

Alt yüzde ve kısa yan yüzlerde büyük oranda kırılma mevcuttur. Köşelerde ve kenarlarda kırılmalar görülür. Bir tarafın taç kısmı tamamen kırıktır, diğer taraf ise büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır.

Alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Yan yüzlerden birinde ince yonulu alan üzerinde kanallar bulunmaktadır. Kanal uçlarında zıvana yuvaları vardı. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 83
Envanter No : AG5
Uzunluk : 84cm
Yükseklik : 70cm
Alt G. : 71cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, pronaos batı duvarına 0.30 m uzakta
Kullanım Yeri : Pronaos Duvarı

Köşelerde, kenarlarda, alt yüzde ve fascia üzerinde kırılma vardır. Taç kısmı büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Yan yüzlerden birinde ince yonulu alan üzerinde kanallar vardır. Kanal uçlarında zıvana yuvaları bulunmaktadır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 84
Envanter No : AD6
Uzunluk : 81cm
Yükseklik : 70cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos doğu duvarına 0.40 m uzakta
Kullanım Yeri : Pronaos duvarı.

Kısa yan yüzde üçgen oluşturan büyük bir kırık görülmektedir. Köşelerde ve kenarlarda kırılmalar bulunmaktadır. Taç kısmı büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır.

Kısa yan yüzler ve alt yüz anathyrosislidir. Kısa yan yüzlerden birinde ince yonulu alanlar üzerine kanallar açılmıştır. Kanal uç noktalarında zıvana yuvaları görülmektedir.

Ön ve arka yüzleri iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet bezemesi işlidir. Fascia yüzleri bezemesizdir.

Katalog No : 85
Envanter No : AD15
Uzunluk : 81cm
Yükseklik : 70cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, pronaos doğu duvarına 0.95 m uzakta
Kullanım Yeri : Pronaos doğu duvarı

Kısan yan yüzlerde, köşelerde ve kenarlarda kırıklar vardır. Bir tarafın taç kısmı tamamen kırıktır, diğer taraf büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Üst yüzde iteleme oyuğu vardır. Yan yüzlerden birinde ince yonulu alan üzerine kanallar açılmıştır. Kanal uçlarında zıvana oyukları görülmektedir. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 86
Envanter No : AK16
Uzunluk : 78cm
Yükseklik : 72cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 100cm
Buluntu Yeri : Tapınağın kuzeyi, naos kuzey duvarına 5.90 m uzakta
Kullanım Yeri : Naos, kuzey duvarı

Köşelerde ve kenarlarda küçük kırıklar vardır. Taç kısmı, kısmen kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Yan yüzlerden birinde ince yonulu alan üzerinde kanallar bulunmaktadır. Kanal uçlarında zıvana yuvaları vardır. Ön ve arka yüzü

iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 87
Envanter No : AD5
Uzunluk : 77cm
Yükseklik : 72cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos doğu duvarına 1.30 m uzakta
Kullanım Yeri: Pronaos doğu duvarı

Blok enlemesine kırılmıştır, Ayrıca köşelerde, kenarlarda, alt yüzde ve kısa yan yüzlerde kırıklar vardır. Fascialar üzerinde kırılma ve çatlamalar görülür.

Üst yüz kaba yonulu, kısa yan yüzler ve alt yüz anathyrosislidir. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısımlarında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 88
Envanter No : AK3
Uzunluk : 74cm
Yükseklik : 72cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın kuzeyi, naos kuzey duvarına 1.70 m uzakta
Kullanım Yeri: Naos, kuzey duvarı

Kısa yan yüzlerde ve köşelerde kırıklar vardır. Taç kısmı, büyük oranda kırıktır ve tahrip durumdadır.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Yan yüzlerden birinde ince yonulu alan üzerinde kanallar bulunmaktadır. Kanal uçlarında zıvana yuvaları vardır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 89
Envanter No : Bilinmiyor.X1
Uzunluk : 74cm
Yükseklik : 71cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Bilinmiyor.
Kullanım Yeri:

Köşelerde ve kenarlarda küçük kırılmalar vardır. Taç kısmı kenarlardan kırıktır ve tahrip durumdadır.

Alt yüz, kısa yan yüzler ve üst yüz anathyrosislidir. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 90
Envanter No : AK9513
Uzunluk : 74cm
Yükseklik : 69cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Naos içi, naos doğu duvarına bitişik,
naos doğu duvarından 4.40 m uzakta

Kullanım Yeri: Pronaos Doğu duvarı

Blok köşelerinde ve kenarlarında kırılmalar vardır. Taç kısmında kısmen kırılma ve tahribat görülür.

Alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Yan yüzlerden birinde ince yonulu alan üzerinde kanallar görülür. Kanal üst noktasında kenet yuvaları vardır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 91
Envanter No : AB1
Uzunluk : 73cm
Yükseklik : 69cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın batısı, pronaos batı duvarına, 0.15 m mesafede
Kullanım Yeri:

Köşelerde ve fascialar üzerinde küçük kırıklar vardır.

Üst yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Üst yüzde iki zıvana yuvası bulunmaktadır. Bu zıvana yuvaları 6cm x 2cm ölçülerindedir. Yan yüzlerden birinde ince yonulu alanlar üzerinde kanallar açılmıştır. Kanal uçlarında zıvana oyukları vardır Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu ve inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 92
Envanter No : AD2
Uzunluk : 70cm
Yükseklik : 70cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, naos kuzey-doğu köşeye 4.60 m uzakta
Kullanım Yeri: Naos kuzey duvarı

Üst yüzde, köşelerde ve fascia üzerinde kırılmalar vardır. Taç kısmı büyük oranda kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Yan yüzlerden birinde ince yonulu alan üzerinde kanallar vardır. Bu kanalın üst ucunda kenet yuvaları bulunmaktadır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 93
Envanter No : AG9522
Uzunluk : 65cm
Yükseklik : 69cm
Alt G. : ?
Üst G. : ?
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, pronaos güney-doğu köşeye 8.20 m uzakta
Kullanım Yeri :

Üst yüzde, köşelerde, kısa sağ kırılmalar vardır. Taç kısmı ve bezeme tamamen kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüzler anathyrosislidir. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işli olmalıdır. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 94
Envanter No : AG31
Uzunluk : 70cm
Yükseklik : 70cm
Alt G. : ?cm
Üst G. : ?cm
Buluntu Yeri : Tapınağın güneyi, pronaos güney-doğu köşeye 3.80 m uzakta
Kullanım Yeri :

Blok enlemesine kırılmıştır. Kısa yan kenarı kırıktır. Taç kısmı kısmen kırık ve tahrip durumdadır.

Üst yüz, alt yüz ve kısa yan yüz anathyrosislidir. Mevcut parçanın uzun tarafı iki fascialıdır. Taç kısmı ion kymationu ve inci-payet işlidir. Fascialar bezemsizdir.

Katalog No : 95
Envanter No : AK2
Uzunluk : 63cm
Yükseklik : 69cm
Alt G. : 72cm
Üst G. : 98cm
Buluntu Yeri : Tapınağın Kuzeyi, naos kuzey duvarına 1.30 m uzakta
Kullanım Yeri : Kuzey naos duvarı

Köşelerde küçük kırılmalar vardır. Taç kısmı kırık ve tahrip durumdadır.

Kısa yan yüzler anathyrosisli, üst yüz kaba yonuludur. Yan yüzlerden birinde ince yonulu alan üzerinde kanallar vardır. Kanal üst noktasında kenet oyukları vardır. Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

Katalog No : 96
Envanter No : AD30
Uzunluk : 34cm
Yükseklik : 71cm
Alt G. : ?cm
Üst G. : ?cm
Buluntu Yeri : Tapınağın doğusu, pronaos kuzey- doğu köşeye 1.20 m uzakta
Kullanım Yeri :

Kırık parça.

Ön ve arka yüzü iki fascialıdır. Taç kısmında ion kymationu, inci-payet dizisi işlidir. Fascialar bezemesizdir.

5. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Tapınağın arşitrav blokları, buluntu durumunu gösteren planda da görüldüğü gibi, dağınık vaziyette bulunmuştur (Çiz.3). Bu blokların bir kısmı tapınak içinde, pronaos, naos ve pteroma içinde, bir kısmı ise tapınağın dışında ortaya çıkarılmıştır. Tespit edildiği kadarı ile blokların çoğunlukla ön yüzleri şiddetle yere gelerek, bezemelerin özellikle taç kısımları kırılmış ve tahrip olmuştur. İki tarafı bezemeli olan bloklarda bezeme yüzeylerindeki tahrip aynı olmayıp bir taraftaki kırılma daha fazladır. Bu durum neredeyse bu gruptaki tüm arşitrav blokları için böyledir ve arşitrav bloklarının düşme anındaki yönü ile ilgilidir. Arşitrav bloklarında yapılacak restorasyon çalışmasında, bloklar yerleştirilirken göz önünde bulundurulması gereken bir durum olmalıdır.

Bloklarda büyük oranda iri kristalli, gözenekli mermer kullanılmıştır. Mermerlerin temin edildiği ocak ya da ocaklar kesin olarak belli değildir. Ancak büyük olasılıkla Lagina'nın güneyindeki Aldağ'ın zirvesine yakın, irili ufaklı mermer ocakları, gerek Stratonikeia ve gerekse Lagina'daki yapıların malzemesini sağlamış olmalıdır. Arşitrav bloklarında, yüzeyde büyük oranda liken tabakası oluşmuştur. Oluşan bu liken tabakası özellikle bezeme alanlarını tahrip etmiştir. Genellikle kuzeye gelen yüzeyde liken tabakası daha yoğundur. Ancak kuzeyde olduğu halde, üzerinde liken tabakası oluşmayan blok sayısı da oldukça fazladır. Bu durum, tapınakta ve arşitrav bloklarında kullanılan mermerin farklı ocaklardan getirilmiş olabileceği ihtimalini akla getirmektedir. Liken oluşması daha çok gözenekli yüzeylerde görülen bir durumdur. Aynı koşullarda olmasına ve aynı yönlerde bulunmasına rağmen blokların farklı etkilenmesi, farklı mermer ocaklarının kullanılmış olma düşüncesini desteklemektedir. Gözeneksiz yüzeyde liken daha az oluşur. Burada gözenekli ve daha az gözenekli mermer kullanılmıştır.

Yapılan çalışmalar sonucunda 72 adet tam arşitrav bloğu bulunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, tam blokların dışında 24 adet yarım ve yarıma yakın ya da daha küçük boyutta arşitrav parçası bulunmaktadır. Mevcut tam bloklardan 16 arşitrav bloğu, sütun arşitravlarına aittir. Bu sütun arşitravlarından 6 tanesi köşe bloğudur. Köşe bloklarının uzunluğunun eşit olmadığı görülmüştür. Uzunlukları üstte, 275cm, 257cm ve 247cm olarak üç farklı ölçüdedir. Alt uzunlukları ise 195cm ve 192cm olarak daha az farklılık gösterir. Uzunluklardaki bu farklılık, köşe blokların oturduğu kenar ile ilgili olmalıdır. Uzun olanlar, uzun kenarlara gelen köşe bloklar, daha kısa olanlar ise kısa kenarlara gelen bloklar olmalıdır. Köşe olmayan sütun arşitravları ise 232cm ve 233cm olarak ölçülmüştür. Bu bloklardan bir tanesi 237cm gelerek farklılık gösterir. Tapınağın ön tarafındaki orta

sütunlar arasına geliyor olmalıdır. Tapınağın ölçüleri göz önünde bulundurularak sütun arşitravlarının yaklaşık 75.00m olması gerektiği tespit edilmiştir. Mevcut olan sütun arşitravlarının ise toplam uzunluğu 55.80 m gelmektedir. Bu durumda sütun arşitravlarına ait, yaklaşık 20.00m bloğunun hala gün yüzüne çıkarılmadığı anlaşılmaktadır. Ön yüzü anthemion bezemeli duvar arşitravlardan 22 tam blok tespit edilmiştir. Bunlardan 4 tanesi köşe bloktur. Tam olan arşitrav blokları 136cm ile 104cm arasında değişen uzunluklara sahiptir. Bu gruba giren arşitrav bloklarında köşe arşitravların bezeme yönleri göz önünde bulundurularak, bezemeli yüzeyin pteroma'ya gelmesi gerektiği tespit edilmiştir. Ayrıca alt yüzlerinin anathyrosisli olmaları duvar üzerine oturduklarını desteklemektedir. Bu grupta yer alan arşitravların mevcut uzunluğu 30.50m gelmektedir. Naos duvarları üzerine yaklaşık 26.00m arşitrav bloğu gelmelidir. Naos duvarları üzerine geldiklerini düşünecek olursak 4.00m kadar bir fazlalık meydana gelmektedir. Pronaos yan duvarlarında da kullanıldıklarını düşünecek olursak 6.00m'lik bloğun gün yüzüne çıkarılmadığını kabul etmek durumunda kalırız. Bu durumda hangi düşüncenin geçerli olduğu yapılacak kazı çalışmaları sonucu ortaya konacaktır. Benzer durum ön ve arka yüzü iki fascialı arşitrav blokları içinde geçerlidir. Bu arşitravlardan 33 tanesi tam bloktur. 1 tanesi yarım, 2 tanesi ise parça durumdadır. Toplam uzunlukları 40.40 m gelmektedir. Bu grupta yer alan ve ön yüzü yazıtlı olan üç büyük blok, anteler arasına gelmelidir. Bunlardan biri köşe bloktur. Diğeri ise yarım olması nedeni ile belli olmamakla birlikte muhtemelen köşe olmalıdır. Bu arşitrav bloklarının alt kısmı, sütun arşitravlarında olduğu gibi sofitli işlenmiştir. Alt yüzlerinin sofitli olması, stylobata bakan yüzünün açıkta olduğunu desteklemektedir. Fascialarının yazıtlı olması ise görünmesi kolay olan ve önemli bir noktada yer aldıklarını gösterir. Bu durum ise, bu blokların anteler arasında yer aldığı ihtimalini güçlendirmektedir. Ön ve arka yüzü iki fascialı olan diğer arşitravlar uzunluk olarak daha kısadır ve alt yüzleri anathyrosislidir. Alt yüzlerinin anathyrosisli olması duvar arşitravları olduğunu desteklemektedir. Bu durumda var olan arşitravlardan iki grup duvar arşitravı olduğu ortaya çıkmaktadır. Toplam uzunlukları naos veya pronaos üzerine gelen arşitrav uzunluğunu aşmaktadır. Bu durum bu arşitravların fazla olan kısmının nerede kullanıldığı sorusunu aklımıza getirmektedir. Tapınağın değişik zamanlarda onarım gördüğü bilinmektedir. Acaba bu onarımlar sırasında bu gruplardan biri tercih edilerek diğer grubun kullanılmaması mı düşünüldü. Bunlar arşitrav bloklarında var olan problemler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu blokların buluntu durumları göz önünde bulundurulduğunda dağınık oldukları görülmektedir. Bloklar Tapınağın dışında ya da içinde, naos ya da pronaos duvarları arasında dağınık vaziyette bulunmuşlardır. Bu kadar dağınık bulunmaları

bu iki grubunda kullanıldığını göstermektedir. Eğer bu gruplardan biri tercih edilip diğer grubun kullanılmaması düşünüldü ise bile, bu düşünce gerçekleştirilememiş olmalıdır. Dağınık durumda olmaları bunu destekler niteliktedir. Diğer bir düşünce ise, bu bloklardan bir grubunun başka bir yapıya ait olma ihtimalidir. Fakat dağınık olmaları ve her iki grubunda karışık bir şekilde bulunmuş olması bu düşünceyi pek geçerli kılmamaktadır.

Blokların bir kısmı tam olarak işlenmemiş yarım kalmıştır. Kaldırma tutamağı hala yerinde olan bloklar bulunmaktadır. Bezeme yüzeyinde yarım kalmış bezemeler dikkati çekmektedir. Üst kısımları anathyrosisli olması gerekirken, kaba yonulu olarak bırakılan bloklar vardır. Blokların alt genişliği, üst genişliği ve yüksekliği hepsinde aynı değildir. Sütun arşitravlarında alt genişlik 60cm, 61cm, 65cm ve 66cm; üst genişlik 96cm, 98cm, 100cm ve 105cm arasında değişmektedir. Yükseklik ise 60cm ve 61cm gelerek fazla değişiklik göstermez. Tek tarafı bezemeli duvar arşitravlarında alt genişlik 70cm, 72cm, 77cm, 78cm, 90cm ve 100cm; üst genişlik 96cm, 98cm ve 100cm; yükseklik ise, 60cm, 62cm, 65cm arasında değişik ölçülerdedir. Ön ve arka yüzü iki fascialı arşitravlarda alt genişlik 70cm, 72cm, 76cm olarak farklılık gösterirken, üst genişlik diğer gruptaki arşitravlarla aynıdır. Yükseklik ise diğer arşitravlardan oldukça farklı olarak 69c, 70cm, 71cm ve 72cm arasında değişmektedir. Bu ölçülerden anlaşıldığı üzere, iki farklı grup içinde yer alan duvar arşitravlarında alt ve üst genişlik birbirine yakındır. Yükseklik olarak ise 10cm ila 5cm arasında farklılık görülmektedir. Blokların hem aynı grup içinde hem de farklı gruplar içinde, uzunluk, genişlik ve yükseklik olarak bu kadar farklı ölçüler göstermesi yine problem olarak karşımıza çıkmaktadır.

İki fascialı ve her iki yönde de taç kısmı İon kymationlu arşitravların kısa yüzlerinde kanallar vardır. Bu kanalların uçlarında enine kenetler bulunmaktadır. Arşitrav blokları birbirine bu kanallardan akıtılan kurşunlar vasıtası ile tutturuluyor olmalıdır. Bu grup arşitravlarda, uzunluğu fazla olan arşitravlar dışında, üst yüzeyde zıvana ve kenet yuvaları görülmez. Lotus- Palmetli arşitravlarda, yanlarda kanal görülmez ancak bu grup arşitravların hemen hemen hepsinde üstte kenet ve zıvana yuvaları vardır.

Bütün arşitrav bloklarının kısa yan yüzleri anathyrosislidir. Ancak sütun arşitravlarında ince yonulu kısım daha özenli ve daha belirgin işlenmiştir. Bu durum sütun arşitrav bloklarının daha uzun olması ile ilgili olmalıdır. Böylece blokların birbirleri ile birleşmesi daha güvenli olacaktır.

Duvar arşitravlarında alt kısımların çoğu zaman anathyrosisli olması veya kabaca işlenmiş olmaları nedeniyle, bu blokların duvarlar üzerine oturduğu bellidir. Sütun arşitravlarında alt kısımlar sofitlidir ve uzunluk, genişlik ve kalınlık olarak ölçüler

birbirine yakındır. Sütun arşitravlarının pteromaya bakan kısımları iki fascialıdır ve üst fascia anthemion bezeme kuşağına sahiptir. Aslında bu konuda akla yatkın gelen sütun arşitravlarının dışa bakan taraflarının bezemeli olmasıdır. Ancak Propylon yapısının, yarım daire oluşturan arşitrav bloklarının dış kısımları ile üç fascialı, fascia geçişlerinin inci-payet dizisi ile sağlandığı görülmektedir. Aynı durumun tapınağın sütun arşitravlarında da dışa bakar yönde uygulanmış olduğu kesindir. Köşe bloklarda bu durumu desteklemektedir. Böylece pseudo dipteros düşüncesine paralel olarak pteromaya naos dış duvarıyla birlikte etkileyici bir görüntü verilmiştir.

Arşitrav bloklarında görülen farklı ölçüler, yalnız blok ölçüleri ile sınırlı kalmamış bezemeye de yansımıştır. Blok ve bezeme ölçüleri tablosunda da görülebildiği gibi, bezemelerin en ve boyların da değişiklik görülmektedir. Farklı tipolojiler için geçerli olduğu gibi, aynı tipoloji içinde yer alan bezemelerde de bu durum görülür. Bezemelerdeki ölçü değişikliği hem ion kymationun da hem de anthemion bezemelerinde söz konusudur[124] .

Arşitravlardaki farklılık ölçülerle sınırlı değildir. Gerek ion kymationu gerekse anthemion bezemesinde, benzerlikler yanında çok farklı özelliklerde görülmektedir. Yapılan tipolojik değerlendirme de bu durumu desteklemektedir. İon kymationu ayrılıkları ile birbirinden farklı altı tipolojiye ayrılmıştır. Tip A olarak adlandırdığımız grupta, Yumurtalar uzun ince bir formdadır ve silmeye düz yaklaşır. Silmeye yaklaştığı noktada içeri doğru çok hafif bir kavis yapar. Tip B de, Yumurta, orta kısımdan yukarıya doğru keskin hatlarla genişleyerek silmeye yaklaşır. Hatların keskin olması ve yukarıya doğru genişleyerek ama kavissiz ilerlemesi, yumurtaya üçgenimsi bir form katmıştır. Tip C de, Yumurtaların orta kısımları şişkincedir. Yumurta, orta kısımdan yukarıya doğru hafif bir genişleme gösterir. Silmeye yaklaştığı noktada düz bitimle kavis arası bir geçiş özelliği göstererek üst kısımda hafif kavisli biter. Tip D de, Yumurtalar kısa, küt görünümlü, sert hatlara sahiptir. Üste doğru genişleme gösterir. Silmeye yaklaştığı noktada içeri doğru kavis yaparak üstte ovalleşir. Yumurtanın en geniş yeri ve yumurta boyu, birbirine yakın ölçülerdedir. Tip E de, Üstten düz kesilen yumurtalar, yayvan çanaklar içine yerleştirilmiştir. Ortaları hafif şişkincedir. Son derece plastik özellikler taşımaktadır.

Lagina Hekate Tapınağı Arşitravları ion kymationları, yukarda bahsettiğimiz ayrılıkların yanında dönemin özelliğine uyan benzerlikler göstermektedir. Yumurtalar hepsinde çanaktan derin kanallarla ayrılmıştır. Tüm çanak kenarları ve mızrak sırtları

[124] Bezeme ölçüleri için bkz. tablo 2, 3 ve 4

sivridir. Tüm bezemelerde mızrak uçları payet aks sınırına dayanmakta ya da temas etmektedir. Ancak çanaklar daha geride yer alır.

Arşitravların ion kymationları, dönemin diğer yapıları üzerinde yer alan bezemelerle de bir takım benzerlik ve ayrılıklar taşır. M.Ö. 3. Yüzyılın başlarına tarihlendirilen Didyma Apollon Tapınağı'nın ion başlıklarında, bizim bezemelerimizde olduğu gibi, yumurta çanaktan ayrılmıştır. Yumurtalar küçük, yumurtaların üst kısmında görülen ovallikten düzlüğe geçiş görülmektedir, uç kısımlar sivridir. Yine Priene Athena örneğinde çanak sırtı ve mızrak uçları keskindir. Mızrak uçları klasik çağın eşkenar dörtgen şeklinden uzaklaşmış, keskin bir bıçak ağzı görünümünü almıştır. Belevi Mausoleionu'unda yumurtalar hafif bombeli ve üstten düz kesilmiştir. Üst kısımları silmeye dokunmaktadır. Yumurta ve mızrak uçları sivridir. Çanaklar yanlara doğru yayvandır. Çanak kenarlarında ve mızrak sırtlarında keskinlik görülür. Mızrak uçları incelmiştir. Didyma Naiskos' unda da yumurtalar üst kısımda hafif bombeli, uç kısımda sivridir. Çanaklar arasında yer alan ara profil, ters mızrak ucu görünümündedir. Bütün bu özellikler Lagina Athena Tapınağı Arşitrav örneklerinde de görülmektedir. Ancak farklı olarak Didyma Naiskos'un da yumurta boyları daha kısadır.

M.Ö. 130 yıllarına tarihlendirilen Magnesia Artemis Tapınağı, ion sütun başlıklarındaki yumurtalar sert, etli ve sivri uçludur. Çanak derin kanallarla ayrılmış, çanağın yayvanlığı kaybolmuştur. Mızraklar ince, uçları dar ve keskin sırtlıdır. Lagina Hekate arşitrav örneklerinde, özellikle Tip A olarak adlandırdığımız grup, bu özellikleri ile Magnesia Artemis Tapınağı ion sütun başlığındaki yumurtalar ile benzerlik göstermektedir. Stratonikeia'daki Augustus imparatorlar Tapınağı arşitrav tacındaki ion kymationunda yumurta, Lagina Hekate Tapınağı arşitravları yumurta örneklerinde görüldüğü gibi, sivri uçludur ve az bir kavisle yükselmektedir. Çanaklar yumurtadan ayrılmış ve yumurta, formuna uygun olarak belirgin bir şekilde kalınlaşmıştır. Çanak kenarları sivridir.[125]

Hieronda'dan bir bezeme kuşağı, Tip E olarak sınıflandırdığımız örneklerle çok benzerdir. Yumurtaların ovallikleri kaybolmuş, aşağıda keskin bir açıyla uca doğru sivrilmiştir. Aynı zamanda şematik ve yüzeysel bir görünüm hâkimdir. Çanak aralarındaki mızrak uçları ince, uzun bir görünümdedir. Çanaklarla, ara profilde yer alan mızrak tam olarak birbirinden ayrılmıştır.

Lagina Hekate tapınağı alınlığında, hafif içe dönmüş olan kabuklar yumurtayı bitim noktasına kadar izler. Aradaki mızrak uçları kabuklardan tamamen ayrılmıştır.

[125] Tırpan, 1998, Res. 21

Mızrak uçları aşağıda ve yukarıda aynı genişliktedir. Tapınaktaki bu kabuk yapısı Pronaostaki ion başlığında da görülür. Rumscheid Lagina Hekate tapınağı alınlığını M.Ö. 1. yüzyıla tarihlemektedir.[126] Alınlıktaki yumurtalar tip E ile büyük benzerlik göstermektedir.

Lagina Hekate Tapınağı anta başlığı ion kymationun da yumurtalar ince ve uzundur. Orta noktada bombeli olan yumurtalar, uç kısımda sivri biter. Çanak ve yumurta arasında yer alan kanal derindir. Yumurta arası profil kalem formunda, ince, uzun ve keskin sırtlıdır. Çanak kenarlarından bağımsızdır. Ucu düz olarak bitmektedir. İnciler elips şeklinde, payetler keskin sırtlı ve birbirine yapışıktır. Süslemeler zeminden tam çözülmemiştir. Başlık M.Ö. 2. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmektedir.

Lagina Propylon örneğinde, yumurtalar üstte oval, uç kısımda sivridir. Çanak kenarları keskindir. Yumurta çanaktan derin kanallarla ayrılır. Mızrak kalem formundadır. Bu yönleri ile E grubunda ele aldığımız arşitrav bezemeleri ile benzerdir. Ancak burada bezeme daha yüzeyseldir. Daha sert ve bezeksel, kuru bir görünüm hakimdir.

İon kymationunun Hellenistik dönem içindeki birbirinden küçük değişikliklerle ayrılan bu farklı uygulamaları, etki dolu bir görünüm ortaya koymaktadır. Yumurtalar bu devirde küçük açı değişimlerinin verilmesiyle birbirinden ayrılırlar. Helenistik devir içindeki bazı örneklerin detaylarına bakıldığında çok yüksek bir oranlandırma karşımıza çıkmasına rağmen, bazı yapılarda vurgulanmak istenen, yumurta dizilerinin genelinde nasıl göründüğüdür.

Arşitravlar üzerinde yer alan Anthemion bezemesi, ion kymationlarından daha karmaşık bir tipolojiye sahiptir. Anthemion bezemeleri, daha çok yaprak hareketleri göz önünde bulundurularak tipolojik ayrıma tabi tutulmuşlardır. Altı tipolojik sınıflamaya ayrılan anthemionlar, kendi içinde de alt gruplara ayrılmıştır. Tip A da, Uç noktada yapılan S kıvrımının oldukça hareketli ve yuvarlak olduğu görülür. Bu kıvrımın hareketliliği bütün yapraklarda aynı oranda değildir. Alt grupları olan A1 ve A2 de ise yapraklardaki hareketlik az da olsa azalmış ve kıvrım daha diktir. Tip B de, yaprak hareketi daha canlıdır. Tip C de, Kapsül kenarından yanlara doğru uzanan yapraklar dışa doğru bir süre düz devam eder. Orta noktada hafif bir kavis yapar. Tip D de, palmet yapakları yukarı doğru üçgenvari bir form almıştır. Tip E de, farklı olarak, yaprakların çıkış noktasında ve uçta yaptıkları kaviste, S hareketi kuvvetli ve zikzak çizer gibi işlenmiştir. Lotus bezemesi palmet bezemsine göre daha az ayrımlar göstermektedir. Yarı açık ya da kapalı olarak

[126] Rumsceheid, 1994, 134.

işlenmiştir. Yapraklarının yivli ya da yivsiz olmasına ya da çanağına göre benzerlik ve ayrılıklar gösterir.

Dönemi içinde yer alan diğer yapılardaki Anthemionlar la da bir takım benzerlik ve ayrılıklar gösterir. Belevi ile başlayan sertleşme ve bezeksellik Lagina da doruğa ulaşmıştır. Bezemede yer alan motiflerin kapladığı alan açısından Lagina Hellenistik başı ve ortalarında görülen örneklerden ayrılık gösterir. Anthemionların gelişim bölümünde ele aldığımız örneklerde de görüldüğü üzere, Hellenistik dönem ve ortasında, lotus geniş yapılmış ve fazla yer kaplamaktadır. Lagina Hekate Tapınağı arşitravlarında ise bu durum görülmez. Burada lotuslar dar işlenmiştir ve fazla yer kaplamazlar. Yaprak hareketlerinde görülen yumuşak hareketler bizim örneklerimizde oldukça sert ve kavisli bir görünüm almıştır.

Didyma Apollon Tapınağında kapalı palmette yaprak uçları birbirine değmektedir. Yaprak uçlarındaki yuvarlaklık azalmış kavisli bir hal almıştır. Lotus kapsülü kenger formundadır. Yaprak uçlarının birbirine değmesi, uçların kavisli bir hal alması, bezemenin hissedilir sert havası Lagina Hekate Tapınağı arşitravları ile azda olsa benzerdir.

Belevi Mezar bezemenin işlenişinde, sert yapay, özenli bir işçilik ve bezeksel bir görünüm hâkimdir. Yaprak uçları birbirine değmektedir. Bu yönleri ile bizim arşitravlarımızla benzerdir. Ancak bizim örneklerimiz kadar bezeksel ve sert bir havaya sahip değildir. Lotus kapsülündeki kenger benzeri çanak ile de örneklerimizden farklılık gösterir.

Teos Dionysos Tapınağında, bezeme zeminden ayrılmış ve keskin işlenmiştir. Bezeksel bir görünüm hâkimdir. Yaprakların uç noktalarının birbirine değmesi, yapraklardaki kavis hareketleri bizim örneklerimizle benzerdir. Ancak burada sertlikten çok bezeksel bir görünüm hakimdir. Ayrıca lotus burada bizim örneklerimizden farklı olarak, oldukça geniş işlenmiştir. Palmet kapsülünün kemer görüntüsü ve Lotus kapsülü de kenger benzeri yapısı ile örneklerimizden ayrılır.

Priene, Magnesia, Stratonikeia ve Lagina örneklerinde, yaprakların ortadan yivlendirilerek oyulması benzer olup zamanın özelliğine uygundur. Ancak burada bezemelerdeki genel işleyişte bir takım farklılıklar görülmektedir. Priene'de daha barok bir hava vardır. Bezemeler daha dağınıktır, daha yüzeyseldir. Lotus yaprakları abartılıdır. Bezemede sert ve metalik bir hava hissedilir. Ancak Lagina Athena Tapınağında olan sertlik ve doğallıktan uzaklaşma burada söz konusu değildir. Yaprak hareketleri bizim örneklerimize göre doğaldır ve daha serbest işlenmiştir. Üçgen göbekli palmet kapsülü ve kapsül çanağı Lagina ile benzerdir. Ayrıca kapalı palmette palmet uç noktaları birbirine

değmektedir Ayrıca Lotus ve palmeti birbirine bağlayan sarmal dalın sadeliği ve yatay uzantısı, palmet altında oluşan spiralleri ile de bizim arşitravlarımıza benzerlik gösterir.

Magnesia 'da ve Stratonikeia 'da palmet yaprak hareketleri birbirine daha benzerdir. Palmet yaprakları derin yivlerele oyulmuştur. Palmet yaprak hareketlerinde görülen 'S' sert kavisi azalmıştır. Yaprak uç noktaları birbirine değmektedir. Bu yönleri ile Lagina örnekleri ile benzerlik göstermektedir. Burada bizim örneklerimizde olduğu gibi, barok ve canlı havadan uzaklaşma ve bezeksel bir görünüm hakimdir. Ancak lotus bezemesi bizim örneklerimizden oldukça farklıdır. Lotus kapsülü, kenger benzeri bir formdadır. Sarmal dalın spirali oldukça büyük yapılmış ve Lotus ve palmet arasında yer almaktadır.

Stratonikeia örneğinde, yaprakların bizim örneğimizden daha bezeksel işlendiği görülür. Stratonikeia Augustus-İmparatorlar Tapınağı, Arşitrav örneği, taç kısmında Anthemion süslemesine sahiptir.[127] Lotus ve palmetlerden bazılarının birbirine değecek biçimde işlenmiş, yaprak içleri yivlendirilmiştir. Lotus ve palmetler çok bezeksel ve yapaydır. Yaprak yivlerindeki oyuntu Roma dönemi özelliğindedir. Yaprakları bizim örneğimize göre daha bezeksel işlenmiştir.

Lagina Hekate tapınağında, İkili dizimde yapılan Anthemion bezemelerinde volüt dalı lotus ve palmeti birbirine bağlamaktadır. Bağlayıcı görevde olmaları döneme uygundur.

Palmet kapsülü volütün arasından yükselerek üçgen biçimini almıştır. Lagina'nın lotus kapsüllerini sadeliği ile geç bir tarihe koyabiliriz. Bu dönemde doruğa ulaşan biçimselleşme, yapaylık, Lagina Hekate Arşitravlarında çok belirgin bir şekilde görülür.

Lagina Hekate Tapınağı arşitravlarında, inciler yuvarlak, yuvarlağa yakın, silindirik olarak değişik formda işlenmiştir. Hellenistik dönem yapılarına baktığımızda bu örneklerin bu dönem içinde, aynı olmasa da birbirine yakın şekilde işlendiğini görüyoruz. Örneğin, Labranda Zeus, Belevi Mezar Anıtı, Milet Anta başlığında yuvarlak, Priene Athena arşitrav örneğinde yuvarlaklıktan biraz uzak, uzunca bir formda, Stratonikeia örneğinde ise elips şekilde işlenmiştir.

Yaptığım katalog çalışmasında, bulunan blokların buluntu yerlerini tespit ederken batı ve güney tarafta bulunan blokların bezeme açısından daha sert ve bezeksel yapıldığı görülmüştür. Bu durum tapınağın batı tarafının Augustus döneminde daha fazla onarım gördüğünü göstermektedir. Bezeme olarak en fazla tahrip durumda bulunan bloklar doğu

[127] Tırpan, 1998, Res. 21,2

tarafta bulunmuş olan bloklar üzerinde yer alır. Görülen o ki, batı tarafa ve güney tarafa daha fazla önem verilmiştir.

Lagina Hekate Tapınağı arşitravlarının bezemeleri M.Ö. IV. yüzyıldan beri devam eden gelen bir geleneğin M.Ö. 2. yy ve M.Ö.1. yy. da ki biçim değişikliğinin takip edilmesi açısından önemlidir. Lagina Hekate tapınağı arşitrav bezemeleri Magnesia Artemis bezemelerinden daha sonra Augustus İmparatorlar Tapınağından ise daha erken olmalıdır. Bezemelerde gerek ion kymationunda gerekse Lotus-palmetlerde oldukça farklılıklar görülmektedir. Ancak buradaki farklılıklar dönem farklılığından ziyade usta farklılıkları, atölye ve yöre farklılıkları ile açıklanmalıdır. Gerek İon Kymationu gerekse Lotus-Palmet bezemelerinin tarihsel gelişimi bölümünde aynı döneme tarihlenen yapılarda farklılıklar görüldüğü ortaya konulmuştur. Lagina Hekate Tapınağı arşitrav bezemeleri içinde aynı durum söz konusudur. Tapınak bezemeleri stil olarak M.Ö. 2. yy ve M.Ö: 1. yy. geleneğini taşımaktadır diyebiliriz.

TABLO 2. İKİ YÖNÜ FASCİALI ARŞİTRAV BEZEME ÖLÇÜLERİNİ GÖSTERİR TABLO TİP A

Env. No.	Uz.	Yük.	Üst G.	Alt G.	Fascia Yük.[128]	Silme Yük.	Bez. Yük.	Yumurta Boyu	Yumurta Gen.[129]	Kanal Der.[130]	Çanak Uçları ara Mesafesi İçten	Çanak Uçları ara Mesafesi Dıştan	İnci Uz. Ve Gen.	Payet Uz. ve Gen.
AG19	230	69	98	72	a)20-30 b)?-?	a) 7 b)7	a) 14 b)14	a) 9,1 b)9,1	a) 5,4 b)5,3	a)2,1 b)2,1	a)6,6 b)6,7	a) 9,7 b) ?	a) 4,1-3,4 b) ?-?	a) 2,3-3,4 b)? - ?
AG1	143 ?	70	100	72	a)21-29 b)?	a) 5 b) ?	a) 13 b) ?	a) 9,1 b) ?	a) 5,7 b)6,1	a)? b)?	a)7,7 b) 7,9	a) 10,6 b) ?	a) 3,6 -3,8 b) ?	a) 3,0-3,8 b) ?
AG4	213	69 (?)	98 (?)	73	a) 21-29 b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?
AG9	130	69	98	72	a) 21-29 b) 20-30	a)7,5 b) ?	a) 14 b) ?	a) 9,3 b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?
AG10	255	69	100	74	a) 20-30 b)20-30	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?
AD3 Köşe	140	69	98	73	a)21-29	a) 7 b) ?	a)14 b) ?	a) 9,3 b) ?	a) 5,4 b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?
AD4	89	69	98	72	a)21-29 b)?	a) 7 b) ?	a)13 b)?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) 7,4 b) ?	a) 10,7 b) ?	a) 3,1-3,4 b) ?	a) 2,6 – 3,6

[128] Fascia yükseklikleri alttan üste doğru alınmıştır. Bezemelerde her iki yönün ölçüleri de alınarak a ve b olarak adlandırılmıştır.
[129] Yumurta genişlikleri üst noktadan alınmıştır.
[130] Kanal derinlikleri bezemenin üst noktasından alınmıştır.

														b) ?
AD6	81	70	98	72	a)21-30 b)21-29	a) 6 b) 7	a)13 b)13	a) 8,9 b) ?	a) 5,6 b) ?	a) ? b) ?	a) 7,4 b) ?	a) ? b) ?	a) 3,7 -3,2 b) 3,7 -3,2	a) 2,8 – 3,2 b)2,8 – 3,2
AD8	115	72	100	72	a)21-30 b)21-30	a) 6,5 b) 6,5	a) 14 b) 14	a) 9,2 b) 8,7	a) 5,7 b) 5,3	a)2,3 b)2,1	a) 7,7 b) 6,8	a)10,2 b) 9,8	a)3,6 – 3,3 b)3,8-3,3	a) 2,9 – 2,9 b)3,4 – 3,2
AD10	80	69	98	72	a)21-29 b)21-29	a) 7 b) ?	a)13 b)?	a)8,4 b)?	a)5,0 b) ?	a)2,4 b)?	a) 7,2 b) ?	a) 10,1 b) ?	a) 3,7-3,2 b) ?	a) 2,8-3,2 b) ?
AD15	78	71	98 (?)	72(?) 68	a) 20-30 b) ?	a) 7 b) ?	a) ? 13 b) ?	a) 8,8 b) ?	a) 6,2 b) ?	a) 2,3 b) ?	a) 7,4 b) ?	a) 11,1 b) ?	a) 3,8-3,0 b) ?	a) 2,2-3,0 b) ?

TABLO 2 İKİ FASCİALI ARŞİRTAV BEZEME ÖLÇÜLERİNİ GÖSTERİR TABLO TİP B

Env.N.	Uz.	Yük.	Üst G.	Alt G.	Fascia Yük.[131]	Silme Yük.	Bez. Yük.	Yumrta Boyu	Yumurta Gen.[132]	Kanal Der.[133]	Çanak Uçları ara Mesafesi İçten	Çanak Uçları ara Mesafesi Dıştan	İnci Uz. Ve Gen.	Payet Uz.Ve Gen.
AB7	105	72	100	72	a)21,5 -30 b)21,5-29,5	a) 8 b) 6	a) 12,5 b) 13,5	a) 8,1 b) 8,2	a) 6,4 b) 6,4	a)2,2 b)2,2	a)8,4 b)8,5	a) 7,9 b)7,8	a) 3,8-3,1 b)4,0-3,1	a) 2,4 b)2,6
AB9	143	70	98	72	a)21,5 -30 b)21,5 - 29,5	a) 7 b) 6	a) 13,5 b) 13	a) 8,1 b) 8,3	a) 6,4 b) 6,4	a)2,2 b)2,1	a) 8,4 b) 7,8	a) 7,8 b) 8,4	a) 4,1-2,9 b)4,1-3,1	a) 2,3 b)2,1
AK2	63	79	98(?)	72(?)	a)20,5-30 b)20,5-30	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) 3,7-3,1 b) ?	a) 2,1-3,0 b) ?
AK3	74	72	98	72	a)21-29,5 b) ?	a) 6 b) ?	a) 12 b) ?	a) 8,4 b) ?	a) 6,1 b) ?	a) 1,7 b) ?	a) 7,6 b) ?	a) 11,0 b)	a) 4,0-3,2 b) ?	a) 2,4-3,1 b) ?
AK5	85	70	98	72	a)21-29,5 b) 21-30	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) 7,9 b) ?	a) 6,2 b) ?	a) 1,7 b) ?	a) ? b) ?	a) ? b) ?	a) 4,0-3,2 b) ?	a)2,4 - 3,3 b)2,4 - 3,3
AG29B	280	72	100	72	a)21-30 b)21-29	a) 7 b) 7	a) 14 b) 13	a) 8,9 b) 8,4	a) 6,5 b) 7,0	a) 2,2 b) 2,1	a) 8,4 b) 8,8	a) 11,2 b) 11,6	a) 3,5-3,6 b) 3,6-3,	a) 3,4-3,6 b) 3,6-3,6

[131] Fascia yükseklikleri alttan üste doğru alınmıştır. Bezemelerde her iki yönün ölçüleri de alınarak a ve b olarak adlandırılmıştır.
[132] Yumurta genişlikleri üst noktadan alınmıştır.
[133] Kanal derinlikleri bezemenin üst noktasından alınmıştır.

AD2	70	70	98(?) 85	72	a) 21-29 b) 21-29	a) 6 b) ?	a) b) ?	a) 8,8 b) ?	a) 6,0 b) ?	a) 2,2 b) ?	a) 7,6 b) ?	a) 10,8 b) ?	a) 3,3-3,4 b) ?	a) 2,3-3,4 b) ?
AD17	95	70	98(?)	72(?)	a) 20 – 30 b) 21 – 29	a) 7 b) 6	a) b)	a) 8,8 b) 8,8	a) 6,2 b) 6,3	a) 2,1 b) 2,1	a) 7,8 b) 7,8	a) 10,2 b) 10,4	a) 3,6-3,4 b)3,6-3,4	a)2,4-3,4 b)2,4-3,4
AD9525	118	71	100	72	a) 20 - 30 b) ?	a) 7 b) ?	a) 13 b) ?	a) 8,9 b) ?	a) 6,3 b) ?	a) 2,2 b) ?	a) 7,9 b) ?	a) 10,5 b) ?	a) 3,5-3,4 a) ?	a) 3,3-3,6 a) ?
X1	74	71	98	72	a)21 - 30 b) 21 - 30	a) 6 b) 7,5	a)14 b)14	a) 8,2 b) ?	a) 6,1 b)?	a)1,6 b)1,7	a)7,6 b)?	a) 10,8 b) ?	a) 4,0-3,4 b)4,0-3,3	a) 2,1-3,4 b)2,1-3,4
X2	72	72	98	72	a)21-30 b)21-30	a)6,0 b) 7,5	a) 14 b) 14	a) 8,2 b) 8,2	a) 6,1 b) 6,2	a)1,7 b) ?	a) 7,5 b) 7,6	a) 11,1 b)11,1	a) 3,8-3,1 b)3,8-3,1	a) 2,6-3,5 b)2,6-3,6

TABLO 2. İON KYMATİONU İKİ FASCİALI ARŞİRTAV BEZEME ÖLÇÜLERİNİ GÖSTERİR TABLO TİP C

Env.N.	Uz.	Yük.	Üst G.	Alt G.	Fascia Yük.[134]	Silme Yük.	Bez. Yük.	Yumurta Boyu	Yumurta Gen.[135]	Kanal Der.[136]	Çanak Uçları ara Mesafesi İçten	Çanak Uçları ara Mesafesi Dıştan	İnci Uz. Ve Gen.	Payet Uz.Ve Gen.
AD14	114	71	100	72	a)21 - 30 b)21 - 29	a)7 b)7	a)14 b)13,5	a)8,8 b)8,8	a)6,0 b)6,0	a)1,9 b)1,7	a)7,3 b)7,4	a) 10,5 b) ?	a) 3,3 - 3,4 b) ?	a) 2,9 - 3,5 b) ?
AG5	78	70	98	71	a)21 -30 b)21 - 29	a) 5 b) 6	a) 13,5 b) 14	a)8,6 b)8,6	a)6,0 b)5,4	a) 2,1 b) ?	a)6,7 b)7,0	a) 10,7 b) 10,6	a) 4,1-3,0 b) 4,1-3,1	a) 2,2 - 3,1 b)2,2 - 3,0
AG6	98	70	98	72	a)21-30 b)20-29	a)5 b)7	a)13 b)13	a)8,6 b)8,6	a)5,8 b)5,8	a) 1,9 b) ?	a)7,0 b)7,3	a) 9,8 b)9,8	a)3,5 -3,1 b)3,5-3,0	a) 2,4 – 3,0 b)2,4 – 3,0
AG18	105	69	90	72	a)21-30 b)21-29	a) 6 b) 6	a)14 b)14	a) 9,2 b) ?	a) 6,1 b) 5,6	a) b)	a) 7,2 b) ?	a) 10,4 b) ?	a) 3,5-3,6 b) ?	a) 2,8 - ? b) ?
AD5	77	72	98 (?)	72 (?)	a)21-30 b) ?	a) 8 b) ?	a) 13	a) 8,6 b) ?	a) 5,3 b) ?	a) 2,1 b) ?	a) ? b) ?	a) 10,1 b) 12	a 3,2 - 3,4 b) ?	a) 3,2- 3,4 b) ?
AD16	116	72	100	72	a) 21-30 b) 21-29	a)7 b) 5	a)13,5 b) ?	a) 8,9 b) ?	a) 6,0 b) ?	a) 2,2 b) ?	a) 7,5 b) ?	a) 10,4 b) ?	a) 3,3-3,6 b) ?	a)2,8-3,6 b) ?
AD27	94	69	98(?)	72	a) 21-29 b) ?	a) 7,5 b) 6	a) 12 b) ?	a) 8,8 b) ?	a) 6,4 b) ?	a) 2,1 b)	a) 7,4 b) ?	a) 11,2 b) ?	a) 3,4-3, b)3,4-3,3	a) 2,4 - 3,4 b)2,4 - 3,4

[134] Fascia yükseklikleri alttan üste doğru alınmıştır. Bezemelerde her iki yönün ölçüleri de alınarak a ve b olarak adlandırılmıştır.
[135] Yumurta genişlikleri üst noktadan alınmıştır.
[136] Kanal derinlikleri bezemenin üst noktasından alınmıştır.

TABLO 2. İON KYMATİONU İKİ FASCİALI ARŞİRTAV BEZEME ÖLÇÜLERİNİ GÖSTERİR TABLO TİP D

Env.N.	Uz	Yük.	Üst G.	Alt G.	Fascia Yük.[137]	Silme Yük.	Bez. Yük.	Yumurta boyu	Yumurta Gen.[138]	Kanal Der.[139]	Çanak Uçları ara Mesafesi İçten	Çanak Uçları ara Mesafesi Dıştan	İnci Uz. Ve Gen.	Payet Uz.Ve Gen.
AB1	73	69	98(?)	72(?)	a)21-30 b) ?	a) 6 b) ?	a) 12 b) ?	A7,7 b) ?	a) 7,0 b) ?	a)2,2 b)2,3	a)9,2 b) ?	a) 12 b) ?	a)3,3 – 3,1 b) ?	a)3,2 - 3,0 b) ?
AB3	112	68	98	72	a)21,5 - 30 b)21,5 - 29,5	a) 8 b) 6,5	a) 12,5 b)13	a) 7,7 b) 7,7	a) 7,1 b) 7,2	a)2,1 b)2,3	a) 8,7 b) 8,4	a)10,8 b) ?	a) 3,4-3,4 b) 3,1-3,6	a)3,6 - 2,7 b) 3,7 - ?
AB4	86	68	98	72	a)21,5 - 30 b)21,5 - 29,5	a) 8 b) 6,5	a)12,5 b)13	a) 8,3 b) ?	a) 7,3 b) ?	a)2,2 b)2,2	a) 8,3 b) ?	a) ? b) ?	a) b)	a) b)
AB10	115	72	100	72	a)21,5 - 30 b)21,5 - 30	a) 8 b) 6	a) 12,5 b) 12,5	a) 7,9 b) 8,4	a) 6,8 b) 6,9	a)2,3 b)2,1	a) 8,7 b) 8,5	a) 10,9 b)10,8	a) 3,8-3,4 b)3,6-2,9	a) 2,6-3,4 b)2,6-3,5
AK16	78	71,5	99	72	a) 21-29,5 b)21-30	a) 8 b) 5	a) 12,5 b) 14,0	a) 8,2 b) 8,0	a) 6,9 b) 6,9	a) 2,2 b) 2,2	a) 8,0 b) 7,4	a) 11,7 b) 11,5	a) 3,6-3,0 b) 3,6-3,0	a) 2,3-3,0 b)2,4-3,0

[137] Fascia yükseklikleri alttan üste doğru alınmıştır. Bezemelerde her iki yönün ölçüleri de alınarak a ve b olarak adlandırılmıştır.
[138] Yumurta genişlikleri üst noktadan alınmıştır.
[139] Kanal derinlikleri bezemenin üst noktasından alınmıştır.

TABLO 3. TEK YÖNÜ BEZEMELİ ARŞİTRAV BEZEME ÖLÇÜLERİNİ GÖSTERİR TABLO TİP A

Env.N.	Uz.	Yük.	Üst g.	Alt G.	Fascia Yük.[140]	Silme Yük.	Bez. Yük.	İon Kym.ve inci-Payet Y.	Yumurta Boyu ve Gen.	Anthemion Boyu	Palmet Yük ve Gen.	Lotus Yük. ve Gen.	İnci ve Payet Uz.ve Gen.
AG8	112	62	96	74	19	?	?	?	?	25,5	17,5-14,5	6-9	2,7-2,9 2,3-3,0
AG12	130	62		74	18,5	?	?	?	?	25,5	17-15	6,5-9	2,9-2,3 2,4-2,3
AG13	118	61	90	79	18	5,5	37,5	12	10,3-6,8	25	17-15,5	6-12	
AG20	116	62	90	80	18	6	38	12	10,0 -6,6	26	15,7-14,6	6,8 – 9,8	3,4 – 2,6 2,9 – 2,6
AD7	125	62	90	77	18	6	38	13	9,6-6,0	25	18-14	5,5-10	3,2-3,2 2,9-3,3
AD9	118	63	97	78	17	6	40	13	10,6-7,1	27	17-14,5	5,5-9	2,9-2,5 2,5-2,3
KÖŞE X2	113	62	96	78	18	6	?	?	?	25	17 - 16	6,5 - 12	3,4 -2,4 2,4 – 3,6
AG33	105	62	93	78	19	6	37	11	10,4-6,6	26	16,6-16	6-11	2,7-2,6 3,2-2,4
AD9524	94	62	100	72	18	6	38	13	10,4 – 6,6	25	18-13	7-11	3,8 - 2,4 2,8 - 2,5

[140] Fascia yükseklikleri alttan üste doğru alınmıştır. Bezemelerde her iki yönün ölçüleri de alınarak a ve b olarak adlandırılmıştır.

AB6	118	62	90	77	19	5	38	12,5	? - ?	25,5	20 -17	5 -15	? - ? ? - ?
AB8	122	62	9*	76	18	?	?	?	?	25,5	16,5 -16,3	5,5 – 11,5	3,2 -2,9 2,6 -2,8
AB26	110	62	98	76	18	6	38	13	10,4 – 6,6	25	18-13	7 - 11	3,5 – 2,5 2,8 – 2,5
AG14	114	63	90	77	18	5	39	13,5	10,6-6,8	25,5	20-14	6-11	3,1-2,8 2,6-2,9
AG24	104	62	96	77	19	5,5	37,5	12,5	10,6-7,1	25	17,5-17	8,5-15	4,0-3,7 3,5-3,7

TABLO 3. TEK YÖNÜ BEZEMELİ ARŞİTRAV BEZEME ÖLÇÜLERİNİ GÖSTERİR TABLO TİP B

Env.N.	Uz	Yük.	Üst G.	Alt G.	Fascia Yük.[141]	Silme Yük.	Bez. Yük.	İon Kym.ve inci-Payet Yük.	Yumurta Boyu ve Gen.	Anthemion Boyu	Palmet Yük. ve Gen.	Lotus Yük. ve Gen.	İnci ve Payet Uz. ve Gen.
AB20A	76 ?	62	?	?	18	6	37,5	12	10,4 – 7,0	25,5	18,5-10,5	5 - 9	? - ? ? - ?
AB20B	40 ?	62	?	?	18	6	37,5	12	10,4 – 7,0	25,5	18,5-10,5	5 - 9	? - ? ? - ?

[141] Fascia yükseklikleri alttan üste doğru alınmıştır. Bezemelerde her iki yönün ölçüleri de alınarak a ve b olarak adlandırılmıştır.

TABLO 3. TEK YÖNÜ BEZEMELİ ARŞİTRAV BEZEME ÖLÇÜLERİNİ GÖSTERİR TABLO TİP C

Env.N.	Uz.	Yük.	Üst G.	Alt G.	Fascia Yük.[142]	Silme Yük.	Bez. Yük.	İon Kym.ve inci-Payet Yük.	Yumurta Boyu ve Gen.	Anthemion Boyu	Palmet Yük. ve Gen.	Lotus Yük ve Gen.	İnci ve Payet Uz. ve Gen.
AB13	120	62	90	80	18	6	38	12	10,1 – 6,6	26	16,5 -14,6	4,0 – 10,2	3,6 -3,0 2,1 – 3,4
AD1 Köşe	136	62	78?	54	18	5,5	38,5	13,5	9,6-6,2	25	19-13	4,5-6	4,0-3,0 2,6-3,0
AD12	127	67	78	100	17	6	38,5	14	10,2-6,6	26	15-16	4-9	3,5-3,0 2,2-3,4
AG2	122	62	96	78	19	5,5	37,5	12	10,6 – 7,1	25,5	20 -14,5	6 -14,5	2,5- 2,6 3,0- 2,8
AG21	130	62	?	77	18	?	?	12	?-?	?-?	18,5 - ?	5,3 - ?	? - ? ? - ?
AG30	120	62	90	77	18	5	39	13	10,8-6,8	26	20-15	6-9	? - ? ? - ?
AG32	120	62	97	77	18	5,5	38,5	12,5	10,1-6,3	26	20-17	8-13	3,6-2,6 2,9-2,6
X4	68	64,5	116	106	19	8	37,5	11,5	9,8-7,8	26	24-14	5-11	4,2-3,0 2,4-3,0
AG35	122	62	90	73	19	5,5	37,5	11,5	10,1 6,5	26	18,5 -14,5	5-11	? - ? ? - ?
AK6	136	62	?	70	18	?	?	?	? -?	?	? - ?	? -?	? - ? ? - ?

[142] Fascia yükseklikleri alttan üste doğru alınmıştır. Bezemelerde her iki yönün ölçüleri de alınarak a ve b olarak adlandırılmıştır.

TABLO 3. TEK YÖNÜ BEZEMELİ ARŞİTRAV BEZEME ÖLÇÜLERİNİ GÖSTERİR TABLO TİP D

Env.N.	Uz.	Yük.	Üst G.	Alt G.	Fascia Yük.[143]	Silme Yük.	Bez. Yük.	İon Kym.ve inci-Payet Yük.	Yumurta Boyu ve Gen.	Anthemion Boyu	Palmet Yük. ve Gen.	Lotus Yük.ve Gen.	İnci ve Payet Uz. ve Gen.
AD2													
AK18	134	66	78	?	18	?	?	?	? -?	25	15-13	7,15	3,8 – 2,9 2,6 – 3,2
AD31	47 *	66	100	79	18	9	39	13	8,6-6,8	26	18-15	6-14	2,6-2,8 3,4-2,8

[143] Fascia yükseklikleri alttan üste doğru alınmıştır. Bezemelerde her iki yönün ölçüleri de alınarak a ve b olarak adlandırılmıştır.

TABLO 4. SÜTUN ARŞİTRAVLARI TİP A

Env.N.	Uz.	Yük.	Üst G.	Alt G.	Fascia Yük.[144]	Silme Yük.	Bez. Yük.	İon Kym. ve İnci-Payet Yük.	Yumurta Boyu Ve Gen[145]	Anthmion Boyu	Palmet Yük. ve Gen.	Lotus Yük. ve Gen.	Sofit İnci ve Payet Uz.ve Gen.[146]	İon Kym. İnci ve Payet Uz. Ve Gen.	Fascia İnci ve Payet Uz. Ve Gen.
00AK 2	160	62	100	77	18,5 21 22,5	5,5	?	?	10,2-7,4	25	20-13	6-11	? -? ? -?	4,0-2,1 2,4-2,8	4,8-2,4 2,8-2,7
AK4	237	62	100	78	? ? ?	?	37	?	10-7,3	26	20-15	5-10	? -? ? -?	? -? ? -?	? -? ? -?
AK7	186	62	100	76	18,5 21 22,5	5	39	13	10,2 -8,4	26	16 - 14	6 - 12	? -? ? -?	? -? ? -?	? -? ? -?
AD29	125	62	100	76	19 21 22	?	?	?	?	26	18-15	?-15	? -? ? -?	3,8-2,7 2,6-2,7	? -? ? -?
AG17 Köşe	245	62	100	76	19 21 22	?	?	?	?	25	?	?	?		3,5 -3,4 3,8 – 3,6
AK11	233	65	98 ?	76	18,5 21 22,5	?	?	?	?	26	16-15	5-10	? -? ? -?	? -? ? -?	? -? ? -?

[144] Fascia yükseklikleri alttan üste doğru alınmıştır. Bezemelerde her iki yönün ölçüleri de alınarak a ve b olarak adlandırılmıştır.
[145] Yumurta genişlikleri en geniş noktadan alınmıştır.
[146] İlk ölçüler sıra ile inci uzunluğu ve genişliği, ikinci ölçüler payet uzunluğu ve genişliğini göstermektedir.
* AG34'e ait parça olmalı.

AG34	140	62	100	77	21 20 21	5,5	37,5	11,5	10,1–7,0	26	16,5-15	6,3-11	3,4 -2,7 2,6 -2,1	3,0 – 3,0 2,9 – 3,2	2,9-3,2 2,7-3,2
X3*	90	62	100	77	21 20 21	5,5	37,5	11,5	10,1–7,0	26	16,5-15	6,3-11	3,4 -2,7 2,6 -2,1	3,0 – 3,0 2,9 – 3,2	2,9-3,2 2,7-3,2
00AK 3	74	62	100	77	18,5 21 22,5	5,5	?	? -?	? -? ? -?	26	20-15	6-11	? -? ? -?	? -? ? -?	? -? ? -?
AK19	100	66	98	77	19,5 22 24,5	5	37,5	11,5	?	26	20-15	6-11	? -? ? -?	3,8-2,7 2,6-2,5	? -? ? -?
AB21	40	62	100	77	20 21 21	5,5	39,5	13	10,1-7,0	26,5	20-15	7,5-15	? -? ? -?	4,2-2,1 3,2-2,3	4,6-2,8 3,0-2,8
AB22	232	62	100	77	20 21 21	5,5	39,5	13	10,1-7,2	26,6	20-15	7,3-15	3,5-3,0	4,0-2,3 3,2-2,3	4,6-2,8 2,2-2,8
AD18	80	62	102	77	18,5 21 22,5	6	37	12	? -?	25	? -?	? -? ? -?	? -? ? -?	? -? ? -?	3,5-3,7 3,7-3,7
AD20	232	62	100	77	18,5 21 22,5	6	37	11	10,0-6,9	26	16-14	9-10	? -? ? -?	? -? ? -?	? -? ? -?
AD21	232	61	100	72	21 20 20	7	38	12	10,7 -7,3	26	17-14	7,5-9,5	? -? ? -?	? -? ? -?	? -? ? -?

TABLO 4. SÜTUN ARŞİTRAVLARI TİP B

Env.N.	Uz.	Yük.	Üst G.	Alt G.	Fascia Yük.[147]	Silme Yük.	Bez. Yük.	İon Kym. ve İnci-Payet Yük.	Yumurta Boyu Ve Gen[148]	Anthmion Boyu	Palmet Yük. ve Gen.	Lotus Yük. ve Gen.	Sofit İnci ve Payet Uz.ve Gen.[149]	İon Kym. İnci ve Payet Uz. Ve Gen.	Fascia İnci ve Payet Uz. Ve Gen.
AB14 Köşe	265	65,5	96	75	18,5 22 25	7,0	38,5	13	10,6-7,1	25,5	19-14	9-3	4,0-3,5 3,5-3,7	? -? ? -?	? -? ? -?
AK8	164	62	100	77	18,5 21 22,5	5,5	11	37	10,3-7,6	26	19-14	6,11	? -? ? -?	4,0-2,1 2,4-2,7	? -? ? -?
AK9	130	62	100	77	18 22 25	5,5	11,5	38	10,3-7,6	26,5	19-14	6-11	? -? ? -?	4,0-2,1 2,4-2,7	? -? ? -?

[147] Fascia yükseklikleri alttan üste doğru alınmıştır. Bezemelerde her iki yönün ölçüleri de alınarak a ve b olarak adlandırılmıştır.
[148] Yumurta genişlikleri en geniş noktadan alınmıştır.
[149] İlk ölçüler sıra ile inci uzunluğu ve genişliği, ikinci ölçüler payet uzunluğu ve genişliğini göstermektedir.
* AG34'e ait parça olmalı.

TABLO 4. SÜTUN ARŞİTRAVLARI TİP C

Env.N.	Uz.	Yük.	Üst G.	Alt G.	Fascia Yük.[150]	Silme Yük.	Bez. Yük.	İon Kym. ve İnci-Payet Yük.	Yumurta Boyu Ve Gen[151]	Anthmion Boyu	Palmet Yük. ve Gen.	Lotus Yük. ve Gen.	Sofit İnci ve Payet Uz.ve Gen.[152]	İon Kym. İnci ve Payet Uz. Ve Gen.	Fascia İnci ve Payet Uz. Ve Gen.
AB24	130	62	100	77	21 21 20	5,5	38,5	13	9,5- 6,6	26	18-15	5-11	? -? ? -?	3,5-2,8 2,2-2,7	
AG15	232	62	100	74	? ? ?	6	37,5	11,5	10,2-7,8	26	18-16	8-10	4,0 -3,5 2,9 – 3,7	4,0 – 3,5 3,2 – 3,8	4,0 -3,5 2,9 – 3,7
AG25	96	62	100	77	18,5 21 22,5	6	37,5	11,5	10,2-7,8	26	18-16	7,10	4,0 -3,5 2,9 – 3,7	4,0 -3,5 2,9 – 3,7	4,0 -3,5 2,9 – 3,7
AK14	237	66	100	78	19,9 22 24,5	7	37	11	9,8-6,5	26	19-16	9-14	4,0-3,5 3,5-3,6	3,7-3,6 3,9-3,6	? -? ? -?
00AG1 Köşe	265	62	108	77	18,5 21 22,5	?	?	?	10,3-7,5	25,5	18,5-14,5	5,5-14,5	? -? ? -?	? -? ? -?	? - ? ? - ?
AB15	230	62	100	76	21 21 20	5,5	38,5	14	10,3-7,5	25	18-15	6-12	? -? ? -?	2,5 – 2,6 3,5 – 2,7	3,8 – 3,5 4,0 – 3,6
AG11	230	63	102	77	21 21 22	5,5	38,5	13	10,3-7,3	26	18-16	7-11	? -? ? -?	? -? ? -?	3,8-3,5 4,0-3,6

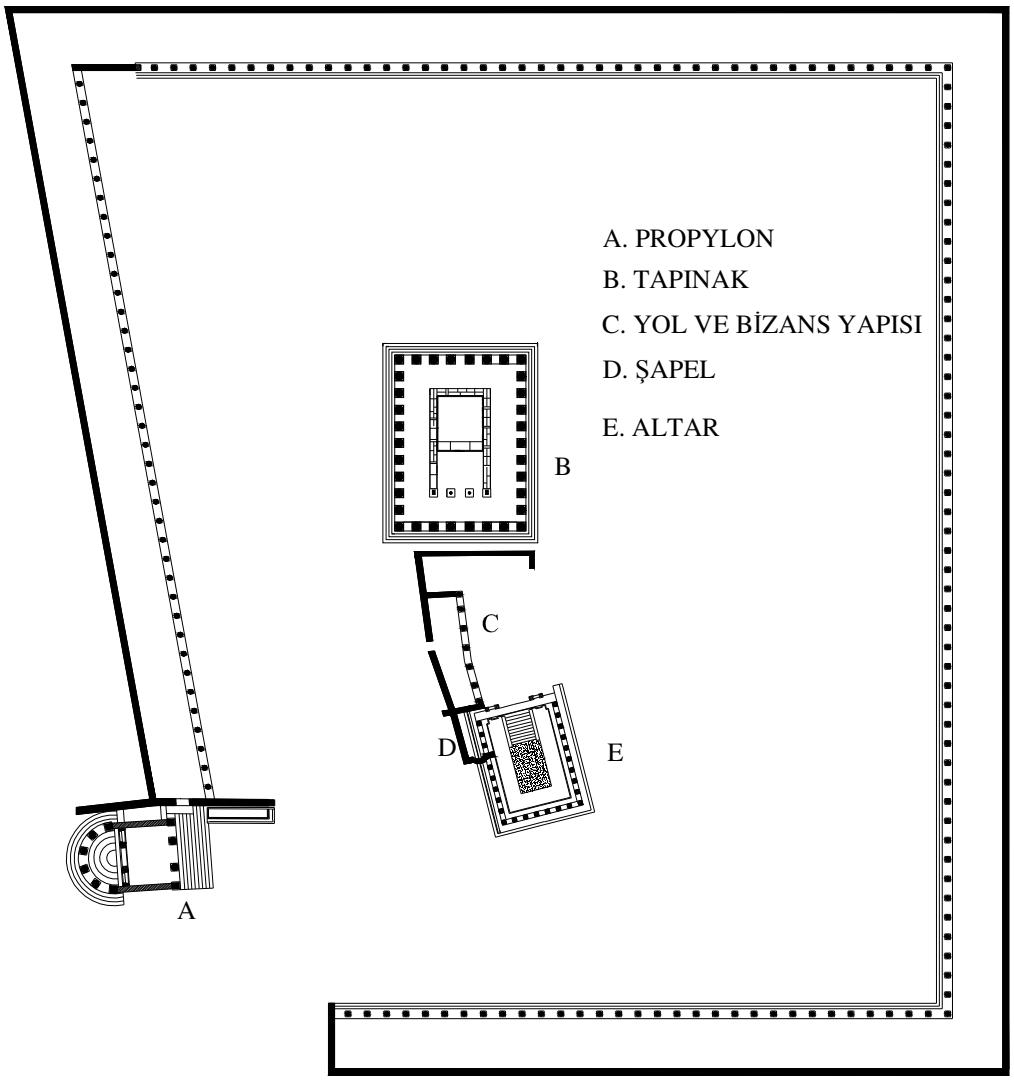
TABLO 4. SÜTUN ARŞİTRAVLARI TİP E

[150] Fascia yükseklikleri alttan üste doğru alınmıştır. Bezemelerde her iki yönün ölçüleri de alınarak a ve b olarak adlandırılmıştır.
[151] Yumurta genişlikleri en geniş noktadan alınmıştır.
[152] İlk ölçüler sıra ile inci uzunluğu ve genişliği, ikinci ölçüler payet uzunluğu ve genişliğini göstermektedir.
* AG34'e ait parça olmalı.

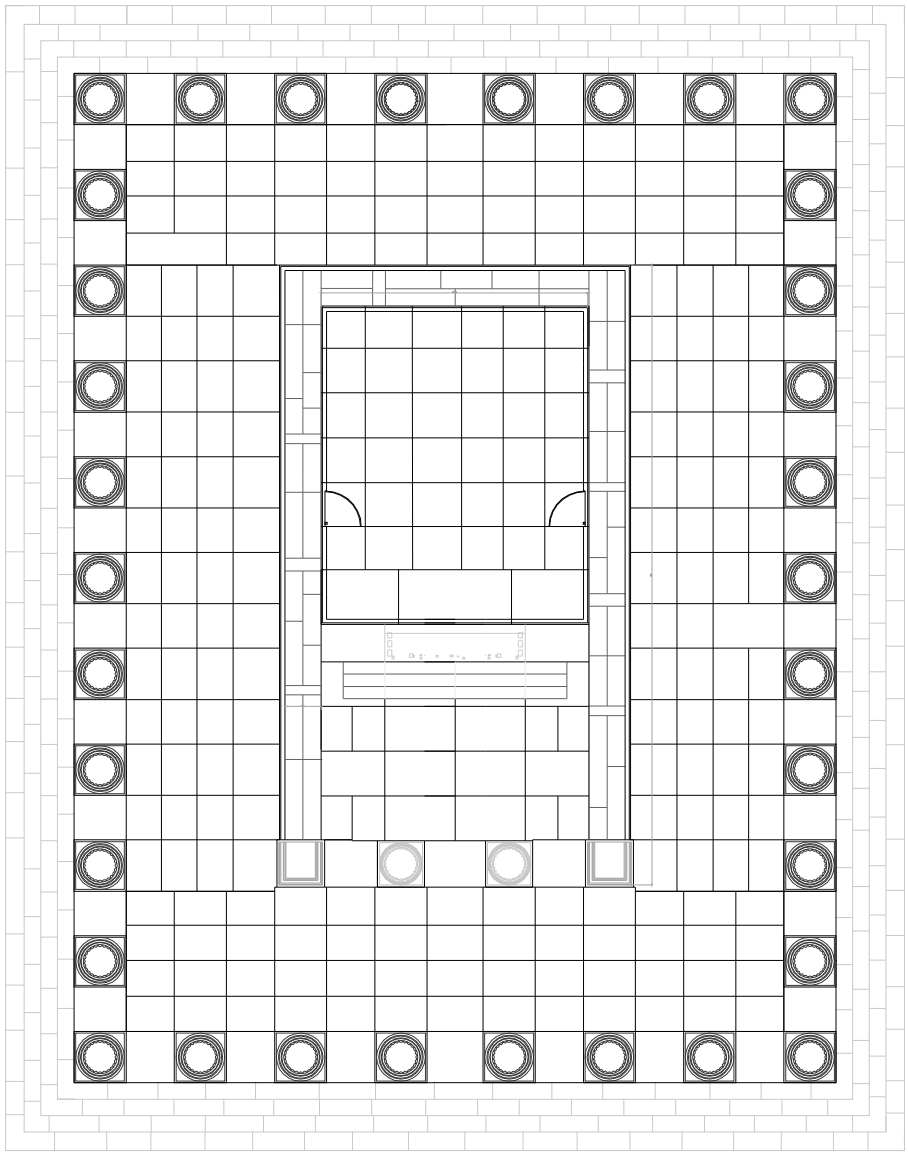
Env.N.	Uz.	Yük.	Üst G.	Alt G.	Fascia Yük.[153]	Silme Yük.	Bez. Yük.	İon Kym. ve İnci-Payet Yük.	Yumurta Boyu Ve Gen[154]	Anthmion Boyu	Palmet Yük. ve Gen.	Lotus Yük. ve Gen.	Sofit İnci ve Payet Uz.ve Gen.[155]	İon Kym. İnci ve Payet Uz. Ve Gen.	Fascia İnci ve Payet Uz. Ve Gen.
AB23 KÖŞE	250 *	62	100	76	21 20 21	5,5	37	?	?	10,2-7,5	16-17	5-13	?	3,0-2,6 2,4-2,6	?
X5	230	62	100	76	21 20 21	6	38,5								

[153] Fascia yükseklikleri alttan üste doğru alınmıştır. Bezemelerde her iki yönün ölçüleri de alınarak a ve b olarak adlandırılmıştır.
[154] Yumurta genişlikleri en geniş noktadan alınmıştır.
[155] İlk ölçüler sıra ile inci uzunluğu ve genişliği, ikinci ölçüler payet uzunluğu ve genişliğini göstermektedir.
* AG34'e ait parça olmalı.

ÇİZİMLER

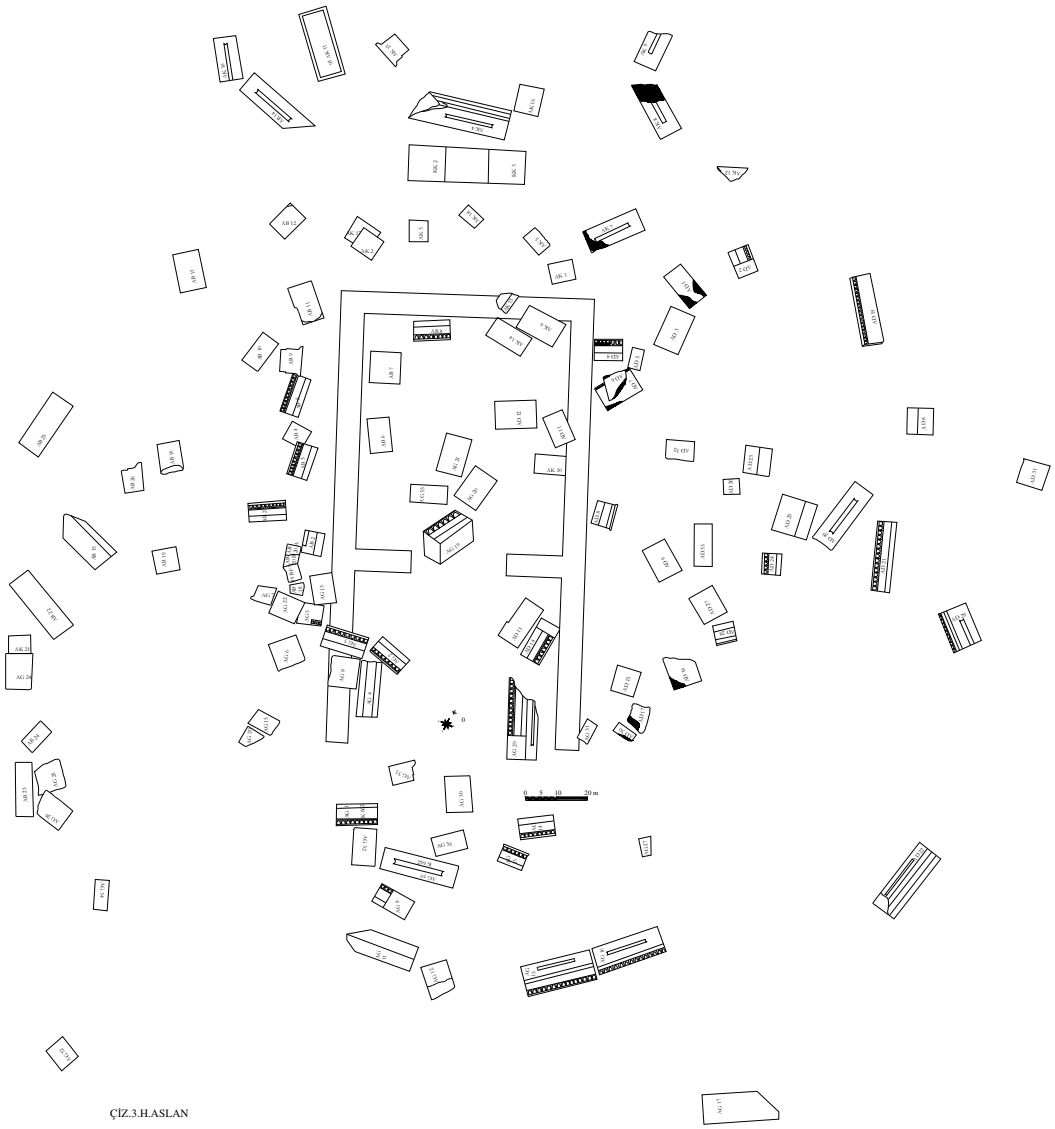

ÇİZ.1 KUTSAL ALAN

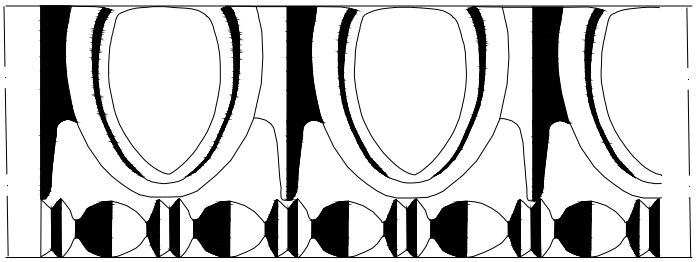

ÇİZ. 2 LAGİNA HEKATE PLANI

S. KIRCA-H.ASLAN

ÇİZ.3.H.ASLAN

TİP A

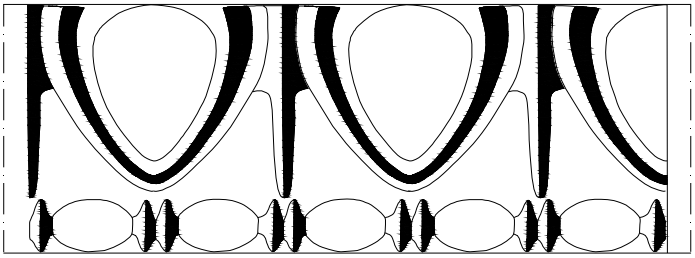

Çiz.4

0 5 10cm

AG19 H.Aslan

TİP B

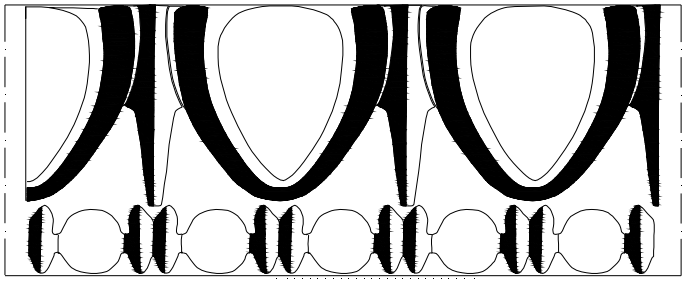

Çiz.5

0 5 10cm

AB7 H.Aslan

TİP C

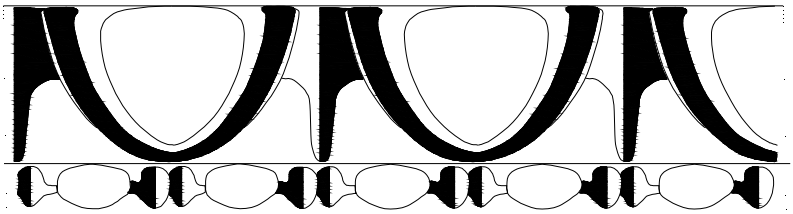

Çiz.6

0 5 10cm

AD14 H.Aslan

TİP D

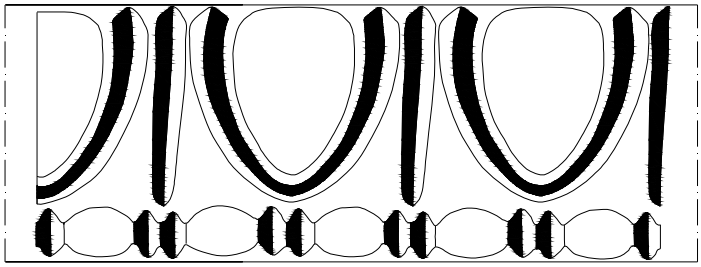

Çiz.7

0 5 10cm

AB1 H.Aslan

TİP E

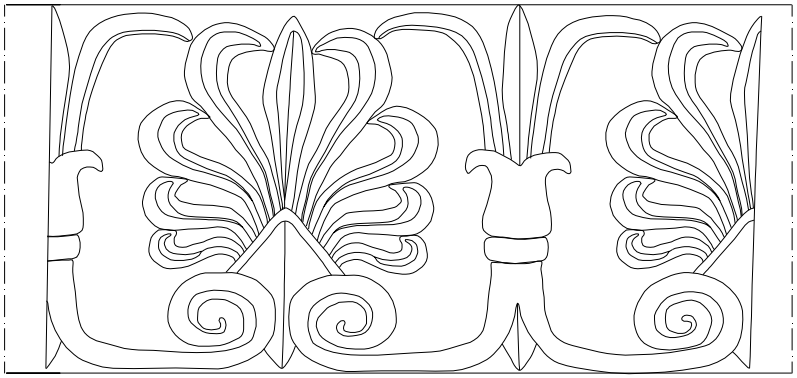

Çiz.8

0 5 10cm

AB22 H.Aslan

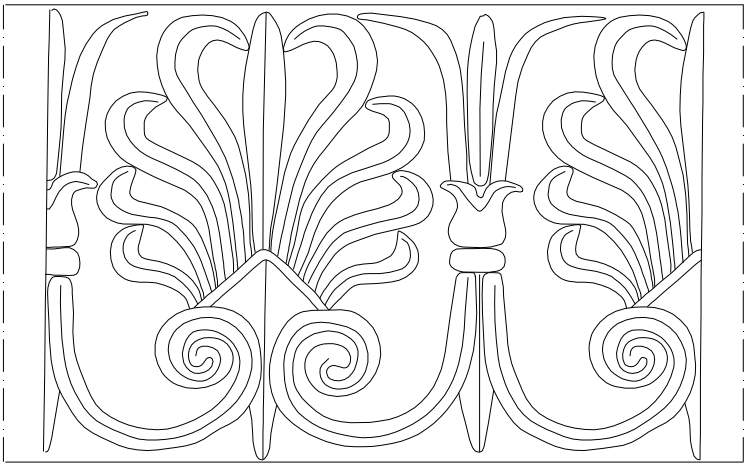
TİP A

Çiz.9

0 5 10cm

00AK2 H.Aslan

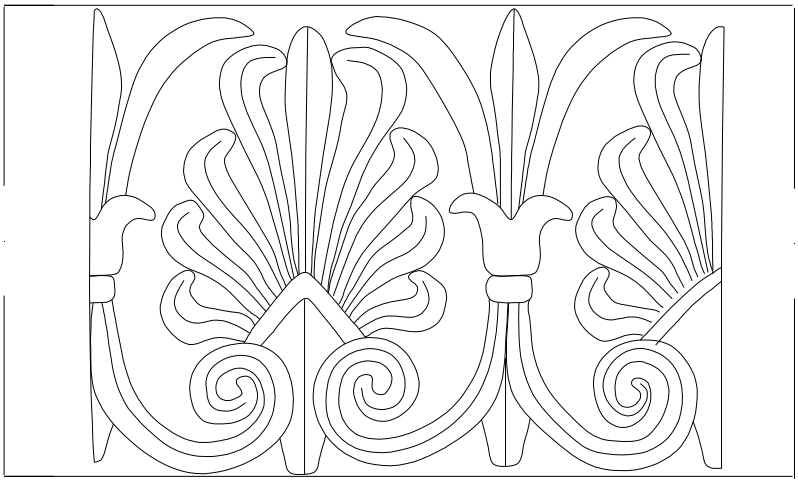

Çiz.10

0 5 10cm

AD7 H.Aslan

TİP A1

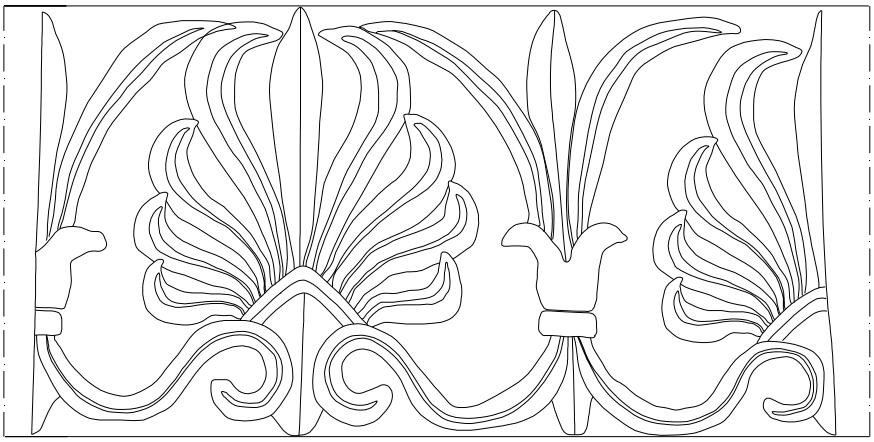

Çiz.11

0 5 10cm

AG32 H.Aslan

TİP A2

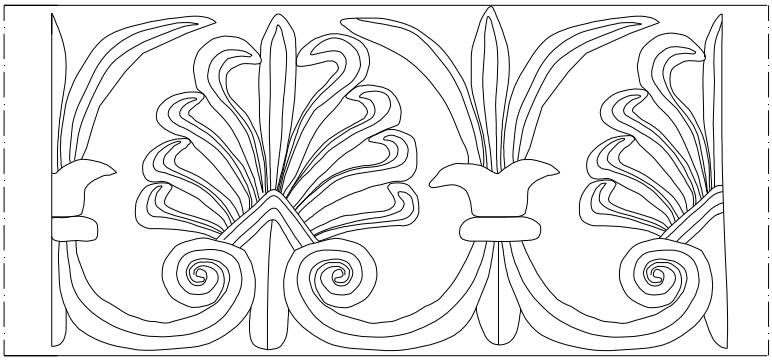

Çiz.12

0 5 10cm

AB22 H.Aslan

TİP B

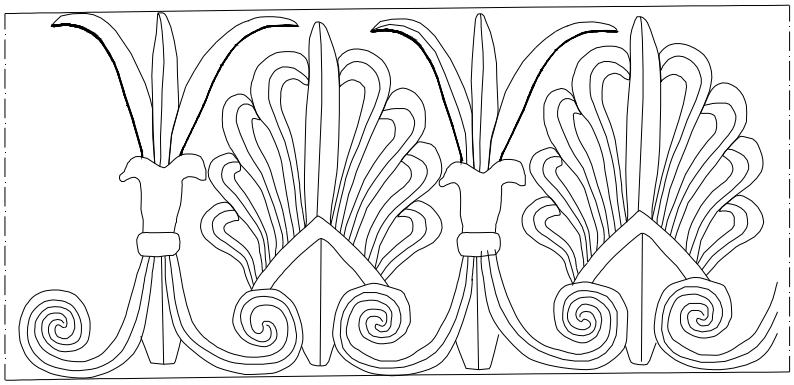

Çiz.13

0 5 10cm

AB14 H.Aslan

TİP C

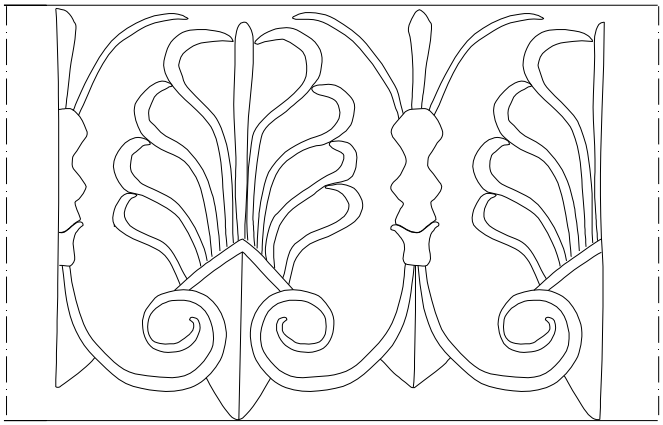

Çiz.14

0 5 10cm

AB24 H.Aslan

T.P C1

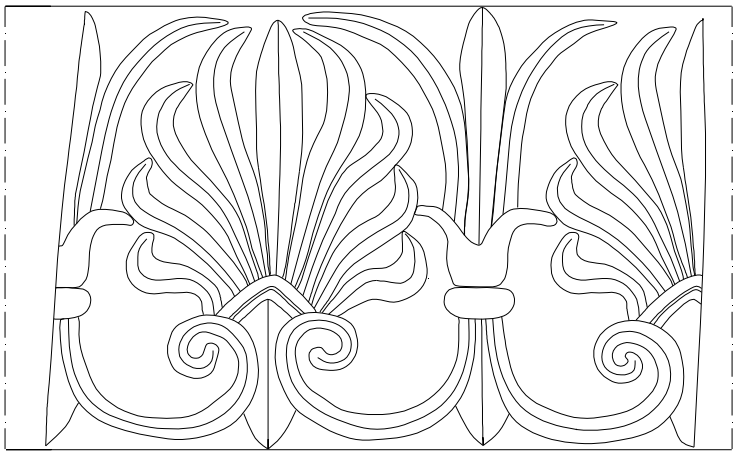

Çiz.15

0 5 10cm

AD12 H.Aslan

TİP C2

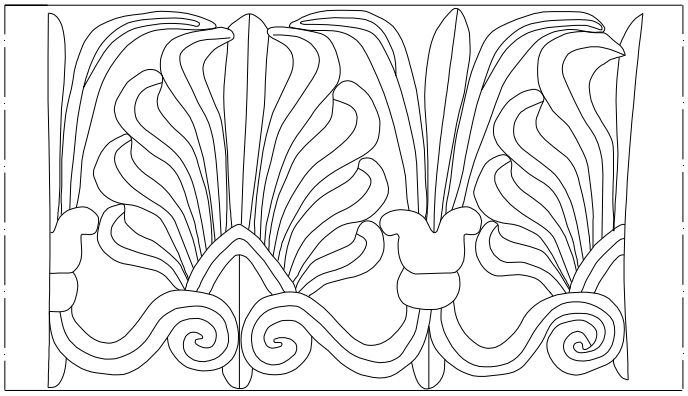

Çiz.16

0 5 10cm

AK14 H.Aslan

TİP. C2

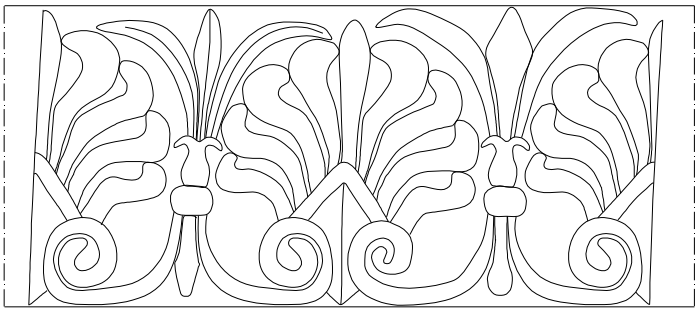

Çiz.17

0 5 10cm

00AG1 H.Aslan

TİP C2

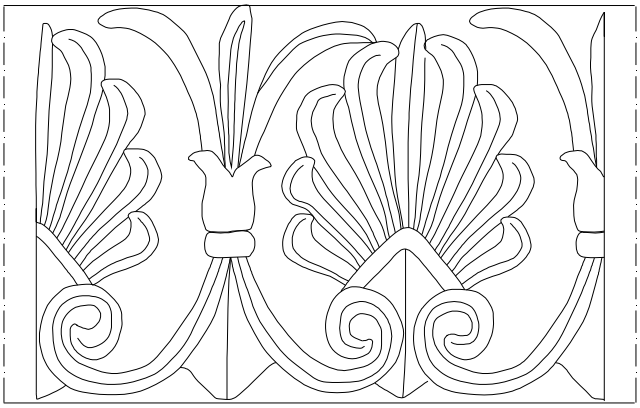

Çiz.18

0 5 10cm

X4 H.Aslan

TİP C3

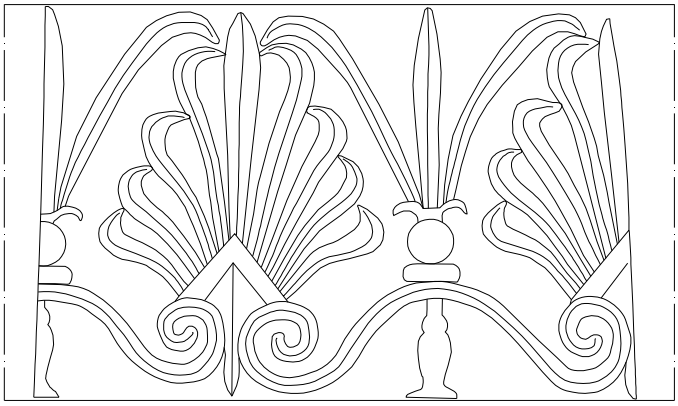

Çiz.19

0 5 10cm

AG35 H.Aslan

TİP D

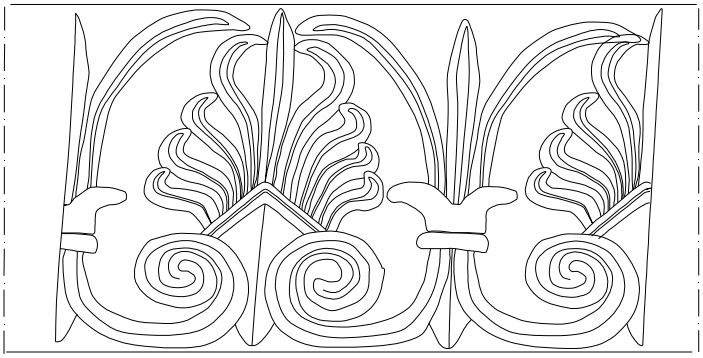

Çiz.20

0 5 10cm

AB2 H.Aslan

TİP E

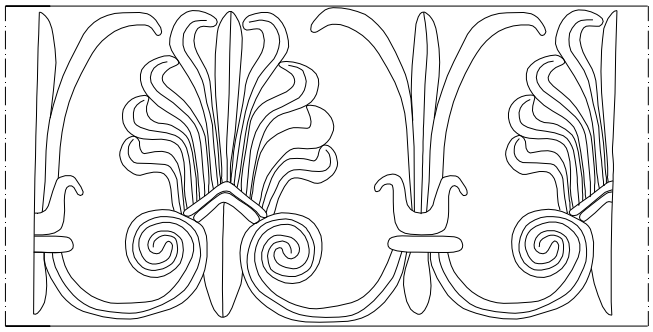

Çiz.21

0 5 10cm

AK18 H.Aslan

TİP E

Çiz22

0 5 10cm

X5 H.Aslan

YATAĞAN İLÇE HARİTASI
AYDIN
KAVAKLIDERE
MİLAS
MUĞLA
YATAĞAN
BOZARMUT
BOZÜYÜK
TURGUT
YEŞİL BAĞCILAR
KAVAK
NEBİKÖY
KAPLANCIK
ESKİHİSAR
BENCİK
MADENLER
YENİKÖY
ŞAHİNLER
KOZAĞAÇ
KATRANCI
GÖKGEDİK
HACIVELİLER
TURGUTLAR
HİSARARDI
YARŞALAN
ÇAMURLUK
İNCEKUM
KADIKÖY
ÇAMKÖY
MEŞKEN
YUKARIYAYLA
YAYLA
GÜRSEY
TÖLTEN
ÖCENGELLER
PINARLAR
ŞEYKEL
ELMACIK
SUBELEN
TİLKİLER
SÖĞEN
ÇAYPINARI
ŞEREF
ESENKÖY
DEŞTİN
KIZILALAN
KEÇİLER
SOĞANKÖY
KAPUBAŞI
YUMAKLI
TOPALDERESİ
YENİKARAKUYU
AKGEDİK
ŞAHİNTAKA
ÇAMLIGEDİK
YEŞİLKÖY
KAZAKIRLAR
KAMAN
KORUYAKASI
KUŞLAGAN
KAVAKBELEN
ÇUKURÖZ
KEÇİLİ
KARAPINAR
SARIDERE
BAĞYAKA
ÇIKIRCA
HAVADAN
PERENLİ
KAPUDAĞ
MEMİTAN
KÖKLÜK
GÜRBET
KUŞCULAR
HATİPDERESİ
ÇAKMAK
ÇAMALIGÖĞÜ
KIRIKKÖY
KARADERE
ÇAMİÇİ
ANTLIGAH
ÇAMLIKLER
ÇAMİÇİ
SELVİ
ÇAKIRLAR
KAMILLAR
ÇOBANLAR
KOCA MUSTAFALAR
KAYIRLI
SITMALIK
KAFACA
KAPLANCIK
TAŞKESİK
IŞIKLAR
ÇAMLIBEL
ÇAMEYANI
EĞRİÖZLER
GÜNEŞ
BAĞBATEMLER
KÖBEK
KAYIRLI
KIZILAĞAÇ
ÇAMLIGEDİK
KAYIRLI
HAĞKADANLAR
İSALI
GÜRBET
KÖKLÜK
KUŞCULAR
YEŞİLKÖY
MEMİTAN
KAPUDAĞ
HAVADAN
PERENLİ
BAĞYAKA
ÇIKIRCA
ÇUKURÖZ
KEÇİLİ
KARAPINAR
KOZAĞAÇ
SARIDERE
KAVAKBELEN
KUŞLAGAN
KORUYAKASI
HATİPDERESİ
KAMAN
YAYLA
KAZAKIRLAR
ÇAMLIGEDİK
BENCİK
YESİLKÖY
KÖKLÜK
GÜRBET
İSALI
KOZAĞAÇ
ESKİHİSAR
ŞAHİNLER
YENİKÖY
YEŞİL BAĞCILAR
TURGUT
TAŞKESİK
İSTİNKÖY
KATRANCI
GÖKGEDİK
KIRIKKÖY
KARADERE
ÇAMALIGÖĞÜ
ÇAKMAK
HACIVELİLER
TURGUTLAR
ÇAMEYANI
ÇAMLIKLER
ANTLIGAH
EĞRİÖZLER
GÜNEŞ
SELVİ
HİSARARDI
ÇAKIRLAR
KAMILLAR
ÇOBANLAR
KOCA MUSTAFALAR
KAYIRLI
BAĞBATEMLER
KÖBEK
SITMALIK
KAFACA
KAPLANCIK
YAVA
NEBİKÖY
YARŞALAN
ÇAMURLUK
İNCEKUM
KADIKÖY
ÇAMKÖY
BUCAKBELEN
MEŞKEN
YAYLA
YUKARIYAYLA
GÜRSEY
TÖLTEN
ÇAMLIBEL
ÖCENGELLER
HACIVELİLER
ŞEYKEL
PINARLAR
ELMACIK
SUBELEN
AYDINLUK
TİLKİLER
SÖĞEN
ÇAYPINARI
ŞEREF
ESENKÖY
DEŞTİN
KIZILALAN
KEÇİLER
SOĞANKÖY
KIYIBELEN
KIKUYER
KAPUBAŞI
YUMAKLI
EŞREFOĞ
Y.BOZARMUT
BLASAR
İSALI
TOPALDERESİ
YENİKARAKUYU
AKGEDİK
ŞAHİNTAKA
ÇOBANPINAR
HAVADAN
PERENLİ
BAĞYAKA
ÇIKIRCA
ÇUKURÖZ
KEÇİLİ
KARAPINAR
KOZAĞAÇ
SARIDERE
KAVAKBELEN
KUŞLAGAN
KORUYAKASI
HATİPDERESİ
KAMAN
YAYLA
KAZAKIRLAR
ÇAMLIGEDİK
BENCİK
YESİLKÖY
KÖKLÜK
GÜRBET
İSALI
KOZAĞAÇ
ESKİHİSAR
HAĞKADANLAR
KAPUDAĞ
MEMİTAN
BOZÜYÜK
BOZARMUT
MADENLER
YATAĞAN

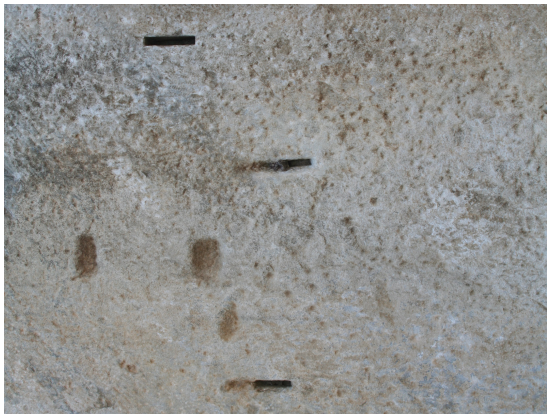
BLOKLAR ÜZERİNDEKİ KURŞUN DETAYLARI

Res. 3: AG001

Res. 4: AG19

Res. 5: X5

Res. 6: X5

İON KYMATİONU TİPOLOJİK DETAY RESİMLERİ

TİP A

Res.7: AG19

Res.8: AG1

Res.9: AD4

,

Res.10: AD10

Res.11: AD8

TİP B

Res.12: AB7

-

Res.13: AK2

Res.14: AK5

Res.15: AG29B

Res.16: AD2

Res.17: AD17

Res.18: AD9525

Res.19:AB9

TİP C

Res.20: AD14

Res.21: AG6

Res.22: AG18

Res.23: AD5

Res.24: AD16

Res.25: AD27

TİP D

Res.26: AB1

Res.27: AB3

Res.28: AB10

TİP E

Res. 29:AB22

Res. 30: AD21

Res. 31: AB20A

Res.32: AK14

Res.33: AG20

Res. 34:AD9

Res. 35:AG34

Res. 36: AG14

ANTHEMİON BEZEMESİ TİPOLOJİK DETAY RESİMLERİ

TİP A

Res.37: 00AK2

Res.38: AK4

Res.39: AG8

Res.40: AG13

Res.41: AG20

Res.42: AD7

Res.43: AD9

Res.44: X2

Res.45: X2

A1

Res.46: AK11

Res.47: AG34

Res.48: X3

A2

Res.49: 00AK3

Res.50: AG14

Res.51: AG24

Res.52: AB21

Res. 53: AB22

Res.54: AD20

Res.55: AD21

TİP B

Res.56: AB14

Res.57: AB20A

Res.58: AB20B

Res.59: AK9

TİP C

Res.60: AB13

Res.61: AB24

Res.62: AD1

C1

Res.63: AD12

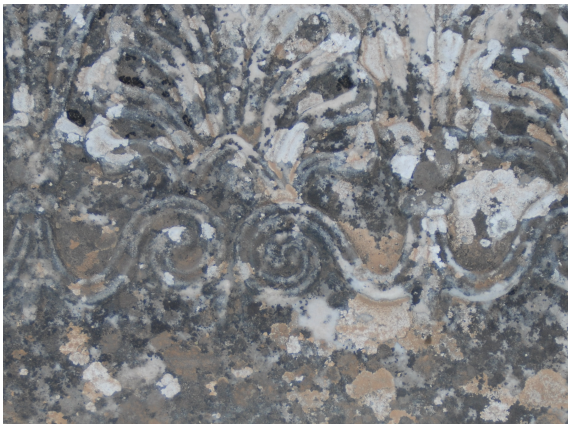

Res.64: AG 15

C2

Res.65: 00AG1

Res.66: AG21

Res.67: AG30

Res.68: AG32

Res.69: AK14

Res.70: AB15

Res.71: X4

C3

Res.72: AG35

Res.73: AK6

TİP D

Res.74: AB2

TİP E

Res.75: AK18

Res.76: AD31

Res.77: AB23

Res.78: X5

Res.79: AG10 (sofit detayı)

Res.80: AD29 (Sütunun oturduğu kısmın detayı)

Res.81: AD18 (Sütun arşitravı fascia detayı)